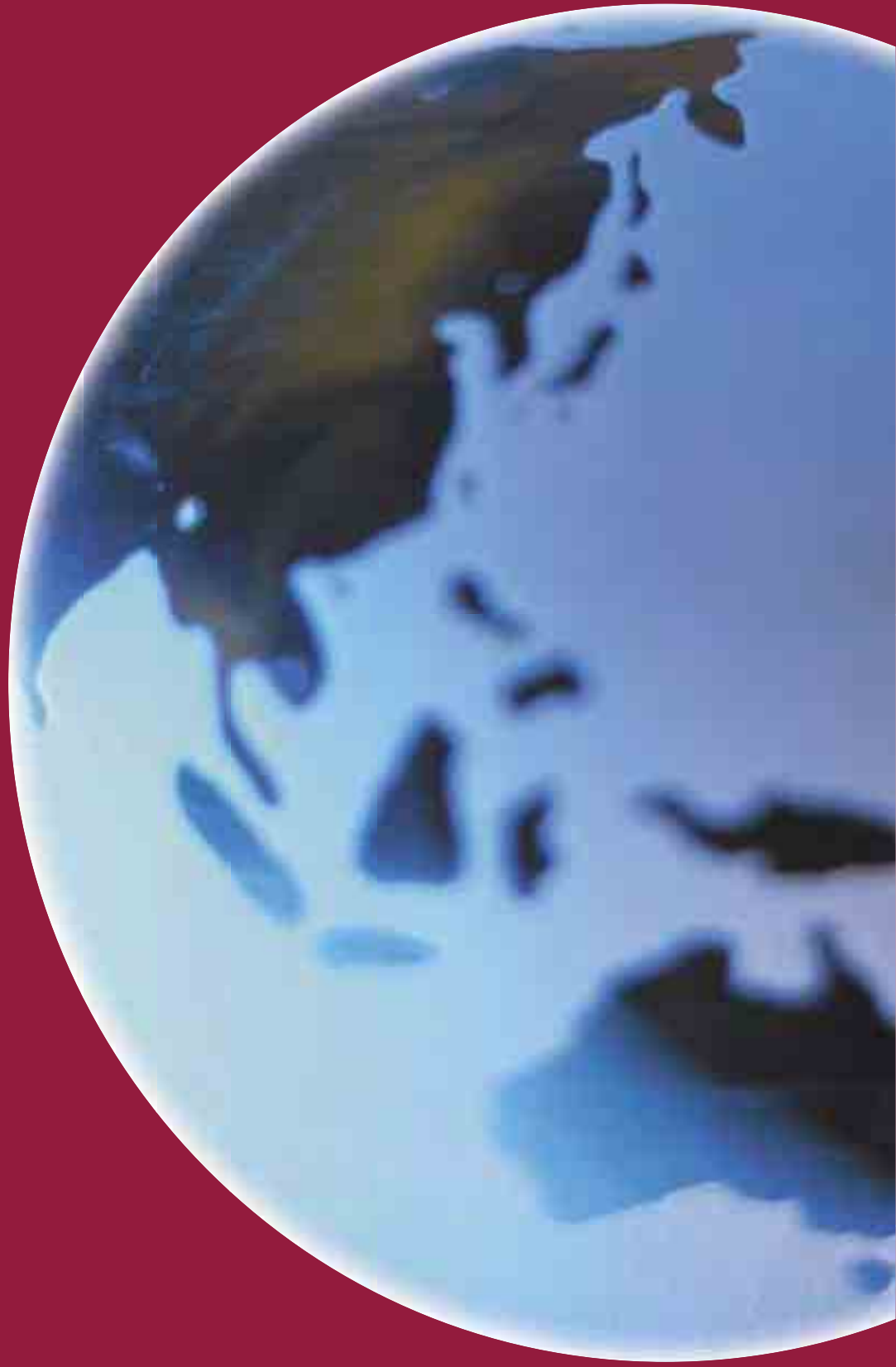

Migrationensverket

Årsredovisning | 2004

Innehållsförteckning

Gd har ordet	4
Resultatredovisning	6
Politikområde migration.....	6
Verksamhetsområde asyl.....	9
Verksamhetsområde besök och bosättning.....	32
Verksamhetsområde medborgarskap.....	44
Övrig rapportering.....	47
Organisationsstyrning.....	54
Ekonomisk översikt.....	61
Väsentliga uppgifter	63
Resultaträkning	64
Balansräkning	66
Anslagsredovisning	69
Finansieringsanalys	70
Tilläggsupplysningar och noter	72
Organisation	82
Styrelsen	83
Bilagor	84
Bilaga 1 Asylansökningar 2004.....	85
Bilaga 1b Asylansökningar ensam barn 2004.....	86
Bilaga 2 Återvändande/utresor.....	87
Bilaga 3 Antal träffar i Eurodac.....	88
Bilaga 4 Framställningar om övertagande eller återtagande enligt Dublinförordningen 2002–2004.....	89
Bilaga 5 Grunder för beviljade tillstånd till flyktingar m. fl. 2004.....	90
Bilaga 6 Grunder för beviljade tillstånd till anhöriga m.fl. 2004.....	91
Bilaga 7 Grunder för beviljade tillstånd avseende EES-avtalet 2004.....	92
Bilaga 8 Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2004.....	93
Bilaga 9 Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden, gäststuderande, adoptivbarn m.fl. 2004.....	94
Bilaga 10 Inkomna medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2002–2004.....	95
Bilaga 11 Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2002–2004.....	96
Bilaga 12 Utbildning i asylfrågor inklusive frågor som rör mänskliga rättigheter under år 2004.....	97

”Viktiga steg mot förändring”

Migrationsverket har en viktig roll i samhället. Vår uppgift är att värna asylrätten i Sverige och internationellt och upprätthålla den reglerade invandringen. Vi ska också verka för att harmoniseringen av flyktning- och invandringspolitiken i EU ökar.

Hur väl vi lyckas i vårt uppdrag beror på en rad faktorer. Under 2004 har vi tagit viktiga steg för att bättre leva upp till de krav som riksdag och regering ställer på vår verksamhet. En ny arbetsordning har införts för att skapa en tydlig fördelning av ansvar och arbetsuppgifter. Verkets ledning har förstärkts med en överdirektör och en rättschef. Allt i syfte att få en effektiv styrning och ökad rättssäkerhet.

Själv tillträdde jag som generaldirektör den 1 mars 2004. Min första tid på posten har präglats av planeringen för en ny organisation, som träder i kraft den 1 januari 2005. Förändringen innebär att den regionala indelningen ersätts med verksamhetsområden där respektive chef är gemensam för hela landet. Syftet är att göra Migrationsverket till en effektivare och mer sammanhållen myndighet.

Samtidigt som vi har utvecklat styrning och ledning, har vi stärkt de asylsökandes rättssäkerhet på flera områden. Till det viktigaste hör att vi har infört ett nytt arbets sätt i asylutredningar. Metoden innebär att den sökande och det juridiska ombudet får en mer framträdande roll. Vi har också sett över enhetligheten i våra beslut och fortsatt arbetet med att stärka vår barnkompetens.

Barn har på olika sätt kommit i fokus under året. Ett problem, som har fått stor uppmärksamhet, är stressreaktioner som tar sig uttryck i uppgivenhet och apati hos barn. I samarbete med andra berörda aktörer har vi skapat arbetsformer för att upptäcka och om möjligt förebygga problemet och det lidande det medför för barnen och deras familjer. Genom ökad kunskap, utbildningsinsatser

och fortsatt samarbete ska vi utveckla vår förmåga att möta de asylsökande barnens behov. När vi sammanfattar

året i siffror ser vi att de flesta ansökningarna kommer från människor som vill bilda familj, återförenas med anhöriga, arbeta eller studera i Sverige. Migrationsverket tog emot närmare 97 000 sådana ansökningar under året. Vi har också avgjort över 20 000 medborgarskapsärenden, och utlandsmyndigheterna har prövat nästan 170 000 ansökningar om visum. Dessa siffror ser jag som ett bevis på vår förmåga att hantera stora ärendevolymer.

Inom asylområdet ser vi att flyktingströmmarna till västvärlden minskar. I Sverige sjunker siffran för andra året i rad. I år tog vi emot 23 161 asylansökningar, vilket är 26 procent färre än förra året. En annan tendens är att skyddsbehovet hos dem som söker har förändrats. Nio av tio saknar enligt Migrationsverkets bedömning asylskäl och antalet ogrundade ansökningar, som leder till en snabb avvísning, har ökat jämfört med förra året.

Långa handläggningstider är nedbrytande för den enskilde och leder till höga kostnader för boende och uppehälle under väntetiden. För att korta väntetiderna har vi gjort en särskild satsning för att utreda äldre asylärenden. Satsningen har bidragit till att antalet avgjorda asylärenden under 2004 var det högsta på tio år. Totalt har antalet som väntar på besked från verket nästan halverats under året.

Trots vår höga beslutskapacitet har vi inte klarat målet om att ingen ska behöva vänta i mer än sex månader på beslut från Migrationsverket. En förklaring är att vi har

prioriterat de äldsta ärendena, vilket har resulterat i att siffran för den genomsnittliga handläggningstiden har stigit.

Vi ser också att den sammanlagda vistelsetiden har ökat. En anledning är att 92 procent av de sökande inte visar upp pass när de anländer. Dokumentlösheten skapar problem i återvändandet. Många blir kvar under lång tid i Sverige trots att de har fått avslag på sin ansökan eftersom hemländerna ofta är ovilliga att återta medborgare utan giltiga resehandlingar. Migrationsverket har tagit fram en plan för hur arbetet med återvändande ska utvecklas och bli effektivare, samt vidtagit en rad åtgärder på området.

Under väntetiden bor de asylsökande i eget boende eller i Migrationsverkets lägenheter. Det sjunkande antalet asylsökande har inneburit att behovet av mottagningsplatser har minskat. Under året har två mottagningsenheter och ett större antal boendeplatser avvecklats. Vi räknar med att avveckla ytterligare platser runt om i Sverige under 2005.

Utgångsläget inför året som kommer är på många sätt gott. Vår effektiva prövning i kombination med ett minskat antal asylsökande gör att vi har goda förutsättningar att nå målet om sex månaders handläggningstid inom den närmaste framtiden. Samtidigt står vi inför stora utmaningar inom andra delar av vår verksamhet. Det gäller områdena besök och bosättning och medborgarskap där det krävs fortsatta åtgärder för att korta handläggningstiderna.

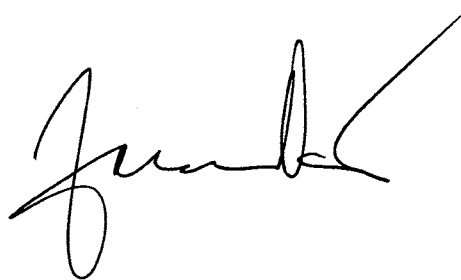
Ett av de främsta målen är att få stabilitet i Migrationsverkets ekonomi. Årets resultat visar att vi måste bli bättre

på att göra prognoser, följa upp och styra verksamheten. De höga utgifterna, för framför allt mottagandet av asylsökande, manar till fortsatt stora ansträngningar för att minska utgifterna.

Vi står också inför en stor utmaning i asylprövningen när den nya instansordningen med överprövning i domstol införs. Förändringen kräver kompetensutveckling och andra förberedelser inför det planerade startdatumet den 1 januari 2006.

Tanken är att vår nya organisation ska bli ett stöd i det framtida arbetet genom att myndigheten får en tydligare ledningsstruktur. Framgången i vårt uppdrag beror också till stor del på mänskliga relationer. Sedan jag tillträdde som generaldirektör har jag på olika sätt arbetat för att lyfta fram värdet av tillgänglighet, gott bemötande och ett etiskt förhållningssätt i mötet med de sökande. Dessa frågor kommer att få en framträdande plats i verkets framtida arbete.

Det finns ett engagemang och en kompetens hos verkets 3 300 medarbetare, som får mig att känna optimism och framtidstro. Jag kan säga det med övertygelse eftersom jag rest runt och träffat mycket personal under det gångna året. Vi kan inte räkna med att bli en allmänt omtyckt myndighet, det ligger i uppdragets natur. Men jag tror att vi kan vinna omvärldens respekt och förtroende genom att vara framstående när det gäller rätts-säkerhet, effektivitet och tillgänglighet. Det är en vision som vägleder mig och mina medarbetare på Migrationsverket.

Janna Valik

Politikområde | migration

Mål

Migration till och från vårt land kan ske i ordnade former. Den reglerade invandringen upprätthålls. Asylrätten i Sverige och i ett internationellt perspektiv värnas. Harmoniseringen av flykting- och invandringspolitiken i EU ökar.

Åtterrapporering

Migrationsverket skall utifrån sitt ansvar som processansvarig myndighet redovisa hur målen uppnåtts samt analysera resultatet.

Översikt

Sverige är fortfarande ett invandringsland även om migrationsöverskottet minskat något senaste året. De senaste tio åren har befolkningen ökat med cirka 195 000 personer. Folkökningen beror huvudsakligen på att Sverige fått ett tillskott av utländska medborgare. Under perioden har invandringen varit 60 procent större än utvandringen. Rörligheten mellan Sverige och de nordiska länderna samt mellan Sverige och EU-länderna är betydligt större än mellan Sverige och övriga delar av världen.

Invandrarna har kommit från:

- våra nordiska grannländer 86 000
- EU 51 000
- Europa utanför EU 121 000
- länder utanför Europa 210 000.

Migrationen till Sverige

År 2004 bosatte sig totalt 46 800 utländska medborgare i Sverige (preliminära uppgifter). De kom från:

- Norden 9 400 personer
- EU (25 länder) 9 200 personer
- Europa utanför EU 6 500
- Länder utanför Europa 21 700

De sju största utomnordiska grupperna kom från Irak, Polen, Thailand, Tyskland, Serbien och Montenegro,

Kina och Iran. Invandringsöverskottet år 2004 var 25 200 personer. Europa utanför Norden svarade för 11 200 av dessa. Asiens del var 11 300.

Familjeanknytning är det vanligaste skälet till att människor från länder utanför Norden och EU får tillstånd att bosätta sig i Sverige. Förra året beviljades 22 057 personer från dessa länder förstagångstillstånd just av anknytningsskäl. Det var betydligt färre personer som fick uppehållstillstånd efter att ha sökt asyl – 6 473 personer inklusive kvotflyktingar (1 822 personer) och personer med tidsbegränsade tillstånd.

Dessutom vistas många utländska medborgare från länder utanför Norden och EU i Sverige under kortare perioder. De får då tidsbegränsade tillstånd för att till exempel besöka släktingar, arbeta eller studera här.

Av dem som bosätter sig i Sverige av anknytningsskäl har många direkt eller indirekt en relation till tidigare invandrade flyktingar eller till personer som fått uppehållstillstånd av humanitära skäl i asylprocessen. Ett exempel är den irakiska gruppen som 2004, liksom de senaste åren, var den största gruppen bland dem som bosatte sig här av anknytningsskäl. Den nästa största gruppen bestod av thailändska medborgare.

Migrationverket som processansvarig myndighet

Verket har ett process- och samordningsansvar gentemot övriga berörda myndigheter i migrationsprocessen. Samarbetet med dem sker bland annat i en särskild samrådsgrupp, Helga.

Vi har under året bedrivit ett aktivt arbete tillsammans med Utrikesdepartementet för att effektivisera och utveckla arbetet med migrationsfrågor på utlandsmyndigheterna.

Migrationverket har också ett fortlöpande samarbete med bland andra Rikspolisstyrelsen, Kriminalvårdens transporttjänst, Rikskriminalpolisen (roteln illegal invandring), Utlänningsnämnden och Integrationsverket

(Samsyn-gruppen). Samarbetet omfattar bland annat beredning och avstämning av de prognoser verket och andra aktörer gör när det gäller hur många personer som söker asyl i Sverige, antalet avgjorda asylärenden, beviljade uppehållstillstånd och personer som avvisas.

Migrationsverket har på uppdrag av regeringen sett över samordningen av arbetet med att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut. Översynen har bland annat inneburit att vi har förtydligat verkets anvisningar för när ett ärende ska överlämnas till polisen, vad den lokala samverkan med polisen ska bestå av och behovet av att lämna över information när avvisningar av sårbara personer såsom ensamma barn eller ensamstående kvinnor ska verkställas. En gemensam arbetsgrupp för förbättrad statistik har också bildats.

Vi har fortsatt att bygga ut det webbaserade ärendehanteringssystemet Wilma. Det används nu av alla Migrationsverkets tillståndsenheter, av polismyndigheten vid alla yttre gränsövergångsställen och av 42 utlandsmyndigheter. Det innebär att 87 procent av alla ansökningar om besök eller bosättning som lämnas in på svenska utlandsmyndigheter handläggs i Wilma-systemet.

Samarbete kring den centrala överenskommelsen

Arbetsmarknadsverket, Integrationsverket, Migrationsverket, Skolverket och Svenska Kommunförbundet slöt år 2001 en central överenskommelse för att utveckla introduktionen för flyktingar och andra invandrare. Överenskommelsen syftar till att stärka och effektivisera samarbetet mellan berörda myndigheter och regionala och lokala aktörer som medverkar i introduktionen. Under 2004 har den centrala överenskommelsen reviderats bland annat på grund av att Skolverket delades i två olika myndigheter – Skolverket och Myndigheten för skolutveckling. Regeringen gjorde under året justeringar i AMS regleringsbrev vilket också ledde till en revidering av den centrala överenskommelsen.

Vid årsskiftet fanns det 15 regionala och 54 lokala överenskommelser.

Parterna i den centrala överenskommelsen har representanter i en beredningsgrupp som ska samordna arbetet inom ramen för överenskommelsens intentioner. Gruppen har under året anordnat två dialogdagar med regionala aktörer. AMS har också anordnat samverkansdagar för överenskommelsens lokala aktörer. Ambitionen är att före mars månads utgång år 2005 ska samtliga län ha genomfört en sådan dag.

Den centrala överenskommelsen ska vara ett flexibelt och levande dokument för att matcha de framtida behoven. En uppföljning av överenskommelsen ska genomföras av en extern utvärderare. Resultatet ska presenteras i oktober 2005.

För att det interna arbetet ska fungera har Migrationsverket haft en samordnare i varje region.

Den reglerade invandringen

Under 2004 prövade Migrationsverket 142 000 ansökningar om tillstånd att vistas i Sverige, allt från enkla förlängningar av tillstånd till komplicerade asylansökningar. Dessutom avgjorde svenska utlandsmyndigheter på egen hand 170 000 ansökningar om visum. Prövningens karaktär är mycket skiftande.

Migrationsområdet är föremål för ett omfattande harmoniseringsarbete inom EU, till exempel införlivas EU-direktiv kontinuerligt i svensk lagstiftning. Dessutom arbetar flera svenska utredningar med olika migrationsfrågor, till exempel Arbetskraftsutredningen. Det svenska regelverket för migrationsområdet har dock inte förändrats nämnvärt under 2004.

Av de olika prövningsprocesserna hos Migrationsverket intar asylprövningen en särställning. Det är den process där endast ett av tio beslut är positivt och andelen bifall har minskat successivt de senaste åren. I de övriga processerna har andelen positiva beslut varit tämligen konstant de senaste tre åren.

Under 2004 har andelen bifall bland de asylärenden som verket avgjort minskat till 10 procent. Andelen bifall i anknytningsärenden ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare år, 70 procent. De utlandsmyndigheter som registrerar i Wilma-systemet biföll 88 procent av de visumansökningarna som de fattade beslut om. Den andelen har inte förändrats de senaste åren.

Andelen bifall bland de medborgarskapsärenden som avgjorts under året är oförändrad jämfört med föregående år. Se tabell 1.

Asylrätten värnas

Under året har Migrationsverket avgjort cirka 35 300 asylansökningar. Så många ärenden har vi inte prövat sedan början på nittioalet. Ett ökat antal ogrundade ansökningar fångas nu upp tidigt i asylprocessen genom vår transitverksamhet. De ärendena ökade med 14 procent mellan åren 2003 och 2004.

Migrationsverket har under året satsat på att utveckla och stärka rättssäkerheten inom asylprocessen. Vi inför nu successivt ett arbetssätt som bland annat går ut på att den sökande på ett tidigt stadium lägger fram sina yrkanden med hjälp av sitt ombud, se sidan 15 under Förändringar i asylprocessen. Dessutom har en del av personalen som intervjuar asylsökande barn fått utbildning i kognitiv intervju metodik. Ensamkommande barn och barnfamiljer har prioriterats särskilt i asylprövningen.

Under året har verket på uppdrag av regeringen undersökt om verkets beslut i asyl- och tillståndsärenden varit enhetliga. Utredningen kom fram till att beslutsfattandet med några mindre avvikelser, som har åtgärdats, i huvudsak varit enhetligt.

Migrationsverket deltar tillsammans med andra EU-länder i ett omfattande internationellt utvecklingssamarbete som bland annat tar sikte på att säkra asylrätten i länder längs EU:s östra gräns.

Harmoniseringen av flykting- och invandringspolitiken

Under det decennium som Sverige har varit medlem i EU har den svenska lagstiftningen successivt anpassats till EG-rätten. Det är en process som ständigt pågår. I EU:s olika arbetsgrupper och beslutsorgan pågår diskussionerna om den framtida utvecklingen. Migrationsverket deltar med experter i en rad arbetsgrupper som arbetar med asyl- och migrationsfrågor.

Migrationsverkets internationella utvecklingssamarbete syftar till att stödja en internationell harmonisering inom asyl- och migrationsområdet i samklang med de åtaganden Sverige gjort genom att skriva under olika internationella överenskommelser.

Verket driver även olika projekt inom detta utvecklingssamarbete i form av stöd till EU:s nya och blivande medlemsstater. Vi stödjer även uppbyggnaden av kapacitet och kunskap inom asyl- och migrationsområdet i de länder som ligger längs EU:s östra gräns.

Både mötes- och projektverksamheten som verket deltar i utvecklar formella och informella nätverk som driver harmoniseringen framåt.

Tabell 1

Andelen bifall i ärenden som avgjorts av Migrationsverket 2002–2004 (procent)

Ärendetyp	2002	2003	2004
Asyl	20	15	10
Anknytning, förstagångsansökningar	68	68	70
Anknytning, förlängningar	97	97	97
Arbetsmarknad, förstagångsansökningar	80	79	83
Studerande, förstagångsansökningar	92	91	87
EES	91	91	93
Visum ¹⁾	89	89	88
Besök	85	87	91
Medborgarskap, (grundärenden)	88	85	85

¹⁾ Beslut som registrerats av utlandsmyndigheterna i Wilma-systemet.

Verksamhetsområde | asyl

Mål

Asylrätten skall värnas genom en skyndsam och rättssäker prövning av den sökandes skyddsbehov. Särskild hänsyn skall tas till asylsökande barn och deras behov. Mottagandet skall vara humant och värdigt. Den totala väntetiden för den asylsökande skall vara högst 12 månader till lagakraftvunnet beslut.

Återrapportering

Migrationsverket skall redovisa hur den totala väntetiden för beslut har utvecklats. Eventuella avvikelser från målet och orsakerna därtill skall framgå av redovisningen. Vidare skall handläggningstiderna i de olika skedena av asylprocessen framgå.

Dessutom skall vistelsetider (genomsnittlig och median) i Migrationsverkets mottagandesystem redovisas fördelat i förhållande till ärendestatus, av redovisningen skall även vistelsetiden för barn kunna särskiljas. Vistelsetiderna skall analyseras och kommenteras.

Migrationsverket skall vidare analysera kostnadsutvecklingen för offentliga biträden och utresor för avvisade och utvisade.

Därutöver skall omfattningen av nedsättning av dag- och/eller bostadsersättning samt grunden för nedsättningen redovisas.

Översikt

Antalet asylsökande minskade

Under året sökte 23 161 personer asyl i Sverige. Det är en minskning med 26 procent jämfört med förra året. Minskningen har inte inneburit någon större förskjutning mellan grupperna. Bland de asylsökande dominerar fortfarande tre grupper – människor från Serbien och Montenegro, forna Sovjetunionen och Afrika inklusive Somalia. De grupperna svarade för 55 procent av de asylsökande både 2003 och 2004.

Tabell 2

Asylsökande 2002–2004

	2002	%	2003	%	2004	%	Förändring i % 2003–2004
Afghanistan	527	2	811	3	903	4	11
Afrika exkl. Somalia	2 063	6	3 223	10	3 030	13	-6
Bosnien-Hercegovina	2 885	9	1 397	4	785	3	-44
Irak	5 446	16	2 700	9	1 456	6	-46
EU:s kandidatländer ¹⁾	2 407	7	1 700	5	990	4	-42
Mellersta Östern ²⁾	2 353	7	2 638	8	1 978	9	-25
OSS ³⁾ exkl. Ryssland	4 555	14	4 281	14	3 457	15	-19
Ryssland	1 492	5	1 360	4	1 287	6	-5
Serbien och Montenegro	5 852	18	5 305	17	4 022	17	-24
Somalia	1 107	3	3 069	10	905	4	-71
Statslösa	859	3	1 787	6	1 578	7	-12
Övriga	3 470	11	3 084	10	2 770	12	-10
TOTALT	33 016	100	31 355	100	23 161	100	-26

¹⁾ Bl.a. Rumänien, Bulgarien och Slovakien

²⁾ Iran, Libanon, Syrien och Turkiet

³⁾ OSS avser Oberoende Staters Samfund, f.d. Sovjetunionen

Antalet sökande från Irak och Somalia har minskat mest i absoluta tal. Även antalet asylsökande från EU:s kandidatländer – främst Rumänien, Bulgarien och Slovakien – minskade kraftigt. Samma sak gäller antalet sökande från Bosnien-Hercegovina.

Armenier, burundier och afghaner var de nationaliteter som ökade mest i absoluta tal mellan 2003 och 2004.

Bland de asylsökande 2004 var de tio största nationaliteterna:

- medborgare från Serbien och Montenegro
- statslösa (som regel palestinier)
- irakier
- ryssar
- azerbajdzjaner
- somalier
- afghaner
- medborgare från Bosnien-Hercegovina
- iranier
- bulgarer.

Sammanlagt utgjorde de nästan 60 procent av samtliga asylsökande.

Gruppen ”övriga” i tabell 2 har minskat något samtidigt som gruppens andel av de asylsökande har ökat. De flesta i denna grupp kom från Makedonien (429 personer), Bolivia och Mongoliet.

I gruppen ”Afrika exklusive Somalia” kom de flesta från Nigeria (429 personer), Libyen och Eritrea.

Bland de sökande från OSS (Oberoende staters samfund, forna Sovjetunionen) var de flesta azerbajdzjaner (1 041 personer), vitryssar och armenier.

De olika nationaliteterna består ofta av olika etniska grupper. Bland de många asylsökande som kom från Serbien och Montenegro bedömde vi att cirka 40 procent tillhörde någon minoritet.

Bland de asylsökande 2004 fanns det 10 086 hushåll*) vilket betyder att det i genomsnitt gick 2,3 sökande per hushåll. Ensamstående män utgjorde den största gruppen av hushåll – 55 procent. En fjärdedel av alla hushåll bestod av barnfamiljer, de flesta av dem kom från Balkanländerna och forna Sovjetunion. Bland afrikanerna fanns det få barnfamiljer, med undantag för somalierna.

*) Beräkningen bygger på verkets utbetalning av dagersättning.

Färre uppehållstillstånd

Om man ser till alla som sökte asyl 1999 fick 55 procent stanna när deras ärenden hade avgjorts slutgiltigt. Bland dem som sökte asyl 2001 var motsvarande siffra 35 procent. När det gäller 2002 års asylsökande hamnar siffran sannolikt runt 20 procent. Det är för tidigt att uttala sig om dem som sökte asyl under 2003 och 2004 eftersom hela asylprocessen kan ta upp till tre år.

Ett annat uttryck för att allt färre asylsökande får

uppehållstillstånd är att andelen som fått bifall i första instans under året, det vill säga efter Migrationsverkets prövning, har minskat. De senaste tre åren har den andelen sjunkit från 21 till 10 procent.

Den viktigaste förklaringen till denna utveckling är att de sökandes skyddsbehov har förändrats och att stora grupper av sökande har möjlighet att återvända hem. Asylsökande från Balkan, Irak och Somalia har länge varit i majoritet bland de asylsökande. Även om antalet sökande från dessa länder har minskat så utgör de fortfarande stora grupper. Situationen på Balkan har stabiliserats de senaste åren. Läget i Irak och Afghanistan har också förändrats till det bättre. Irakier, afghaner och somalier får inte längre tillstånd med hänsyn till den allmänna situationen. Vi har bedömt att dessa grupper har möjlighet att återvända efterhand.

Om man räknar bort sökande från Irak, Serbien och Montenegro, Bosnien-Hercegovina, Afghanistan och Somalia finner man att Migrationsverkets bifallsandel legat stabilt kring 8 procent de senaste tre åren.

Under 2004 biföll Migrationsverket 3 399 asylansökningar. 1 136 av bifallen gällde skyddsbehövande, av dem var 372 konventionsflyktingar, och 1 677 personer fick uppehållstillstånd av humanitära skäl. Dessutom beviljades ett antal asylsökande uppehållstillstånd på grund av att de fått anknytning till en person i Sverige.

De allra flesta som fått avslag har överklagat verkets beslut till Utlänningsnämnden. Av de överklaganden som nämnden prövade under året bifölls 6 procent (7 procent 2003). Ungefär hälften av de sökande som beviljades uppehållstillstånd av nämnden fick det på grund av humanitära skäl. Av de nya ansökningar som bifölls av Utlänningsnämnden fick 80 procent uppehållstillstånd av humanitära skäl.

Sammanlagt beslutade Migrationsverket och Utlänningsnämnden att bevilja 4 651 personer uppehållstillstånd på skyddsgrunder och humanitära grunder (kvotflyktingar exkluderade men tidsbegränsade tillstånd inkluderade). 35 procent avsåg skyddsbehov och 65 procent humanitära skäl. Totalt bedömdes 12 procent som flyktingar med konventionsstatus. Av dem som beviljades uppehållstillstånd bestod de sex största grupperna av personer från Iran, Somalia, Serbien och Montenegro, Afghanistan, statslösa palestinier samt ryska medborgare. Fördelningen mellan skyddsbehov och humanitära skäl var 2004 nästan densamma som året innan.

Internationell utveckling

Antalet människor som sökte asyl i västvärlden 2004 var det lägsta på 17 år. I många stora europeiska mottagarländer som Tyskland och Storbritannien var minskningen påfallande. Frankrike utgjorde ett undantag och redovisade en ökning. När detta skrivs var Frankrike det största mottagarlandet i Europa 2004. Den dominerande

utvecklingen i Europa de senaste åren är dock en allmän minskning av antalet asylsökande.

Flera av de nya medlemsländerna i EU har tagit emot fler asylsökande än tidigare, främst från forna Sovjetunionen. De nya medlemsländernas andel av de asylsökande i unionen har under året legat runt 13 procent.

I de nordiska länderna sökte sammanlagt cirka 38 000 personer asyl år 2004. Sveriges andel var 60 procent.

Sveriges andel av de asylsökande i de större mottagarländerna*) var 2004 cirka 10 procent enligt IGC:s**) sammanställning till och med november 2004. Vår andel var lika stor 2003.

*) Jämförelsen avser Europa utom Grekland, Italien, Luxemburg och EU:s nya medlemsländer.

**) Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies.

Resultat

Migrationsverket har under året fattat beslut i stora delar av sina öppna ärenden – vi har inte avgjort så många ärenden på tio år. Verkets öppna ärenden var i slutet av året färre och yngre än på mycket länge. Det innebär att den stora mängden ärenden har förskjutits från oss till Utlänningsnämnden.

Handläggningstiderna för avgjorda asylärenden hos Migrationsverket och Utlänningsnämnden har sammanlagt ökat. Därmed har den totala väntetiden för asylsökande vars ärenden prövats i två instanser förlängts något. Nämndens beslut ledde till att ett växande antal personer fick lagakraftvunna beslut och skulle lämna landet.

Migrationsverket halverade antalet öppna ärenden

Vartannat ärende hos Migrationsverket avgjordes inom 214 dagar och vartannat ärende hos Utlänningsnämnden inom 140 dagar. Utlänningsnämndens handläggningstider har minskat något senaste året. Migrationsverkets handläggningstid, mätt med median, har förlängts under 2004.

Tabell 3

Handläggningstider i dagar hos Migrationsverket och Utlänningsnämnden *)

	2002	2003	2004
Migrationsverket	192 (221)	184 (224)	214 (291)
Utlänningsnämnden	198 (238)	148 (198)	140 (170)

*) Median och genomsnittsvärde (inom parentes).

Uppgifterna har korrigerats för 2002 och 2003. Utlänningsnämndens (UN) tider räknas från Migrationsverkets beslut om att överlämna överklagandet till UN.

Verket avgjorde under året 35 308 asylärenden. Vi fick 20 miljoner kronor i extra medel för att avgöra gamla ärenden. Den förstärkningsstyrka som vi skapade har sedan september månad avgjort 3 100 äldre ärenden. Att våra handläggningstider har ökat beror dels på att en stor

mängd gamla ärenden har avgjorts av förstärkningsstyrkan, dels på att äldre ärenden har prioriterats inom den ordinarie verksamheten. De cirka 5 300 avgjorda Irak-ärendena var betydligt äldre än övriga ärenden, eftersom verket i många fall väntat med beslut i avvaktan på utvecklingen i Irak i samband med kriget.

Verkets öppna asylärenden har nästan halverats under året, från 23 943 till 12 430 ärenden. Andelen ärenden som varit öppna i mindre än sex månader var vid årets ingång 50 procent. Vid årets utgång hade den andelen ökat till 58 procent. Verkets handläggningstider kommer att kunna vara betydligt kortare nästa år eftersom andelen avgjorda äldre ärenden kommer att minska.

Utlänningsnämndens avgjorde under året 14 574 överklagade asylärenden. Nämndens öppna ärenden har ökat från 3 900 till 13 600 öppna ärenden.

För de cirka 9 700 personer som återvände självmant under året var mediantiden från att återvändandeärendet lades upp*) tills att återvändandet genomfördes 36 dagar. Mediantiden 2003 var 29 dagar.

*) Ett återvändandeärende ska läggas upp när ett lagakraftvunnet beslut finns.

Vistelsetider

Den genomsnittliga vistelsetiden i mottagningsystemet vid utgången av 2003 var 404 dagar, ett år senare hade den ökat till 521 dagar. Mediantiden var 462 dagar år 2004. Barn har generellt en något kortare vistelsetid.

Vid utgången av 2004 hade särskilt en grupp vistats mycket längre i vårt mottagningsystem – irakierna. Varannan irakier har vistats i systemet mer än två år (767 dagar).

Kostnader

Kostnadsutvecklingen för offentliga biträden

Kostnaderna för offentliga biträden har ökat kraftigt de senaste tre åren. År 2002 uppgick kostnaderna till 78,3 miljoner kronor och år 2003 till 100,4 miljoner kronor, en förändring på 28,3 procent. För år 2004 blev kostnaderna 130,1 miljoner kronor, en 30 procentig ökning. Kostnadsökningarna förklaras av flera faktorer. Antalet avgjorda ärenden har ökat mellan åren, fler sökande har fått avslagsbeslut och då har oftare ett offentligt biträde förordnats. Ökade biträdeskostnader är också en följd av det förändrade arbetssättet inom asylprövningen där det offentliga biträdet fått en annorlunda roll.

Kostnadsutvecklingen

för utresor för avvisade och utvisade

Även kostnaderna för utresor för avvisade och utvisade har ökat de senaste åren. År 2002 kostade utresorna 38,3 miljoner kronor och år 2003 55,5 miljoner kronor. För år 2004 blev kostnaderna 60,8 miljoner kronor. Ökningen

mellan åren beror främst på att antalet utresor ökat i och med att antalet avgjorda ärenden samt antalet avslag ökat.

Mellan 2003 och 2004 har dock inte den genomsnittliga kostnaden per resa förändrats i någon större omfattning.

Analys

Migrationsverket har under 2004 satsat på att avgöra äldre ärenden, vilket inneburit att handläggningstiderna blivit längre. Å andra sidan har nu åldern på våra öppna ärenden sjunkit. I takt med att vi fattat allt fler beslut har vi överlämnat fler ärenden till Utlänningsnämnden.

Nämnden har inte kunnat avgöra ärenden i samma takt som den tagit emot ärenden från oss, utan ökat sina öppna ärenden under året. Däremot har nämnden inte ökat sin handläggningstid, men verkets och nämndens sammanlagda handläggningstid har ökat under året.

De senaste åren har Migrationsverket bifallit allt färre asylansökningar. Det innebär att fler människor har överklagat våra beslut till Utlänningsnämnden, vilket har gjort att asylprocessen allt oftare har omfattat ett överklagande och även flera nya ansökningar. Andelen ärenden som gått den "långa vägen" genom systemet har ökat vilket lett till längre processtider totalt sett.

I skrivelsen "Samlad analys av asylprocessen" som Migrationsverket överlämnade till regeringen i mitten av september har vi följt flera årgångar (kohorter) av asylsökande fram till den 31 juli 2004. Analysen visar att den totala väntetiden från att en asylansökan lämnats in till ett lagakraftvunnet beslut har ökat från mediantiden 8 månader 1999, till 10 månader under 2000 och 11 månader under 2001. Den totala väntetiden har dock inte

ökat så kraftigt som man kunde förvänta sig mot bakgrund av allt färre tillstånd beviljas i första instans. En förklaring till det är att allt fler asylärenden från en årgång asylsökande har slutat i avslag med omedelbar verkställighet. Det innebär att den sökande som regel får ett beslut inom tre månader. En annan omständighet som antagligen också har haft betydelse är att allt fler av en årgång asylsökande inte har fullföljt sin asylansökan. De har lämnat landet i anslutning till beslutet i första instans. Bland de ansökningar som verket tog emot 2000 slutade 9 procent av ärendena som handlades i normalprocessen*) med att de avskrevs eller att den sökande nöjde sig med ett avslag i första instans. Året därpå var motsvarande siffra 13 procent.

Att den genomsnittliga vistelsetiden i verkets mottagningssystem har ökat beror främst på de svårigheter som är förknippade med vissa gruppers återvändande. Vid utgången av 2004 fanns det i mottagningssystemet cirka 10 000 irakier, afghaner, somalier utan tillstånd varav 63 procent var irakier. Deras ärenden handläggs efter hand och många får slutliga avslag. Särskilt irakierna hade vistats länge i systemet, först i avvaktan på beslut och på senare tid med lagakraftvunnet avslagsbeslut. Ingen av ovanstående tre grupper tvingas återvända mot sin vilja och mycket få har hittills gjort det frivilligt.

Många grupper från Afrika och forna Sovjetunionen har också vistats länge i mottagningssystemet, vilket beror på en kombination av långa handläggningstider och svårigheter att verkställa avslagsbesluten.

*) I normalprocessen handläggs ärenden där avslag med omedelbar verkställighet inte är aktuella.

Tabell 4

Inskrivna vid utgången av 2002, 2003 och 2004 efter vistelsetid i dagar i mottagningssystemet

Inskrivna med	År	Antal	varav barn	Genomsnittlig vistelsetid	varav för barn	Median vistelsetid	varav för barn
Öppet asylärenden (ej överklagade hos Migrationsverket, dessa ingår under "Övriga")	2004	12 019	2 333	255	168	149	108
	2003	23 157		263			
	2002	22 540		188			
Öppet överklagandeärende som överlämnats till Utlänningsnämnden	2004	13 232	3 230	593	547	547	497
	2003	9 428		537			
	2002	7 979		527			
Verkställbart avslagsbeslut från Utlänningsnämnden (lagakraftvunnet beslut)	2004	8 808	2 522	807	756	806	753
	2003	7 075		714			
	2002	5 343		658			
Med uppehållstillstånd (även tillfälliga uppehållstillstånd)	2004	1 370	567	586	558	501	477
	2003	974		547			
	2002	1 848		572			
Övriga (avslag hos Migrationsverket som ej överklagats, överklagade asylärenden hos Migrationsverket)	2004	3 440	1 110	420	368	326	264
	2003	2 408		408			
	2002	1 926		363			
TOTALT	2004	38 869	9 762	521	490	462	434
	2003	43 042	10 912	404	394	344	330
	2002	39 636	10 958	346	349	271	271

Prövning av asylansökan

Mål

Beslut om uppehållstillstånd eller avvisning skall fattas inom sex månader från det att ansökan inkommit till Migrationsverket. Särskild vikt skall härvid fästas vid att så tidigt som möjligt i asylprocessen försöka klarlägga den sökandes identitet.

Åtterrapporering

Migrationsverket skall redovisa följande

- antalet inkomna ärenden fördelat efter medborgarskap, kön och ålder^{*)},
- antalet avgjorda ärenden varav antalet avgjorda inom sex månader,
- genomsnittlig handläggningstid samt mediantid för de avgjorda ärendena,
- genomsnittlig handläggningstid samt mediantid för avgjorda ärenden i hushåll med barn,
- antalet personer som fått uppehållstillstånd samt på vilken grund tillstånden beviljats^{*)},
- antalet öppna ärenden,
- öppna ärenden äldre än 6, 12, 24 respektive 36 månader och orsakerna härtill,
- antalet träffar i Eurodac^{*)}, samt
- antal framställningar om övertagande eller återtagande av asylsökande från Sverige till annan stat respektive till Sverige från annan stat, inklusive antal bifallsbeslut (s.k. accept) beträffande sådana framställningar^{*)}.

Migrationsverket skall därutöver redovisa vilka åtgärder som verket vidtagit för att förbättra samt effektivisera och utveckla asylprocessen i syfte att korta handläggningstiderna samt hur arbetet med att klarlägga de sökandes identitet utvecklats

^{*)} Uppgifterna finns i tabellbilagan.

Översikt

Sedan några år tillbaka delar Migrationsverket upp alla nya asylärenden i två grupper som sedan handläggs i snabb- respektive normalprocessen. I snabbprocessen behandlas de ärenden som verkets personal bedömer kan vara uppenbart oggrundade eller som ska handläggas av något annat EU-land enligt Dublinförordningen eller något annat säkert så kallat tredje land, det vill säga ett annat land än hemlandet. Eftersom det är särskilt viktigt att dessa ärenden handläggs snabbt har verket byggt upp särskilda transitenheter vars främsta syfte är att fånga upp dessa ärenden, snabbt utreda och besluta i dem för att den sökande ska kunna lämna landet inom tre månader. Alla övriga ärenden behandlas i normalprocessen.

Det är personalen på transitenheterna som utför det inledande arbetet i asylprocessen, vilket bland annat innebär att de bedömer ärendena och påbörjar arbetet med att klarlägga identiteten i de fall den är oklar. De utreder också och beslutar i de ärenden som tillhör snabbprocessen. Under år 2004 avgjordes 26 331 ärenden i normalprocessen och 8 977 i snabbprocessen.

Resultat

Totalt har verket avgjort 35 308 asylärenden, vilket är en 13 procentig ökning jämfört med 2003. Antalet öppna ärenden har minskat med 11 513. Det är ett trendbrott och en utveckling i positiv riktning.

Den totala handläggningstiden, mätt i mediantid, har dock ökat från 184 dagar 2003 till 214 dagar 2004. Även antalet avgjorda ärenden inom 180 dagar har minskat. Handläggningstiderna har ökat både för ensamstående män och barnfamiljer. Dessutom har skillnaden i handläggningstid mellan barnfamiljer och ensamstående män blivit något större. Här anges handläggningstiden först som median och sedan i genomsnitt inom parentes.

2004 var handläggningstiden för barnfamiljer 206 (272) dagar och för ensamstående män 238 (323) dagar. Året innan var motsvarande siffror 185 (226) dagar för barnfamiljer och 188 (231) dagar för ensamstående män.

Tabell 5

Handläggningstider för avgjorda asylärenden

Typ	År	Antal	Medel dagar	Median dagar	Inom 180 dgr
Normalprocess	2002	20 491	270	251	32 %
	2003	23 375	278	248	34 %
	2004	26 331	362	301	28 %
Omedelbar avvisning hemland	2002	4 369	43	30	97 %
	2003	5 461	46	32	97 %
	2004	4 365	47	33	98 %
Omedelbar avvisning tredje land (inkl. Dublin)	2002	2 297	97	81	87 %
	2003	2 498	99	80	87 %
	2004	4 612	119	103	84 %
TOTAL	2002	27 157	221	192	48 %
	2003	31 334	224	184	50 %
	2004	35 308	291	214	44 %

Snabbprocessen

Verkets transitverksamhet blev fullt utbyggd under det gångna året. Vi avgjorde då 25 procent av alla asylärenden i snabbprocessen, vilket är en lika stor andel som 2003. I absoluta siffror ökade dock antalet avgjorda ärenden med drygt 1 000 till 8 977.

Vilka ärenden som vi kan avgöra i snabbprocessen beror framför allt på vilka grupper som söker sig till Sverige och i vilken mån Dublinförordningen kan åberopas. Antalet avvisningar till hemlandet med omedelbar verkställighet minskade under året jämfört med 2003. De som avvisades på detta sätt var främst sökande från Bosnien-Hercegovina, kosovoalbaner och romer från olika delar av Balkan.

Under året har andelen avvisningarna till andra EU-länder och Norge ökat kraftigt. Handläggningstiden för omedelbara avvisningar till tredje land har ökat, medan handläggningstiden för omedelbara avvisningar till hemlandet har varit tämligen konstant.

Allt fler ärenden hanteras enligt Dublinförordningen

De allra flesta omedelbara avvísningar till tredje land under 2004 gällde avvísningar enligt Dublinförordningen. De var nästan dubbelt så många som 2003. Den främsta orsaken till det var att allt fler sökande återfanns i Eurodac-registret (se nedan).

Dublinförordningen omfattar alla EU-länder^{*)} samt Norge och Island. Den reglerar vilket av dessa länder som har ansvar för att pröva en asylansökan. Eurodac, EU:s gemensamma fingeravtrycksregister togs i drift den 15 januari 2003. Där registreras samtliga personer som ansöker om asyl, illegalt passerar en yttre gräns eller påträffas i samband med en illegal vistelse i någon av medlemsstaterna.

Om Migrationsverket skickar ett fingeravtryck till Eurodac kontrolleras det som regel inom ett dygn. Om det blir en träff, som till exempel visar att den sökande tidigare sökt asyl i någon annan Dublinstat, kan vi samma dag göra en formell begäran om att det landet ska återta den sökande. Innan Eurodac togs i drift kunde det i vissa fall dröja upp till sex månader innan vi fick svar. Först därefter kunde vi skicka en formell begäran om återtagande till den aktuella staten. Dublinförordningen, som trädde i kraft den 1 september 2003, innehåller dessutom tydligare och kortare tidsfrister för när medlemsländerna måste svara varandra jämfört med föregångaren Dublinkonventionen.

*) Danmark följer fortfarande reglerna i den tidigare Dublinkonventionen

Eurodac ett allt viktigare instrument

Eurodac har blivit ett allt viktigare instrument för att avgöra vilket land som ska handlägga en asylansökan. Under året skickade Migrationsverket ungefär 19 000 förfrågningar till Eurodac. I drygt 5 100 fall blev det träff i Eurodacs databas vilket var en träff i 27 procent av förfrågningarna. Drygt 1 200 asylsökande hade tidigare sökt asyl i Sverige. Resten av träffarna gällde framför allt Norge, Tyskland och Finland. Den vanligaste träffen avsåg sökande från Serbien och Montenegro som varit i Norge, Tyskland eller Finland. Träffar för somalier som varit i Italien var också relativt vanliga.

De flesta Eurodac-träffarna leder till att Sverige gör en framställan om att en annan stat ska ta över ansvaret för ett asylärende.

Trots att Dublinförordningen och Eurodac givit oss möjligheter till en snabbare hantering har inte handläggningstiderna minskat. Eurodac har visat att många av våra sökande sökt asyl eller vistats i länder som vi tidigare inte kunnat identifiera. Handläggningstiden för avvísningar till bland annat Italien, Grekland och Spanien är betydligt längre än till övriga länder. Under 2004 har verket haft en sambandsman i Tyskland som arbetat med "svenska" Dublinärenden på den tyska migrations- och

flyktingmyndigheten. Under året arbetade en person en tid med liknande uppgifter i Italien. Syftet har varit att förbättra samarbetet och tillämpningen av förordningen.

Allt fler framställningar enligt Dublinförordningen

De övriga Dublinländerna har de senaste åren accepterat att ta över allt fler "svenska" asylärenden. År 2004 gjorde vi 6 188 framställningar som resulterade i att andra stater accepterade att ta över 5 242 ärenden. Antalet framställningar och så kallade accepter 2004 var ungefär lika många som under 2003 trots att antalet asylsökande var färre under det gångna året.

Även de ärenden då andra Dublinstater funnit att Sverige bör ta över ansvaret för deras asylärenden har ökat. Norge är det land från vilket vi accepterat att ta tillbaka flest ärenden.

De ärenden som Sverige accepterade under 2004 gällde till största delen asylsökande vars ansökningar avslagits av såväl Migrationsverket som Utlänningsnämnden och som sedan rest till en annan stat för att ansöka om asyl. Efter att dessa personer med stöd av Dublinförordningen skickats tillbaka till Sverige och än en gång fått möjlighet att söka asyl, har Migrationsverket ofta fattat beslut om avvísning till hemlandet med omedelbar verkställighet eftersom asylskälen nyligen hade prövats i två instanser.

Normalprocessen

I normalprocessen har verket avgjort 26 331 ärenden, en ökning med 12 procent. Handläggningstiden, mätt med mediantiden, har ökat från 248 dagar till 301 dagar. Förklaringen till detta är främst att äldre ärenden har prioriterats.

En extra personalstyrka har avgjort 3 100 äldre ärenden, främst sådana som gällde barnfamiljer. Ungefär vartannat ärende som vi avgjort i normalprocessen har berört en person i ett barnhushåll. Om vi räknar bort Irakärendena var handläggningstiden 2004 för personer i barnhushåll, mätt med median, något kortare (258 dagar) än för ensamstående.

Under 2004 har vi avgjort 5 054 Irakärenden, varav en hel del var äldre eftersom verket avvaktat utvecklingen i Irak. Om man undantar Irakärendena har handläggningstiden (median) i normalprocessen ökat från 242 till 257 dagar. Även många asylsökande från Afrika och forna Sovjetunion har fått vänta länge på beslut från verket.

Antalet öppna asylärenden har under året nästan halverats. Den största minskningen har skett bland ärenden som gäller asylsökande från Irak, forna Sovjetunionen och Somalia. Antalet ärenden som är äldre än sex månader har minskat från cirka 11 900 till cirka 5 200. Det innebär att andelen ärenden som är äldre än sex månader har minskat från 50 till 42 procent. Dessa ärenden domineras av sökande från Afrika och Irak.

Antalet ärenden som är äldre än 12 månader har mer än halverats, från 6 820 till 3 263. De kommer att avgöras i den fortsatta prioriteringen av äldre ärenden under 2005.

Den största gruppen som har öppna asylärenden hos verket kommer från Afrika. De följs av sökande från forna Sovjetunionen, Irak och Serbien och Montenegro. Sammanlagt 66 procent av de öppna ärendena avser dessa grupper.

Utvecklingsarbete

Förändringar i asylprocessen

Migrationsverket har under året påbörjat arbetet med att införa ett enhetligt, integrerat arbetssätt inom asylprövningen. Detta innebär att alla asylansökningar som lämnas till Migrationsverket genomgår en noggrann granskning för att avgöra vilken typ av ärendehantering som är aktuell i det enskilda ärendet. Ansökningar där det är uppenbart att det saknas grund för asyl samt ärenden som ska hanteras enligt Dublinförordningen får en snabb hantering. Övriga asylansökningar ska vi i normalfallet behandla enligt vårt nya sätt att handlägga asylärenden.

Metoden har arbetats fram inom Migrationsverket och syftar till en effektiv och rättssäker process. I korthet innebär arbetssättet att ett större ansvar läggs på de sökande och deras biträden för att ta fram det material som den sökande anser ska ligga till grund för prövningen. I en inlägga ska de klargöra den sökandes yrkanden och utveckla grunderna för ansökan.

Med utgångspunkt i de individuella förutsättningarna i ärendet tar verket ställning till den fortsatta handläggningen, vilket kan innebära att vi begär skriftlig komplettering från det offentliga biträdet, att vi genomför en

muntlig genomgång eller att vi bedömer att ärendet är färdigt för beslut. I särskilda fall kan hela beredningen genomföras med muntlig handläggning.

En avrapportering om införandet av detta arbetssätt gjordes till regeringen i september.

Kvalitetssäkring i asylprocessen

I arbetet med att utveckla och förbättra verksamheten har Migrationsverket drivit ett kvalitetssäkringsprojekt med syfte att säkerställa ett rättssäkert, effektivt och enhetligt arbetssätt i asylverksamheten. För att nå syftet ska vi bland annat skapa kvalitetsmanualer med särskilda krav för varje enskilt arbetsmoment i processen och ett system för egenkontroll av handläggningen. Under 2005 ska vi fortsätta arbetet med att anpassa, förbättra, skapa IT-stöd för och slutligen införa det kvalitetssäkringssystem som vi tagit fram tidigare i projektet. Det finansieras av Europeiska flyktingfonden och Migrationsverket.

En satsning för att klarlägga identiteten hos de asylsökande

En övervägande majoritet av de personer som söker om asyl i Sverige uppger sig sakna handlingar som styrker identiteten. Under 2004 var det endast 8 procent som visade upp pass. Det förhållandet utgör ett allvarligt hinder för en snabb och rättssäker ärendehantering och medför höga kostnader för samhället. Migrationsverket arbetar därför på olika sätt för att få fram metoder som kan öka möjligheten att klarlägga de sökandes identitet.

Ett sammanhållet arbete med identitetsfrågan

En grund för verkets arbete med identitetsfrågor är vårt nya arbetssätt i asylprocessen (se ovan). Den sökande,

Tabell 6

Asylprövning – Migrationsverket

	2002	2003	2004
Nya asylsökande ¹⁾	33 016	31 355	23 161
Inkomna asylärenden	33 168	33 853	23 941
Avgjorda asylärenden	27 157	31 334	35 308
Öppna asylärenden vid årets slut	23 630	23 943	12 430
<i>varav äldre än sex månader</i>	9 208	11 976	5 194
<i>andel</i>	39 %	50 %	42 %
<i>varav äldre än 12 månader, antal</i>	3 313	6 820	3 263
<i>andel</i>	14 %	28 %	26 %
<i>varav äldre än 24 månader, antal</i>	144	862	691
<i>andel</i>	1 %	4 %	6 %
<i>varav äldre än 36 månader, antal</i>	28	13	56
<i>andel</i>	0 %	0 %	0 %
Avgjorda överklagade asylärenden ²⁾	12 964	16 021	20 835
Öppna överklagade asylärenden vid årets slut	313	212	294

¹⁾ Omfattar ej personer som tidigare haft tillfälligt uppehållstillstånd.

²⁾ Verket tar ställning till om överklagade ärenden ska lämnas över till Uttänningsnämnden.

med stöd av sitt juridiska biträde, lägger då fram en fullständig redogörelse för sina yrkanden samt åberopade grunder och bevis. Vi ser handlingar som styrker identiteten som en del av denna redogörelse.

Under året har verksamheten utfärdat en instruktion som beskriver hur identitetsfrågan ska behandlas under hela asylprocessen. Utgångspunkten är, liksom för det nya arbetssättet, den sökandes eget ansvar för att styrka sina uppgifter och sin identitet.

Målsättningen för identitetsarbetet är att ingen om möjligt ska lämna asylsystemet utan en styrkt identitet. En identitetsutredning inleds i samband med ansökan om asyl. Utredningen avslutas när identiteten är styrkt enligt de krav som gäller för svenskt medborgarskap.

Den identitetsutredning som personalen på transit enheterna gör och som ingår som en del av den inledande utredningen, utgör grunden för verkets arbete med att styrka den sökandes identitet. Under den fortsatta asylutredningen ska den sökande motiveras att själv skaffa fram handlingar som styrker identiteten. Efter verkets beslut i asylfrågan fortsätter identitetsarbetet genom motiveringssamtal och aktiveringsinsatser. De olika möjligheterna att sätta ned dagersättningen ska användas som en del av motivationsarbetet.

Kostnader

Kostnad för asylprövning

Den totala kostnaden för asylprövning har ökat de senaste åren. I förhållande till år 2002 har den mer än fördubblats. Den främsta anledningen till det är att från och med år 2003 gör vi en utbetalning till Integrationsverket för överförda kvotflyktingar istället för att de har dispositionsrätt på vår anslagspost.

Den totala kostnaden för prövning av ansökan (asyl) är betydligt högre än tidigare år och ökningen är större än ökningen av antalet avgjorda ärenden. Det innebär att kostnaden per avgjort grundärende har ökat. En förklaring till det är att vi använt mer resurser för asylprövningen, men den främsta orsaken är dock ökade kostnader inom transit. Kostnadsökningen beror dels på att utredningskapaciteten var fullt utbyggd 2004, dels på att definitionen av arbetsuppgifterna och finansieringen av transitverksamheten förändrats.

Under året gjordes en utredning för att kartlägga och dokumentera vilka kostnader som ska belasta respektive verksamhetsgren. Generaldirektören beslutade om kostnadsfördelningen utifrån utredningen och att i de fall kostnaderna inte var redovisade enligt beslutet skulle omföringar göras retroaktivt för räkenskapsåret 2004. Ytterligare kartläggning samt tidsredovisning kommer att genomföras under 2005 för att säkerställa att rätt kostnader belastar rätt verksamhetsgren. Kostnadsökningen på grund av den förändrade definitionen inom asylprövningen har på motsvarande vis minskat kostnaden inom mottagandeverksamheten.

Det går inte att göra en rättvisande jämförelse mellan åren 2002-2004 och det går inte heller att använda definitionen för 2004 för tidigare års fördelning av kostnader på verksamhetsgrenen. Det beror bland annat på utvecklingen av arbetsinnehållet – inom transitverksamheten – har förändrats i takt med nya krav från omvärlden.

Tabell 7

Asyl – prövning av ansökan

	2002	2003	2004
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	323 474	484 659	672 427
varav rättshjälp (tkr) varav för kvotflyktingar som överförts till Sverige för vidarebosättning	78 259	100 373	130 133
Kostnad per avgjort asylärende (kr) ²⁾	7 562	7 278	7 632
Kostnad per avgjort grundärende (kr) ¹⁾	11 172	11 000	12 136

¹⁾ Ett grundärende är ett ärende som behandlas i första instans (dvs. av Migrationsverket).

²⁾ Med asylärende menas i den här tabellen både grundärenden och överklagade ärenden (verket tar ställning till om överklagade ärenden ska lämnas över till Utlänningsnämnden).

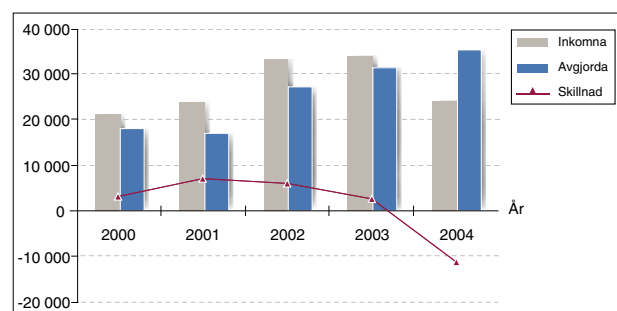
Analys

Under flera år har verket inte kunnat avgöra ärenden i samma takt som vi tagit emot nya ansökningar. Men 2004 bröt vi den utvecklingen och avgjorde nästan 12 000 fler ärenden än vi fick in.

Det finns sannolikt flera orsaker till denna förbättring, framför allt att den personal som anställdes på asylenheterna för ett par år sedan nu har hunnit få den erfarenhet och den kunskap som behövs för att effektivt kunna avgöra ärenden. Asylprövningsverksamheten var färdigutbyggd i region nord och mitt och därför avlastades region Stockholm fullt ut. Verket har också under året haft god hjälp av den extrastycka som skapades med hjälp av ett extra tillskott från regeringen. Därutöver hade uppbyggnaden av transit enheterna slutförts 2003, vilket gjorde

Diagram 1

Inkomna och avgjorda asylärenden 2000–2004

att verket kunde fånga upp uppenbart ogrundade ansökningar på ett tidigt stadium för att på så vis undvika att dessa ärenden blir långdragna i onödan.

För första gången på många år finns nu goda förutsättningar för att verkets handläggningstider ska minska. Om utvecklingen håller i sig kommer verket att vara ikapp under 2005 och då kunna ha en handläggningstid runt sex månader.

Antalet ärenden som avgjordes i snabbprocessen med omedelbar verkställighet ökade med cirka 1 000 beslut till 8 977. Antalet avvísningar till hemlandet har minskat medan avvísningarna till länder som omfattas av Dublinförordningen har ökat. De senare utgör nu cirka hälften av alla omedelbara avvísningar. Denna förordning spelar med hjälp av Eurodac en allt större roll. Handläggningstiderna för Dublinfall har ännu inte kunnat minskas i den utsträckning som borde vara möjlig. Tillämpningen av Dublinförordningen varierar fortfarande mycket mellan medlemsländerna.

Förra året accepterade Sverige att ta tillbaka cirka 2 600 Dublinfall. Länder som omfattas av förordningen tog över ansvaret för cirka 5 200 av ”våra” ärenden. Enligt verkets uppskattning hade ungefär en fjärdedel av dem som sökte asyl i Sverige 2004 tidigare varit aktuella i något annat land eller här i Sverige.

Barnperspektivet i prövningsverksamheten

Mål

Asylutredningar som rör barn utan medföljande legal vårdnadshavare skall genomföras med hänsyn till barnets bästa. Beslut om uppehållstillstånd eller beslut om avvísning skall fattas inom tre månader.

Återrapportering:

Migrationsverket skall redovisa:

- antalet inkomna ärenden fördelat efter medborgarskap, kön och ålder^{*)},
- antalet avgjorda ärenden, varav antalet avgjorda ärenden inom tre månader,
- den genomsnittliga handläggningstiden samt mediantiden för avgjorda ärenden,
- antalet personer som fått uppehållstillstånd samt på vilken grund tillstånden beviljats^{*)},
- antalet öppna ärenden,
- öppna ärenden äldre än 3, 6 respektive 12 månader och orsakerna härtill, samt
- vilka åtgärder som vidtagits för att höja utredningskompetensen i asylutredningar som rör barn.

^{*)} Uppgifterna finns i tabellbilagan.

Översikt

Under 2004 sökte 6 547 barn asyl i Sverige. 388 av dessa var så kallade ensamkommande barn, det vill säga barn som reste in i Sverige utan någon legal vårdnadshavare. Resten, 6 159 barn, sökte asyl tillsammans med minst en förälder eller någon annan vårdnadshavare.

Antalet asylsökande barn har minskat sedan 2003 – det totala antalet med knappt en fjärdedel och de ensamkommande med nästan en tredjedel.

Resultat

Ensamkommande barn

Under 2004 sökte 388 ensamkommande barn asyl i Sverige. Flest barn kom från Somalia, Serbien och Montenegro, Afghanistan, Kina och Irak.

Alla ärenden som gäller ensamkommande barn utreds av handläggare med särskild barnkompetens.

Handläggningstiderna har förkortats under året och vi har i allt högre utsträckning avgjort ensamkommande barns asylansökningar inom tre månader. I vissa fall är det dock svårt att nå målet, det beror framför allt på problematiken kring möjligheterna att verkställa avvísningsbeslut. I juni fattade verkets generaldirektör ett antal vägledande beslut som underströk vikten av att besluten fattas inom tre månader och som innehöll vissa riktlinjer.

Av besluten framgår det att verket kan avslå en ansökan om det enligt vår bedömning sannolikt går att hitta föräldrar eller någon annan som kan ta emot barnet i det land som det ska återvända till. Däremot behöver inte alla problem kring återvändandet vara lösta innan beslutet fattas.

Vid årsskiftet 2003/2004 hade 163 ärenden en längre handläggningstid än tre månader. Vid årsskiftet 2004/2005 hade 39 ärenden en längre handläggningstid än tre månader.

Vid utgången av 2003 var 102 ärenden äldre än 6 månader. Vid utgången av 2004 var motsvarande antal 14. Under 2005 kommer vi att nå målsättningen att inga ärenden ska vara äldre än 3 månader.

Barn i familj

Verket fick i början av året i uppdrag av regeringen att fortsätta och utvidga den utbildning i att samtala med barn som region Stockholm bedrev under 2003. Under hösten 2004 har cirka 30 asylhandläggare och asylbeslutsfattare påbörjat en sju dagar lång utbildning i hur man ska samtala med barn. Syftet är att det ska finnas en person med särskild kompetens att utreda barn på varje enhet. Läs mer under avsnittet om barnperspektivet i myndighetens verksamhet.

Tabell 8

Asylärenden – barn utan vårdnadshavare 2002–2004

	2002	2003	2004
Avgjorda	391	517	489
varav inom 3 månader	15 %	19 %	21 %
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	228	222	194
Median, dagar	217	183	155
Öppna ärenden vid årets slut		288	119
varav äldre än 3 mån.		163	39
varav äldre än 6 mån.		81	12
varav äldre än 12 mån.		21	2

Utvecklingsarbete

Migrationsverket har under 2004 fortsatt att förbättra kvaliteten i arbetet med ärenden som rör barn i alla våra processer.

I verkets interna utbildningsprogram, det så kallade Migrationsprogrammet, ingår en grundläggande utbildning om Barnkonventionen som är obligatorisk för alla anställda. 437 anställda har under året tagit del av denna utbildning.

Vi har under året tagit fram fler utbildningsmoment med fokus på barn. Under 2005 kommer de att inlemmas i Migrationsprogrammet.

Samordningsgruppen för praxisfrågor som rör barn har under året fortsatt sitt arbete. Många frågor som har behandlats i gruppen var av intresse för såväl asylverksamheten som besöks- och bosättningsverksamheten. Representanter för båda verksamheterna ingår i gruppen.

Under året har två representanter från verket ingått i Utrikesdepartementets råd för migrations- och asylpolitiska frågor, vars syfte är att stärka barnperspektivet i utlänningsärenden.

Region mitt har under året i samarbete med Barnombudsmannen bedrivit ett projekt för att försöka mäta i vilken utsträckning barn själva fått möjlighet att komma till tals i asyl- och tillståndprocesserna, och orsakerna till att barn eventuellt inte fått någon sådan möjlighet. Projektet och den mall som projektets arbetat fram tillsammans med Barnombudsmannen kommer att utvärderas under 2005.

Vidarebosättning

Mål

Åtgärder skall vidtas för att åstadkomma varaktiga lösningar genom vidarebosättning i Sverige främst för skyddsbehövande. Andelen vidarebosatta som har flyktingskäl skall öka. Vidare skall personer som tas emot i Sverige med stöd av överenskommelsen den 11 juni 1998 mellan den internationella tribunalen för f.d. Jugoslavien och Sverige om överföring av personer som vittnar i tribunalen och behöver

skydd kunna överföras genom vidarebosättning. Även andra personer skall kunna överföras till Sverige för vidarebosättning i de fall Sverige ingår särskilda internationella överenskommelser om detta.

Återrapportering

Migrationsverket skall redovisa antalet skyddsbehövande m.fl. som beviljats uppehållstillstånd för vidarebosättning i Sverige, fördelat på medborgarskap, ålder och kön. Verket skall också redovisa andra åtgärder som gjorts för utlämningar som befunnit sig i särskilt utsatta situationer.

Resultat

I regleringsbrevet för 2004 fick verket i uppdrag att föra över 1 700 flyktingar och andra skyddsbehövande till Sverige inom ramen för den svenska flyktingkvoten. Uppdraget skulle genomföras i samråd med UNHCR.

Migrationsverket accepterade under året 1 822 personer för vidarebosättning. 8 av dem som accepterades är personer som överförts till Sverige för att kunna få skydd och vittna inför de internationella tribunalerna.

Årets ärenden har inte någon särskild land- eller regionprofil utan spänner över stora delar av världen.

Verket har accepterat 313 personer i så kallade akutärenden under året.

207 personer kunde inte föras över till Sverige under 2003 vilket innebär att de belastar 2004 års kvot. På motsvarande sätt kunde inte 349 personer föras över under 2004 utan belastar 2005 års kvot. Totalt har 1 659 personer förts över till Sverige under 2004.

Genomförande 2004

Efter samråd med Integrationsverket och UNHCR beslutade vi att genomföra tre uttagningar på plats före sommaren. De gällde 200 personer i Iran (huvudsakligen afghaner), 250 i Syrien/Libanon (blandade nationaliteter) samt 235 i Turkiet (huvudsakligen iranier). Efter en vädjan från UNHCR genomförde verket ytterligare en delegationsuttagning – denna gång i Thailand där 140 burmesiska flyktingar accepterades för bosättning i Sverige.

Övriga kvotflyktingar har tagits ut på basis av dossierer.

Eftersom årets flyktingkvot omfattade 700 fler platser jämfört med 2003 och årets uppdrag innebar att fler skyddsbehövande skulle tas ut, ställde verket en förhållandevis hög akutkvot – 425 platser – till UNHCR:s förfogande. De reserverades för särskilt skyddsbehövande personer som kräver skyndsamma beslut.

Inom ramen för överföringsanslaget genomförde Integrationsverket och tre mottagande kommuner ett så kallat Sverigeprogram i Jordanien för cirka 300 iranska flyktingar som beviljats tillstånd i Sverige. Syftet med programmet var att informera flyktingarna om Sverige och svenska förhållanden samt att förbereda dem inför ankomsten till Sverige.

Utvecklingsarbete

Under året har UNHCR tagit flera nya initiativ när det gäller vidarebosättningsarbetet, ibland efter förslag från verket. Till exempel föreslår UNHCR nu att begreppet vidarebosättning ska vidgas och inte bara avse traditionell flyttning av människor från ett land till ett annat. Vidarebosättning ska också kunna användas mer flexibelt och strategiskt, till exempel för att hitta lösningar i närområdet när det är möjligt (Convention Plus och Strategic use of resettlement). Detta är i linje med verkets ambitioner att använda anslaget för vidarebosättning flexibelt för att uppnå maximal kostnadseffektivitet till fördel för flyktingar i behov av skydd.

UNHCR har även prövat nya modeller för att kunna utnyttja sina resurser på bästa sätt. Organisationen har bland annat fortsatt utveckla en modell där grupper av skyddsbehövande flyktingar presenteras. Verket har också vid några tillfällen godtagit presentationer från utvalda regionala UNHCR-kontor direkt för att förenkla och påskynda proceduren.

Verket har fortsatt att motivera nya länder att ta emot flyktingar som behöver skydd i andra länder. Vi har haft uppföljande kontakter med Storbritannien och Brasilien.

Verket har även haft formella och informella kontakter med IOM (International Organization for Migration) för att säkerställa gemensamma rutiner i överföringsarbetet. Arbetet med vidarebosättning är delvis ett ansvar för Integrationsverket. För att koordinera arbetet har vi kontinuerliga avstämningar med den berörda personalen. Verket deltar även vid regionala konferenser för att informera och motivera kommunerna att ta emot vidarebosatta flyktingar.

De nordiska länderna har under året haft ett nära samarbete inom ramen för vidarebosättningsarbetet.

Kostnad

De tre senaste åren är inte jämförbara eftersom Integrationsverket 2002 hade dispositionsrätt på vår anslagspost för kostnader enligt förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. och därmed syntes inte de totala kostnaderna hos oss.

Kostnaden för vidarebosättning har ökat med drygt 100 000 kronor mellan år 2003 och 2004. För att kunna göra en rättvisande jämförelse av styckkostnaden mellan åren behöver dels kostnaden 2002 reduceras med det särskilda villkoret avseende medicinska insatser, dels ska jämförelsen avse de överförda kvotflyktingar som verket har betalat Integrationsverket för. En sådan beräkning visar att kostnaden år 2002 per överförd kvotflykting var 147 247 kronor och år 2004 var den 145 223 kronor. En förklaring till att kostnaden per överförd kvotflykting är lägre är att många överförts i slutet av året och att vi inte

fakturerats av IOM för alla resekostnader under 2004. Detta kommer att belasta och troligtvis öka nästa års kostnad.

Tabell 9

Kostnad för asyl – prövning av ansökan – vidarebosättning

	2002	2003	2004
Kostnad för flyktingar som överförts till Sverige för vidarebosättning	20 073	139 997	243 974
Antal överförda kvotflyktingar	1 015	890	1 656
Antal beviljade tillstånd	1 304	942	1 822

Analys

Årets uppdrag från regeringen innebar att verket skulle prioritera skyddsbehövande personer inom flyktingkvoten. Eftersom det är UNHCR som presenterar de personer som verket ska ta ut påtalade vi denna inriktning mycket tydligt inför årets uttagningar. Minst två saker gör emellertid att det är svårt att mäta utfallet. För det första anser UNHCR att alla personer som de presenterar är skyddsbehövande. För det andra fastställer verket kvotflyktingarnas status först efter ansökan när de har anlänt till Sverige^{*)}. Det är emellertid verkets uppfattning att antalet skyddsbehövande har ökat under 2004, i första hand på grund av att akutkvoten varit större. Därutöver har antal skyddsbehövande (enligt svensk rättstillämpning) som tagits ut under delegationsresorna ökat, ett exempel är den burmesiska flyktinggruppen.

Överföringarna har gått trögt, särskilt första halvåret. Fördröjningarna beror ofta på att myndigheterna i utreseländerna av olika skäl inte beviljar kvotflyktingarna utresa eller tar väldigt god tid på sig att göra det. Ett annat skäl kan vara att det inte finns någon svensk utlandsmyndighet i utreselandet och att passhandlingar därför inte kan utfärdas på ett enkelt sätt. Det händer dessutom att kvotflyktingar med tillstånd att resa måste gömma sig och kanske fly vidare till ett annat land.

Kommunplaceringarna, som Integrationsverket har ansvar för, har fungerat väl under året.

Arbetet med vidarebosättning är till sin natur oförutsägbart på grund av vad som inträffar runt om i världen. Därför är det viktigt att vi snabbt kan anpassa det till nya förutsättningar.

Årets tilldelade platser har kunnat utnyttjas nästan fullt ut.

*) UNHCR:s underlag är inte tillräckligt utförliga för att status ska kunna fastställas vid dossieruttagningar. Vid delegationsuttagningar görs endast preliminära bedömningar på grund av tidsbrist och av praktiska skäl.

Prövning av bidrag – återvandring

Mål

Åtgärder skall vidtas för att underlätta återvandring av flyktingar och andra skyddsbehövande.

Åtterrapporering

Migrationsverket skall redovisa:

- vilka effekter åtgärderna medfört,
- vilka erfarenheter som vunnits samt antalet ansökningar som prövats enligt förordningen (1984:890) om bidrag till utlänningars resor från Sverige för bosättning i annat land,
- hur många personer som fått bifall på ansökan och lämnat landet,
- till vilka länder återvandring skett samt
- hur många personer som på nytt ansökt om uppehållstillstånd av dem som tidigare fått bidrag för återvandring.

Resultat

Målet för återvandringsarbetet är att genom information, samverkan och projektstöd göra det möjligt för enskilda personer att själva kunna avgöra om och när de vill återvända till sina ursprungsländer. Sådana insatser kan göras både i Sverige och i ursprungslandet.

Information

En viktig del av återvandringsarbetet år 2004 var olika informationsinsatser. De har riktats till enskilda personer, men syftet har också varit att upplysa andra intressenter som på olika sätt har kontakt med utländska medborgare i Sverige. Exempel på aktörer har varit kommuner, frivilligorganisationer samt invandrarnas egna organisationer och föreningar.

Informationsunderlag har bland annat skaffats fram genom rekognoseringsresor och faktainsamling på plats. Stockholms stads återvandringskontor, Göteborgsinitiativet, Nätverket för ett Nytt Irak och Kurdistan kvinnoförbund genomförde resor till Irak, Assyriska Riksförbundet till Turkiet och Liberian Swedish Association till Liberia. En framgångsrik metod har varit videodokumentation.

Den insamlade informationen har sedan spridits av aktörerna och Migrationsverkets kontaktpersoner genom konferenser, seminarier och studiecirkel samt olika webbplatser. Radio- och lokala TV-sändningar har använts i högre grad än tidigare och antalet publicerade tidsningsartiklar i ämnet har ökat.

På Migrationsverkets webbplats finns det bland annat information om projektstöd och resebidrag, uppgifter om de projekt som tilldelats medel samt rapporter som kan vara av intresse. Det finns också länkar till organisationer och till verkets kontaktpersoner för frivillig återvandring.

Samverkan

Inom området återvandring är det särskilt viktigt att utveckla samarbetet mellan olika delar av samhället. Som

ett led i arbetet har ett par rikstäckande möten hållits där återvandringsfrågorna belysts. I maj arrangerade Kommunförbundet i Kronoberg konferensen ”Migration och global utveckling” i Tylösand, och i november höll verket ett seminarium i Stockholm på temat ”Utveckling i samverkan”.

Informationsutbyte och rådgivning har skett mellan projekt som Migrationsverket medfinansierat och intressenter som projekten bjudit in. Tre sådana dialoger med vardera tre tillfällen har under året genomförts i Stockholm med fokus på norra Irak, övriga Irak och Bosnien-Hercegovina.

Projekt

Projektverksamheten utgör en stor del av verkets arbete med frivillig återvandring. Migrationsverket kan ge projektstöd till verksamhet som gäller förberedelser i Sverige för återvandring och/eller åtgärder i hemlandet. Organisationer, föreningar, kommuner, stiftelser och företag kan beviljas projektstöd under förutsättning att projektet inte ska drivas kommersiellt. Migrationsverket kan också medfinansiera projekt som dessutom kan få medel ur den Europeiska flyktingfonden (ERF). Under 2004 har Migrationsverket beviljat totalt 15 projekt stöd. De har varit inriktade på Bosnien-Hercegovina, Irak, Liberia, Demokratiska republiken Kongo, Burundi, Sudan och Somalia.

Som exempel på projekt som beviljats medel av Migrationsverket kan nämnas:

Irak – utvecklingsinsatser

Projektet bedrivs av Stockholms stads återvandringskontor.

En förstudie till ett projekt som syftar till att utbilda samhällsvägledare och att etablera ett center i samverkan med den lokala administrationen i Arbil. Återvandrare ska därigenom kunna få lokal information om samhällstjänster.

Bosnien-Hercegovina – entreprenörskap

Projektet bedrivs av BH-Net.

Syftet med projektet är att underlätta för bosnier att återvända och etablera eget företag i hemlandet för att på så sätt bli självförsörjande. Deltagarna har valts ut efter individuella intervjuer och efter kontakter med berörda kommuner. Grundförutsättningen är att man har en konkret och hållbar affärsidé.

Liberia – information om ursprungslandet

Projektet bedrivs av Broderskapsrörelsen i samarbete med The Liberian/Swedish Association och Värdegrundscentrum vid Umeå Universitet.

Syftet är att ge en realistisk bild av de möjligheter som finns till framtida försörjning i landet och att spegla svårigheterna att återvända, samt hur individer personligen kan bidra till landets framtida utveckling. Finns det personer som vill återvända, men som upplever hinder ska projektet identifiera och beskriva dessa hinder. Ett samarbete ska ske med organisationer och myndigheter i

Sverige och Liberia, som arbetar med återvandring, återuppbyggnad och utveckling.

Utbildning och rekognoseringsresor

I Somalia och Bosnien-Hercegovina har olika utbildningsprogram bedrivits där det funnit ett samförstånd mellan bistånds- och migrationsinsatser. I kantonen Sarajevo i Bosnien-Hercegovina har Caritas Sverige bidragit till återuppbyggnad som delvis finansierats av Sida och genomfört ett återvandringsprogram för personer i Sverige som delvis finansierats av Migrationsverket. Under 1997–2004 har projekten hjälpt cirka 120 flyktingfamiljer som återvandrat från Sverige att få sina lägenheter eller hus reparerade.

Rekognoseringsresor till hemlandet med stöd av Migrationsverket kan fungera som en mer djupgående insats inom projektverksamheten för att hämta information till målgrupperna. Under 2004 genomfördes åtta resor, varav fyra till Irak och en till respektive Turkiet, Sudan, Somalia och Liberia.

Analys

Att mäta effekterna av insatserna för återvandring kan vara svårt eftersom det handlar om en långvarig process för enskilda personer. Projektinsatser vars karaktär är informations- och faktainsamling riktar sig inte till några utvalda individer utan har formen av stöd till olika organisationer.

Enligt våra erfarenheter bidrar verkets insatser för återvandring till att företrädare för olika grupper och enskilda individer får ett bättre underlag när de ska ta ställning till frågan om återvandring.

En kartläggning visar att nya grupper har visat ett allt större intresse för återvandring. Deras företrädare har bland annat tagit initiativ till aktiviteter som delvis finansierats med projektstöd från Migrationsverket och egna insatser. Förutom bosnier, chilener och somalier har bland annat följande grupper visat intresse för projektverksamheten: afghaner, eritreaner, irakier, kurder, romer, serber och syrianer.

Resebidrag

Totalt har 148 ansökningar om resebidrag prövats enligt förordningen (1984:890) om flyktingars resor från Sverige för bosättning i annat land. Av dessa har 92 beviljats och 55 har fått avslag eller också har ansökan avskrivits. En ansökan har återkallats.

De sökande kom från 23 olika länder. De största grupperna kom från: Irak (89 stycken), Iran (17), Chile (5), Demokratiska republiken Kongo (5), Afghanistan (4), Bosnien-Hercegovina (4) och Somalia (4).

Återvandring har skett till Irak, Chile, Iran, Bosnien-Hercegovina, Demokratiska republiken Kongo, Australien, Bolivia.

De som har fått resebidrag har ibland på nytt sökt uppehållstillstånd i Sverige. Under 2004 gjorde 26 personer det. 2003 var motsvarande antal 24 personer 2003 och 2002 sökte 32 personer på nytt.

Bidrag till flyktingar för kostnader för anhörigas resor till Sverige

Mål

Ersättning skall lämnas för att underlätta för flyktingar i Sverige att återförenas med sina anhöriga.

Åtterrapporering

Migrationsverket skall redovisa antalet personer som fått bidrag enligt förordningen (1984:936) om bidrag till flyktingar för kostnader för anhörigas resor till Sverige.

Resultat

Under 2004 fattades 191 beslut om bidrag till anhörigresor. Av dessa beviljades 171. Motsvarande utfall 2003 var 220 beslut och 182 bifall. De största grupperna var statslösa (som regel palestinier) samt medborgare från Irak, Afghanistan och Somalia. Totalt beviljades 20 nationaliteter bidrag.

Europeiska flyktingfonden

Mål

Migrationsverket skall medverka till att utveckla asylprocessen och integrationen i Sverige inom ramen för den Europeiska flyktingfonden.

Åtterrapporering

Migrationsverket skall redovisa inriktningen på de projekt som bidrag beviljats för samt andelen bidrag fördelat på statliga, kommunala, frivilliga organisationer m.fl.

Översikt

Europeiska flyktingfonden är ett unionsgemensamt initiativ i syfte att underlätta för EU-länderna att ta emot asylsökande och flyktingar. Pengar ur fonden kan användas för att utveckla mottagningssystemet för asylsökande inklusive ärendehantering, integrationsinsatser samt arbetet med att hjälpa personer att återvända eller återvändra till sitt hemland.

Målet för fonden är att ge Europa en gemensam grund och likartad struktur för arbetet med asylsökande och flyktingar.

Fonden verkar under fem år, 2000–2004, och förvaltar totalt 216 miljoner euro som fördelas mellan medlemsstaterna. Migrationsverket förvaltar den svenska delen av fonden. De som kan söka pengar ur fonden är organisationer, myndigheter, stiftelser, högskolor och universitet, samt kommuner och landsting. Även Migrationsverket kan söka projektmedel.

Högst 50 procent av den totala projektkostnaden kan finansieras med medel ur Europeiska flyktingfonden, och projekten får pågå i högst tolv månader. Hälften av det beviljade beloppet betalas ut vid projektstarten. I samband med att projektägarna rapporterar in sina resultat betalas ytterligare fondmedel ut.

Resultat

Projektstöd 2002

För programåret 2002 fick Sverige 3,3 miljoner euro till flyktingfonden, varav 27 miljoner kronor har fördelats till 64 projekt. Slutrapportering till EU-kommissionen skedde i juni 2004. Vid tiden för slutrapportering hade 24,5 miljoner kronor förbrukats på projektverksamhet.

Strategin för 2002 års projekt innebar att fokus låg på utvecklingen av system och strukturer inom ramen för fondens verksamhetsområde. På grund av tydligare information inför ansökningsomgångarna (som detta år var två), ansökte fler organisationer om medel för projekt som gick i linje med våra önskemål.

Vi prioriterade följande områden:

- samverkan mellan myndigheter och frivilligorganisationer
- effektivisering av sjukvård, rehabilitering och inträdet på arbetsmarknaden
- metoder som underlättar för asylsökande och/eller flyktingar att välja en lämplig bostadsort
- samverkan om metoder för att förbättra introduktionen för särskilt utsatta grupper som till exempel ensamkommande barn, funktionshindrade och tortyroffer

Projektstöd 2003

För programår 2003 beviljades Sverige 2,9 miljoner euro från EU-kommissionen. Av dessa fördelade vi 24,5 miljoner kronor till 37 projekt. Två projekt har avbrutits, varför antalet nu är 35 projekt. 19,1 miljoner kronor har hittills betalats ut. Programår 2003 ska slutrapporteras till EU-kommissionen i juni 2005.

Strategin för 2003 gick helt i linje med prioriteringsområdena för 2002, men med ännu större fokusering på samverkan mellan frivilligorganisationer och myndigheter samt på grupper med särskilda behov så som ensamkommande barn, kvinnor och tortyroffer.

Projektstöd 2004

För programår 2004 beviljades Sverige 2,7 miljoner euro från EU-kommissionen. Under året fattade vi beslut om 30 projekt och fördelade 24,3 miljoner kronor.

Vi prioriterade följande områden under urvalsprocessen:

- Insatser för att öka individens reella valmöjligheter mellan olika bosättningsalternativ i Sverige.
- Insatser som medverkar till att utveckla berörda aktörers gemensamma ansvar inom hela asyl- och introduktionsprocessen.
- Forskningsinsatser för att utveckla nya metoder för att förbättra asyl- och introduktionsprocessen.
- Samverkan mellan myndigheter och frivilligorganisationer.

Utvärderingar

I slutrapporten för programår 2002 konstaterade vi att fonden öppnat möjligheter att utveckla arbetet och åtgärda brister inom fondens verksamhetsområden. Såväl offentlig förvaltning som organisationer har givits möjlighet att vara delaktiga i förändringen och förbättringen av asylverksamheten i Sverige. Rapporten kan beställas från Migrationsverket eller laddas ner från vår webbplats www.migrationsverket.se. Där finns även en oberoende utvärdering av programår 2002.

EU-kommissionen har genomfört en utvärdering av hur Europeiska flyktingfonden fungerat i Europa programåren 2000 till 2002. För Sveriges del konstaterar kommissionen att flyktingfonden haft ett stort värde för utvecklingen av asyl- och flyktingverksamheten i Sverige.

Tabell 10

Fördelning av beviljade bidrag

Myndigheter/org.	2002	2003	2004
Statliga	13	5	8
Kommunala (primärkommuner)	18	13	4
Regionala	5	5	4
Frivilliga organisationer, privata organisationer, företag	28	14	14
Totalt	64	37	30

Kostnad

Kostnaden för prövning av bidrag är relativt konstant över tiden. Antalet personer/projekt som fått beviljade bidrag har minskat något. När det gäller bidrag från Europeiska flyktingfonden (ERF) utbetalas bidragen i omgångar beroende på hur långt projektet har kommit.

Tabell 11

Asyl – prövning av bidrag

	2002	2003	2004
Kostnad för prövning av bidrag (tkr) ¹⁾	32 501	32 044	33 251
Antal personer som fått resebidrag (återvandring)	80	100	92
Antal personer som fått resebidrag (anhörig)	172	182	171
Antal beviljade projekt ERF	64	37	30

¹⁾ Här redovisas verkets totala kostnader för verksamhetsgrenen prövning av bidrag.

Mottagandeverksamhet

Mål

Den organiserade verksamheten skall ge individen en meningsfull sysselsättning som kan ge förutsättningar för en god introduktion på den svenska arbetsmarknaden och i svenskt samhällsliv vid ett eventuellt beslut om uppehållstillstånd. Verksamheten skall också utformas så att den kan vara till nytta för den enskilde vid ett eventuellt återvändande. Inom ramen för den organiserade verksamheten skall individen erbjudas svenskundervisning vars innehåll huvudsakligen skall följa kursplanen för Svenska för invandrare (sfi).

Organiserad verksamhet skall erbjudas inom en månad från det att personen registrerats i Migrationsverkets mottagandesystem. Personer som är föremål för omedelbara avvísningar, s.k. Dublinärenden eller har ett lagakraftvunnet avvísningsbeslut skall erbjudas organiserad verksamhet i begränsad omfattning.

Återrapporteringskrav

Migrationsverket skall redovisa

- en sammanfattande bedömning av målpuppfyllelsen för den organiserade verksamheten,
- antal personer som deltar i organiserad verksamhet fördelat på form av verksamhet samt uppskattat antal personer som arbetar på den öppna arbetsmarknaden. Redovisningen skall även fördelas på kvinnor och män,
- en bedömning av det utvecklingsarbete som bedrivits i samverkan med bl.a. Arbetsmarknadsverket. Det skall särskilt framgå hur arbetet med att utveckla metoder för tidig kartläggning och tillvaratagande av yrkes- och utbildningskompetens fortskrider samt hur arbetet med individuella handlingsplaner utvecklats, samt
- förändringen i antalet tillgängliga förvaringsplatser mellan den 1 januari 2004 och den 1 januari 2005, samt utnyttjandegraden av förvaringsplatserna.

Översikt

Under året har antalet inskrivna i verkets mottagningssystem minskat med 4 173 personer (10 procent) till 38 869. Verkets ökade beslutsfattande har inneburit att

fler inskrivna nu har öppna ärenden hos Utlänningsnämnden i stället för hos Migrationsverket. Antalet inskrivna med öppna ärenden hos Migrationsverket halverades. Samtidigt har antalet inskrivna med öppna ärenden hos Utlänningsnämnden ökat med 40 procent till 13 200. Antalet med slutliga avslagsbeslut har ökat med 23 procent till 8 800.

Under året har hälften av de asylsökande valt eget boende och resten har bott i verkets anläggningsboende. Av dem som bor i eget boende finns över hälften i landets tre storstadsregioner.

Minskningen av antalet inskrivna har inneburit att ett större antal platser inom verkets anläggningsboende avvecklats. Bland annat har två hela mottagningsenheter lagts ned, Hässleholm och Gimo, samt flera annex till befintliga enheter.

Resultat

Kommunplaceringar

Under 2004 kommunplacerades sammanlagt 4 580 personer från verkets mottagningssystem. Av dem kom 2 093 från verkets anläggningsboende. Det innebär att antalet kommunplacerade personer minskade med nästan 2 600 jämfört med 2003. Vid utgången av året var 1 370 personer med uppehållstillstånd inskrivna i verkets mottagningssystem.

De som under asyltiden ordnat sitt boende på egen hand bosätter sig efter uppehållstillståndet i de flesta fall på samma adress som de bott på som asylsökande. De som i stället bott i anläggningsboendet kan antingen skaffa sig en bostad på egen hand eller begära hjälp av Integrationsverket.

Antalet personer som behövt hjälp att hitta en bostad har minskat i samma omfattning som antalet personer som fått en kommunplacering, andelen som fått hjälp med bosättningen är med andra ord oförändrad. Verket har under året förmedlat 1 647 bosättningsunderlag till Integrationsverket, exklusive kvotflyktingar.

Det har tagit Migrationsverket i genomsnitt 29 dagar att förmedla begäran om hjälp med bosättning till Integrationsverket. Integrationsverket har haft en genomsnittlig handläggningstid på 28 dagar för att anvisa en kommunplats. Efter det har det i genomsnitt gått 35 dagar tills själva bosättningen. Det innebär att under 2004 fick de personer i anläggningsboendet som begärt hjälp med bosättningen vänta i genomsnitt 92 dagar från uppehållstillståndet tills de var på plats. 28 procent av dem placerades inom två månader, vilket kan jämföras med 24 procent 2003.

Förvar

Förvaren är numera fullt utbyggda och finns i Stockholm, Göteborg, Gävle, Flen, Malmö och Örkelljunga. Totalt

fanns det 265 platser vid årsskiftet, vilket är en ökning med 90 platser jämfört med förra årsskiftet. Under året har flest personer tagits i förvar på förvarsgrunderna ”sannolika skäl för avvisning” eller ”verkställighetsförvar”.

Tabell 12

Platser och genomsnittlig beläggning på verkets förvarsenheter 2004

Antal platser 031231	175
Antal inskrivna 031231	196
Beläggningsgrad 031231	112 %
Antal platser 041231	265
Antal inskrivna 041231	202
Beläggningsgrad 041231	76 %
Genomsnittlig beläggningsgrad 2004 ¹⁾	85 %
Förändring i platser under 2004	+90

¹⁾ En genomsnittssiffra utifrån antalet inskrivna vid utgången av 2003 och varje kvartal 2004

Förvarsenheterna ska enligt vår verksamhetsplan inspekteras en gång om året. Det huvudsakliga syftet med 2004 års inspektion var att granska hur verkets värderingar omsätts i praktiken i förvarsverksamheten.

OV inom anläggningsboende och eget boende

I verkets instruktion om organiserad verksamhet (OV) från maj 2004 fastställdes inriktningen för verksamheten. Tillämpningen av instruktionen har under året varierat beroende på olika förutsättningar i verksamheten. Gemensamt i hela landet är dock att vi erbjuder de

sökande svenska för invandrare – med undantag för dem som avvisas omedelbart. Omfattningen av erbjudandet har dock skiljt sig mellan enheter och regioner.

Det finns även skillnader mellan och inom regionerna när det gäller vilken OV som de asylsökande får efter Migrationsverkets beslut i asylärendet. En del enheter erbjuder endast, och i mån av tillgång, praktikplatser. Andra enheter erbjuder även kursverksamhet med olika inriktningar, bland annat med återvändandeariktning. Självförvaltning, det vill säga deltagande i skötseln av anläggningsboendet, utgör ett betydande inslag på en del enheter där lägenheterna är geografiskt koncentrerade. Ytterligare en aspekt som påverkar utbudet av OV är det faktum att frivilligorganisationernas engagemang skiljer sig högst väsentligt mellan olika orter. Utformningen av OV beror också på var i asylprocessen den sökande befinner sig. Efter ett avslag från Migrationsverket ska inriktningen vara att underlätta återvändandet.

Den organiserade verksamheten ska stödja återvändandearbetet när det är möjligt. Region nord har till exempel i avtalet med arrangörerna av svenska för invandrare ett tilläggsavtal som säger att de ska kunna erbjuda kurser för personer som har fått avslag från Migrationsverket. Det kan vara kurser i datakunskap, engelska eller något annat som kan underlätta återvändandet.

OV inom transitboendet

Verkets målsättning är att transitheterna ska utgöra en sluss där de sökande endast stannar i 1–5 dagar. Som en följd av detta erbjuder vi i dag i princip ingen OV på dessa enheter, men vi gör ändå olika insatser för att

Tabell 13

Handläggningsstatus för inskrivna i mottagningssystemet 2004-12-31

	Totalt	Öppet ärende Migrations- verket	Öppet överklagande Utlännings- nämnden	Avslag Utlännings- nämnden	Med uppehålls- tillstånd	Övrigt ¹⁾
Afghanistan	1 395	583	545	87	52	128
Afrika exkl. Somalia	4 693	2 003	1 294	861	208	327
Bosnien-Hercegovina	758	123	108	458	17	52
Irak	6 466	1 396	3 111	1 242	161	556
EU:s kandidatländer ²⁾	412	85	59	107	5	156
Mellersta Östern ³⁾	3 896	1 043	1 522	949	103	279
OSS ⁴⁾ exkl. Ryssland	5 963	1 687	1 981	1 610	106	579
Ryssland	1 431	468	256	456	86	165
Serbien och Montenegro	5 172	1 417	1 413	1 677	254	411
Somalia	2 588	1 029	1 095	97	215	152
Statslös	2 582	1 114	780	373	117	198
Övriga	3 513	1 071	1 068	891	46	437
TOTALT	38 869	12 019	13 232	8 808	1 370	3 440

¹⁾ Personer som fått beslut av Migrationsverket som de inte överklagat eller personer som har öppna överklaganden hos verket

²⁾ Bl.a. Rumänien, Bulgarien och Slovakien

³⁾ Iran, Libanon, Syrien och Turkiet

⁴⁾ OSS avser Oberoende Staters Samfund, f.d. Sovjetunionen

åstadkomma meningsfulla aktiviteter också här. I Göteborg finns det till exempel en besöksverksamhet som bedrivs i samarbete med flera frivilligorganisationer.

OV för boende på barn- och ungdomsenheter för ensamkommande barn

På våra barn- och ungdomsenheter går barn upp till 15 års ålder i skolan. Barn mellan 16 och 18 år erbjuds gymnasieundervisning eller liknande. Verket anordnar fritidsaktiviteter för ensamkommande barn.

Deltagande i OV

Antal personer som deltog i någon form av organiserad verksamhet uppgick den 17 november till 8 454 personer (varav 2 486 kvinnor). Vissa av dem deltog i mer än en form av verksamhet.

Vid detta mättillfälle deltog 5 167 personer (varav 1 640 kvinnor) i svenskundervisning, 1 594 personer (varav 580 kvinnor) i annan undervisning, 608 personer (varav 225 kvinnor) i så kallad självförvaltning samt 1 314 personer (varav 233 kvinnor) i praktikverksamhet.

Verket uppskattar att antalet personer som hade eget arbete på den öppna arbetsmarknaden uppgick till 666 personer (varav minst 70 kvinnor) vid denna tidpunkt

Bedömning av måluppfyllelse

Den organiserade verksamhet som verket erbjuder asylsökande är så utformad att den både ska ge en god grund för introduktionen i det svenska samhället och vara meningsfull för ett eventuellt återvändande till hemlandet eller motsvarande.

Innehållet i den svenskundervisning som verket erbjuder följer huvudsakligen kursplanen för svenska för invandrare.

Utvecklingsarbete

Individplan

Under året tog verket ”Individplan – IT-stödet för asyprocessen” i drift. Därigenom fick mottagningsverksamheten tillgång till ett IT-baserat hjälpmedel för att kartlägga de asylsökandes bakgrund, som dessutom fungerar som ett planeringshjälpmedel och en handlingsplan för den organiserade verksamheten.

Samverkan med AMS

Den nya instruktionen om organiserad verksamhet innebär att ett nytt avsnitt fördes in i verkets utlänningshandbok som beskriver hur och när en kartläggning och uppföljning av handlingsplanerna ska göras. Instruktionen beskriver även hur verket i samverkan med AMS (Arbetsmarknadsstyrelsen) ska arbeta med personer som fått uppehållstillstånd:

”Migrationsverket och AMS har inom ramen för de båda myndigheternas samverkan kommit överens om att

alla som fått uppehållstillstånd i mottagningssystemet ska erbjudas en bedömning av sina möjligheter till egenförsörjning i Sverige. Detta för att kunna göra ett aktivt val av bosättningsregion. Migrationsverket förmedlar kontakten med Arbetsförmedlingen.”

Projekt som utvecklar OV:n

”Introsam” är ett exempel på en utvecklingsinsats under 2004 inom ramen för den centrala överenskommelsen mellan Migrationsverket, AMS, Skolverket, Svenska kommunförbundet och Integrationsverket. Projektet bedrivs i Uppsala och är medfinansierat av Europeiska flyktingfonden. Det ska pröva ett gränsöverskridande, processororienterat arbetssätt mellan myndigheter som sätter individen i centrum. Syftet är att ta till vara och utveckla deltagarnas yrkeskunskaper. I projektet deltar både asylsökande och utländska medborgare som fått uppehållstillstånd i Sverige.

I Malmö finns Center för asylsökande – ett projekt som medfinansieras av Europeiska flyktingfonden. Centret är ett forum där myndigheter, organisationer och föreningar tillsammans utvecklar och samarbetar för att bland annat:

- förmedla information till nyanlända under asyltiden
- erbjuda meningsfull och kompetenshöjande sysselsättning som gagnar de enskilda oavsett om de kommer att stanna i Sverige eller återvända
- underlätta och planera inför ett eventuellt återvändande
- vägleda och förmedla insatser ur ett hälsoperspektiv.

Samarbetsparterna ska utveckla strukturella förutsättningar och metoder i syfte att erbjuda de nyanlända olika aktiviteter och utbildningsmöjligheter som kan leda fram till självförsörjning. Inriktningen ska vara att förbereda de asylsökande inför ett eventuellt uppehållstillstånd såväl som ett återvändande.

Ett liknade projekt bedrivs i Flen med fokus på meningsfulla aktiviteter för de sökande och på att utveckla metoder för den organiserade verksamheten.

Ny organisation

Den 1 januari 2005 får verket en ny organisation. Då centraliseras alla frågor som rör styrningen och utformningen av den organiserade verksamheten till verksamhetsområdet för mottagningsplanering, och tillsyn. Förutsättningarna för ett mer enhetligt arbete med den organiserade verksamheten förbättras därmed.

Nedsättning av dag- och/eller bostadsersättningen

Verket får sätta ned dagersättningen, och bostadsersättningen för den asylsökande som bor i eget boende, om någon utan giltigt skäl vägrar att delta i den organiserade verksamhet som han eller hon erbjuds. Vi har också möjlighet att sätta ned dagersättningen för den som

försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan. Dessutom kan vi sätta ned ersättningen för dem som inte medverkar till en åtgärd som är nödvändig för att ett beslut om avvisning eller utvisning ska kunna verkställas. Den 1 juli 2004 tillkom möjligheten att även sätta ned dagersättningen för en asylsökande som försvårar utredningen av sitt ärende genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet.

Antalet nedsättningar har ökat över åren. Det finns brister i rutinerna och därför kan kategorierna inte anses vara ömsesidigt uteslutande. Den mest frekventa nedsättningsgrunden är vägran att medverka i organiserad verksamhet. Möjligheten att sätta ned ersättningen när den sökande inte medverkar till att klarlägga sin identitet har funnits under en begränsad del av året.

Svårt att mäta effekten

Lagstiftaren har valt att koppla möjligheten att sätta ned dagersättningen till utredningen av den asylsökandes identitet. Om det inte går att fastställa identiteten kan verket ändå behöva fatta beslut utifrån den identitet och det hemland som den sökande uppgivit. Efter ett beslut i första instans finns inte denna sanktionsmöjlighet kvar, utan det är först senare i asyprocessen, i samband med att ett lagakraftvunnet beslut ska verkställas, som vi kan sätta ned ersättningen igen, fast då av andra orsaker.

En person kan få flera olika beslut om nedsättning under sin tid som asylsökande. Verkets handläggare följer upp varje nedsättning genom att försöka motivera den sökande att undanröja orsaken. Det är svårt att utvärdera hur stor effekt själva möjligheten att sätta ned dagersättningen i praktiken har. De olika möjligheterna att sätta ned dagersättningen är en bland flera åtgärder i verkets sammanhållna arbete för att klarlägga de sökandes identitet.

Mottagande av barn

Mål

Inom mottagandet skall särskild hänsyn tas till såväl ensamkommande barn som barn i familjer.

Återrapportering

Migrationsverket skall redovisa

- åtgärder som vidtagits för att uppmärksamma barnen,
- genomsnittlig beläggningsgrad på barn- och ungdomsenheterna,
- åtgärder som vidtagits för att förbättra kvaliteten i mottagandet av ensamkommande barn,
- antal barn i utbildning, förskola eller skolbarnomsorg, samt
- åtgärder som vidtagits för att beakta barnperspektivet i återvändandet.

Åtgärder för att uppmärksamma asylsökande barnen

Barn i familj

Under året har ett antal olika åtgärder vidtagits för att uppmärksamma barn i mottagningsprocessen. Flera mottagningsenheter har fortsatt sitt arbete med att utveckla stöd till såväl föräldrar som barn. Det har bland annat handlat om att utveckla metoder och handlingsplaner för att på ett så tidigt stadium som möjligt uppmärksamma barn som riskerar att fara illa eller på annat sätt är i behov av stöd.

I samverkan med andra huvudmän som landsting och kommuner har Migrationsverket arbetat för att stärka barnperspektivet och säkerställa att de olika frågor som berör ett barn hamnar hos rätt instans.

Efter ett gemensamt initiativ av verket och Utlänningsnämnden beslutade regeringen i september 2004 att verket och Socialstyrelsen skulle ordna ett seminarium om asylsökande barns hälsa. Syftet var att klargöra de berörda organisationernas och myndigheternas roller och mandat. Seminariet ägde rum den 1 december och tanken är att detta är ett första steg i en varaktig dialog mellan organisationerna och myndigheterna. Seminariet ska följas upp av en större konferens på området under våren 2005.

Migrationsverket och samhället i stort har under året alltmer uppmärksammat de barn som visar svåra stressreaktioner i form av stark uppgivenhet, de apatiska barnen. I maj 2004 fick region Stockholm i uppdrag att utveckla och förbättra samarbetet med Stockholms läns landsting och andra myndigheter kring dessa barns

Tabell 14

Omfattningen av nedsättningen av dag- och/eller bostadsersättningen samt grunden för nedsättningen.

	2002	2003	2004
Nedsättning (ospecificerat vilken typ)	2 250	3 003	3 621
Nedsättning vid vägran OV	3 748	4 991	4 548
Hel nedsättning vid vägran OV	128	258	131
Nedsättning vid avvisning	364	496	926
Nedsättning vid försvårad asyolutredning	14	61	41
Nedsättning vid ej medverkan till identitetsfastställande	0	0	171
Totalt	6 504	8 809	9 438

problematik. I september lämnades en första rapport i form av ett förslag till ett gemensamt projekt mellan verkets region Stockholm, flyktingenheten hos den psykiatriska barn- och ungdomsvården i Stockholms läns landsting och andra myndigheter i Stockholmsregionen. Rapporten slår bland annat fast att verket vid signaler från hälso- och sjukvården ska bli bättre på att uppmärksamma asylärenden där ett barn befinner sig i riskzonen. Dessa ärenden ska prioriteras framför andra förtursärenden.

Ensamkommande barn

Frågan om ansvarsfördelningen mellan Migrationsverket och kommunerna för mottagandet av barn utan legal vårdnadshavare i Sverige är alltjämt under utredning. En interdepartemental arbetsgrupp arbetar med frågan och en proposition ska läggas fram under våren 2005. I avvaktan på besked i frågan fortsatte verket sitt arbete med att höja kvaliteten på barn- och ungdomsenheterna. De är uppdelade i gruppem för barn upp till 15 år och i ungdomsboenden för barn som är äldre än 15 år.

I november 2003 införde generaldirektören tydliga kvalitetskrav för dessa enheter. De innehåller föreskrifter om årliga inspektioner av verksamheten. 2004 års inspektion genomfördes under senhösten.

Tabell 15

Genomsnittlig beläggning på barn- och ungdomsenheterna för ensamkommande barn utan vårdnadshavare 2004

Antal platser 031231	216
Antal inskrivna 031231	211
Beläggningsgrad 031231	98 %
Antal platser 041231	174
Antal inskrivna 041231	147
Beläggningsgrad 041231	84 %
Genomsnittlig beläggningsgrad 2004 ¹⁾	85 %
Förändring i platser under 2004	-42

¹⁾ En genomsnittssiffra utifrån antalet inskrivna vid utgången av 2003 och varje kvartal 2004

Vid utgången av 2004 var totalt 364 barn utan vårdnadshavare inskrivna i mottagningsystemet. Av dem bodde 147 på verkets barn- och ungdomsenheter. De övriga barnen tillhörde en barn- och ungdomsenhet, men vistades i familj eller hos släktingar.

Antalet tillgängliga boendeplatser på barn- och ungdomsenheterna var som högst i februari 2004 – 223 platser. Därefter har vi dragit ned antalet platser till 174 eftersom behovet minskat. Tre barn- och ungdomsenheter har lagts ned under året – enheterna i Falkenberg, Gusum och Johanneshov.

Åtgärder för att förbättra kvaliteten i mottagandet av de ensamkommande barnen

De flesta barn- och ungdomsenheter har under året arbetat med att utveckla den individuella handlingsplan som finns för varje barn. Personalen på större delen av enheterna har under året fått utbildning i samtalsmetodik med fokus på barn och ungdomar i kris.

Antal barn i utbildning, förskola eller skolbarnomsorg

Den 31 december 2004 var 8 651 barn i åldrarna 4 till 19 år inskrivna i mottagningssystemet. De barn som har rätt till och är aktuella för förskola, skolbarnomsorg eller utbildning (grundskola eller gymnasium) anmäls av Migrationsverket till kommunerna, som ansvarar för att tillhandahålla utbildningen.

Migrationsverkets kostnader för ersättning till kommuner för asylsökande barns skolgång uppgick under året till 30 miljoner kronor.

Åtgärder som vidtagits för att beakta barnperspektivet i återvändandet

Precis som i övriga återvändandearärenden är det framförallt Migrationsverkets mottagningsenheter som arbetar med de ensamkommande barnens återvändande. Region Stockholm utgör ett undantag, eftersom det där är den handläggare som handlagt asylansökan från det ensamkommande barnet som sedan också arbetar med ett eventuellt återvändande. I de andra regionerna är det ett fåtal mottagningshandläggare som specialiserat sig på det återvändande som rör just de ensamkommande barnen.

Många mottagningsenheter betonar vikten av en god relation till familjen som helhet redan innan ett eventuellt avslagsbeslut fattats och satsar aktivt på att involvera hela familjen i återvändandearbetet och skapa acceptans för avslagsbeslutet. Personalen uppmuntrar föräldrarna att i första hand själva förklara innebörden av ett avslagsbeslut för sitt barn och förbereda barnet på ett återvändande.

Vissa enheter har särskilda barnhandläggare och i vissa fall även barnbeslutsfattare. I vissa fall har barnhandläggarna en stödjande funktion gentemot sina kolleger, medan barnhandläggarna på andra enheter deltar i alla ärenden som rör barn. De deltar i möten med familjen, gör hembesök, håller i eventuella kontakter med till exempel sociala myndigheter och barn- och ungdomspsykiatri. Vid behov följer de även med på verkställighetsresor för att säkra barnets bästa. Det finns exempel på enheter som har regelbundna möten med polismyndigheten på orten där frågor om återvändande tas upp, till exempel när det gäller barnärenden som överlämnas från verket till polisen.

Speciell problematik

Återvändandeproblematiken för ensamkommande barn är speciell eftersom de inte kan återvända om det inte finns någon som tar emot dem i det land som de ska återvända till. En mottagare kan vara – förutom en förälder – en annan anhörig, en statlig institution eller en organisation. Arbetet med dessa ärenden är ofta mycket tidskrävande, framför allt eftersom det kan vara mycket svårt att efterforska släktingar. Inte sällan saknar dessutom barnen giltiga resehandlingar.

För att verkställa ett avvisningsbeslut som gäller ett ensamkommande barn krävs det en mycket noggrann praktisk planering, till exempel av hur barnet ska överlämnas till en förälder eller någon annan mottagare.

Under resan följer som regel två personer med barnet som beledsagare. Ofta är det tjänstemän från Migrationsverket som beledsagar barnet, men en beledsagare kan också vara en släkting som är bosatt i Sverige, en god man eller någon annan vuxen som står barnet nära.

Bättre samordning

För att stärka barnperspektivet i återvändandearbetet har verkets samordningsgrupp för återvändande förstärkts med två personer – en representant för verkets samordningsgrupp för praxisfrågor som rör barn och en representant för den grupp handläggare som specialiserat sig på att verkställa beslut som gäller ensamkommande barn.

Under senare delen av hösten 2004 påbörjades ett arbete med att samla in information som rör möjligheterna att verkställa avvisningar av ensamkommande barn till ett antal särskilt utvalda länder, bland annat Serbien och Montenegro, Somalia och Vietnam. Information av den här typen, till exempel uppgifter om sociala institutioner i de olika länderna, har hittills samlats hos enstaka tjänstemän. Avsikten är att informationen i fortsättningen ska läggas in i verkets land- och praxisinformationssystem Lifos, där den ska vara tillgänglig för de tjänstemän som har behov av den i sitt arbete.

Utbildning i Barnkonventionen

I verkets interna utbildningsprogram, det så kallade Migrationsprogrammet, ingår grundläggande utbildning i Barnkonventionen som en del av den för samtliga anställda obligatoriska grundutbildningen. 437 anställda har under året tagit del av denna utbildning.

Barn i familj

Arbetet med asylsökande barn som ska återvända tillsammans med sina familjer kräver givetvis inte samma förberedelser i fråga om mottagande som arbetet med ensamkommande barn. Men även i barnfamiljsärenden ska barnens situation och behov uppmärksammas.

Återvändande

Mål

Arbetet med verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut skall utvecklas och effektiviseras. Antalet personer som självmant återvänder inom den lagstadgade tiden vid lagakraftvunna beslut om avvisning eller utvisning skall öka. Samverkan mellan berörda myndigheter i verkställighetsarbetet skall utvecklas.

Åtterrporteringskrav

Migrationsverket skall redovisa

- en sammanfattande analys och bedömning av målpuppfyllelsen,
- antalet och andelen personer med lagakraftvunna avvisningsbeslut som återvänt självmant,
- den genomsnittliga tiden från lagakraftvunnet avvisningsbeslut till dess att personen lämnat landet skall redovisas, analyseras och kommenteras,
- åtgärder som vidtagits för att antalet personer som självmant återvänder inom den lagstadgade tiden skall öka, samt
- antalet ärenden som överlämnats till polisen samt andelen personer som avvikit av dessa.

Redovisningen skall i möjligast mån fördelas på medborgarskap.

Översikt

Under senare år har allt fler asylsökande fått avslag på sina ansökningar vilket inneburit att antalet personer ska återvända har vuxit. Problemen som är förknippade med detta återvändande har i allt större utsträckning givit upphov till långa vistelsetider och högre kostnader.

Under 2004 återvände fler personer självmant än året innan. Samtidigt ökade antalet öppna återvändandearärenden i takt med att allt fler fått slutliga avslagsbeslut. Migrationsverket har under året gjort en stor inventering av alla öppna återvändandearärenden och förberett en koncentrerad arbetsinsats för att fler personer ska återvända under 2005.

Resultat

Många åkte självmant från Sverige

Under året registrerade Migrationsverket att 9 685 personer hade lämnat verkets mottagningssystem och rest från landet självmant. Av dem utregistrerades 8 768 efter ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut. Det totala antalet som återvände självmant ökade med 12 procent jämfört med 2003.

Bland dem som rest härifrån självmant utgjorde medborgare från Serbien och Montenegro den största gruppen. De utgjorde 17 procent av samtliga. Många av dem som återvände självmant kom också från olika stater i forna Sovjetunionen, ungefär 21 procent.

År 2003 utgjordes de största grupperna av bosnier, 24 procent, och sökande från kandidatländerna, 16 procent.

Polisen verkställde 2 000 avvisingar

Under året avvisade polisen cirka 2 000 personer, vilket är samma nivå som 2003. Därutöver registrerade Migrationsverket att cirka 11 000 personer lämnat mottagnings-systemet utan att meddela verket. Vår utgångspunkt är att de flesta har rest hem eller till något annat land. Verket kommer att följa upp och analysera utvecklingen.

De största grupperna bestod av personer från Serbien och Montenegro (22 procent) och forna Sovjet (20 procent) samt afrikaner (14 procent).

Under året lämnade också 787 personer landet med ett avvisnings- eller utvisningsbeslut efter att ha sökt tillstånd på andra grunder än asyl.

Fler öppna återvändandeärenden

Vid utgången av 2004 hade verket 8 400 öppna återvändandeärenden, vilket är 1 900 fler än samma tid 2003.

Ärenden som gällde personer från forna Sovjet och Irak nästan fördubblades mellan årsskiptena. Även ärendena som gällde sökande från Afrika ökade. De största grupperna som vid årets slut väntade på att deras avvisningsbeslut skulle verkställas kom från forna Sovjet (22 procent), Serbien och Montenegro (18 procent) och Irak (15 procent).

Ett återvändandeärende läggs upp hos Migrationsverket när det finns ett lagkraftvunnet beslut och avslutas när personen lämnar landet. När det gäller återvändandeärenden, som avslutades med att den sökande återvände själv-mant, var handläggningstiden mätt med median 18 dagar 2002, 29 dagar 2003 och 36 dagar 2004. Den största gruppen som återvände 2004 bestod av medborgare från Serbien och Montenegro och mediantiden för deras ärenden var 48 dagar.

Utvecklingsarbete

Ett sammanhållet arbete för att klarlägga identiteten

Under året har verket tagit fram rutiner och arbetsmetoder som knyter samman vårt identitets- och återvändande-arbete.

Identitetsarbetet hänger nära samman med återvändandearbetet eftersom identiteten är nyckeln till att verket kan få tillstånd en hemresa för en person som fått ett avvisningsbeslut.

Identitetsarbetet påbörjas när verket tar emot en asylansökan. Handläggningen förutsätter att identiteten är klarlagd så att prövningen av asylskälen görs mot rätt land. Identitetsarbetet fortsätter sedan under hela väntetiden både för att förbereda ett eventuellt återvändande och en integration i Sverige ifall den sökande får uppehållstillstånd. Under tiden i mottagningssystemet hålls bland annat flera samtal med de sökande för att motivera dem att delta aktivt i identitetsarbetet.

I det sammanhållna arbetet för att klarlägga de sökandes

identitet ingår möjligheterna att reducera dagbidraget. De blev mer uttalade den 1 juli 2004 då en lagändring trädde i kraft som ger verket rätt att sätta ned dagersättningen för de asylsökande som inte medverkar till att klarlägga sin identitet. Se även Nedsättning av dag- och/eller bostadsersättning på sidan 25.

Förbättrade rutiner och intern samverkan

Under 2004 har verkets arbete med återvändande varit inriktat på samverkan mellan de olika aktörerna inom asylprocessen.

De landansvariga asyldråden har tillsammans med verkets övriga experter fört en helhetsdiskussion runt praxis och rutinfrågor när det gäller handläggningen från ansökan till beslut.

Verket har under verksamhetsåret anordnat verks-gemensamma träffar med representanter från regionernas operativa enheter. Bland annat genomfördes ett praxis-möte om handläggningen av Irakärenden.

Intensifierat arbete för att få fram resehandlingar

Under året har verkets arbete med att ta fram resehandlingar intensifierats både internt och externt gentemot utländska ambassader och andra myndigheter. Exempelvis utfärdades 2 857 resehandlingar för personer från 55 olika länder under året.

Verkets ambassadsamordning i Stockholm har under året sammanställt landspecifik information om identitets-handlingar, folkbokföringssystem och medborgarskap. Syftet med informationen är att den ska vara ett stöd i början av asylprocessen när den sökandes identitet ska fastställas. Dessutom har funktionen sammanställt information om hur man skaffar fram resehandlingar i olika länder.

Ökat samarbete med ambassader och andra myndigheter

Ambassadsamordningen samarbetar i första hand med utländska ambassader när det gäller resehandlingar. Under året som gått har enheten också utvecklat sina kontakter med svenska utlandsmyndigheter för att få hjälp att klarlägga identiteten för personer som fått avvisningsbeslut. Samarbetet med de utsända migrations-attachéerna vid ett antal svenska ambassader har också givit mycket goda resultat, framförallt har de kunnat hjälpa verket i prioriterade fall där tvångsåtgärder varit aktuella.

För att effektivisera sitt arbete har ambassadsamordningen ökat kontakterna med utländska ambassader som inte har någon representation i Sverige. I oktober bjöd funktionen till exempel in personal från Mongoliets ambassad, placerad i Bryssel, till Sverige för hjälpa verket att fastställa identiteten för ett antal personer med avvisningsbeslut.

Förberedelser inför en särskild satsning 2005

Under året som gått har verket förberett en insats som ska förstärka återvändandearbetet under 2005. Förberedelserna har bland annat bestått i en genomgång av de återtagandeaftal som finns, kontakt med polisen och en inventering av vilka handlingar som krävs för att personer med ett visst medborgarskap ska kunna återvända självmant. Dessutom har vi kartlagt samtliga öppna återvändandearenden.

Samverkan med IOM

Migrationsverket driver ett utvecklingsprojekt tillsammans med IOM (International Organization for Migration) för att utveckla formerna för återvändande för somalier. IOM hjälper också de irakier som vill återvända hem frivilligt inom ramen för ett avtal med Migrationsverket. Under året har 85 personer återvänt med stöd av det avtalet. IOM och Migrationsverket har också påbörjat ett samarbete när det gäller att utreda identiteten för dem som ska återvända.

Andra insatser för att underlätta återvändandet

Sedan januari 2004 finns en av Utrikesdepartementet utsedd migrationsattaché i Pristina, Kosovo. Arbetuppgifterna är särskilt inriktade på att underlätta återvändandet, vilket bland annat innebär löpande kontakter med UNMIK (FN:s interimadministration i Kosovo). I arbetet ingår också att göra utredningar i asylärenden och bistå med information.

Analys

Enligt våra registreringar ökade antalet personer som självmant lämnade landet 2004. Trots detta växte antalet öppna återvändandearenden. Med andra ord motsvarade inte omfattningen av återvändandet det ökande antalet avslag i asylprocessen.

Den genomsnittliga tiden från ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut till utresa ökade också något. Den grundläggande orsaken till denna utveckling är att de asylsökande inte visar upp eller har bristfälliga resehandlingar, det vill säga passhandlingar eller andra godtagbara identitetshandlingar. Detta leder till att de stannar längre i vårt mottagningssystem. Under den väntan som uppstår medan vi skaffar resehandlingar kan olika omständigheter inträffa, till exempel ökad ohälsa och inskrivningar i sjukvården eller på behandlingshem, som kan förlänga vistelsen i Sverige och försvåra återvändandet. Det förekommer också att familjer splittras genom att den ena eller båda vårdnadshavarna avviker och lämnar barnen kvar i mottagningssystemet. Då måste vi ta särskild hänsyn till barnen.

Den enskildes egna initiativ och medverkan inverkar på hur lång tiden mellan ett avvisningsbeslut och utresan blir. Verkets personal har uppskattat att cirka 10 procent av de öppna återvändandearendena inte kunnat avslutas

på grund av att den som skulle avvisas direkt vägrat att medverka. Vi har också fått rapporter om att det är vanligare att de som ska återvända försöker dra ut på förloppet än att de direkt vägrar att medverka. Hemlandets krav på medverkan kan dessutom variera. I vissa fall krävs ingen direkt medverkan, i andra fall måste den sökande uttryckligen ansöka om att få resehandlingar.

En annan faktor som påverkar återvändandet är bedömningen att till vissa länder är endast frivilliga resor möjliga. Under året har praxis tillämpats så att medborgare från Irak, Afghanistan och Somalia som fått avslag på sina asylansökningar inte tvingats att återvända. Återvändandet bland dessa grupper har varit mycket begränsat och de utgör en växande del av de inskrivna som har lagakraftvunna avslag. Vid utgången av 2004 fanns det bland dessa grupper 1 500 öppna återvändandearenden jämfört med 600 vid utgången av 2003. Gruppen ökar i rask takt när Utlänningsnämnden prövar Migrationsverkets avslag.

Återtagandeaftal och andra överenskommelser med hemlandets myndigheter kan spela en roll. Om de tillämpas på ett effektivt sätt kan vi nå resultat. Ett exempel är avtalet med Serbien och Montenegro som började tillämpas under 2004. Under året accepterade Serbien och Montenegro att ta tillbaka 1 250 personer från Sverige enligt avtalet. I september 2004 var en svensk delegation bestående av representanter för Utrikesdepartementet, Rikspolisstyrelsen och Migrationsverket på plats i Belgrad och förhandlade fram väsentliga förbättringar av avtalet.

Verket har dessutom ganska ofta och med framgång använt de återvändandeaftal som Sverige träffat med Rumänien och Bulgarien. I ärenden där det inte funnits några problem med identiteten har medborgarna återtagits utan formaliteter efter kontakt med gränspolisens i respektive land.

I Kosovo har UNMIK gjort en egen bedömning av återvändandefrågan för personer som ska tillbaka till Kosovo. Denna hantering har förlängt tiden. Sedan november 2004 finns ett samförståndsavtal mellan Sverige och UNMIK för att underlätta återvändandet.

Under 2004 inleddes förhandlingar om ett återtagandeaftal med Armenien. Sverige har också anmält att vi är redo att förhandla om avtal även med Makedonien och Bosnien-Hercegovina.

Kostnad

Den totala kostnaden för verksamhetsgrenen mottagandeverksamhet har ökat under den senaste treårsperioden, se tabell 17. Kostnadsökningen mellan åren 2003 och 2004 beror främst på utbyggnaden av förvarsverksamheten. Trots att färre personer har ansökt om asyl och fler personer har beslut i sina ärenden har antalet personer som är inskrivna i vårt mottagningssystem inte minskat i den takt man kunde förvänta. Det gör att kostnaden per boendedygn totalt ökat med 5 kronor.

Kostnaden för verkets anläggningsboende (ABO) har ökat med 5 kronor per dygn i förhållande till förra året, vilket främst beror på att antalet inskrivna har minskat mer än vad kostnaden gjort. Kostnaden för de asylsökandes egna boende (EBO) har minskat med 2 kronor, vilket främst beror på att kostnaden inte ökat i samma takt som antalet boende i EBO. En orsak till det är bland annat reduceringen av boendersättningsbeloppet^{*)}. Kostnaden för förvar har ökat med 139 kronor, vilket främst beror på utbyggnaden av antalet platser. Kostnaden för grupphem har ökat med 313 kronor. En orsak till det är dels att antalet inskrivna minskat, dels att kostnaden för familjehemsplaceringar mer än fördubblats från 9,4 miljoner kronor till 23,2 miljoner kronor. I jämförelserna av kostnaderna per boendedygn har hänsyn tagits till den omräkning av boendedygn som gjorts.

Under året har definitionen av arbetsuppgifterna och finansieringen av transitverksamheten förändrats. Det har minskat kostnaderna inom mottagandeverksamheten, men i förhållande till den totala kostnaden har det haft mindre betydelse.

Transitverksamheten har en, i förhållande till ABO, betydligt högre dygnskostnad. Det beror bland annat på att transit använder sig av catering i stället för självushållning. Verket har minskat antalet platser på transitverksamheterna under året. Vid neddragningen har alla platser inte kunnat utnyttjats.

^{*)} Den 1 juni 2003 sänktes bostadsersättningen för EBO från 1000 kronor till 850 kronor per månad.

Tabell 16

Kostnad – mottagandeverksamhet

	2002	2003	2004
Kostnad för mottagandeverksamhet (tkr) varav förvar	2 983 532	3 886 061	4 001 931
(inkl. samkostnader) (tkr)	102 378	159 533	251 080
Antal boendedygn, exkl. förvar (tusental) ¹⁾	11 983	14 528	14 702
Kostnad per inskriven och dygn, exkl. förvar (kr)	240	257	255
Genomsnittligt antal inregistrerade per dygn	32 953	39 961	40 517
varav anläggningsboende	17 017	20 388	19 667
varav eget boende	15 814	19 414	20 611
varav förvar	122	159	237

¹⁾ Antal boendedygn har korrigerats för 2002 och 2003.

Tabell 17

Kostnad för asylmottagande 2004 (belopp i tkr)

	ABO	EBO	Förvar	Grupphem	Transit	Övrigt ¹⁾	Summa
Kostnad (tkr) inkl. samkostnader	1 795 989	1 152 435	251 075	181 146	308 772	312 514	4 001 931
varav för:							
<i>Kontanta bidrag till asylsökande m.fl.</i>	389 286	447 173	1 220	7 906	9 831	56 051	911 467
<i>Schablonersättning hälso-sjukvård</i>	174 824	201 762	0	2 380	7 996	0	386 962
<i>Ersättning > 50 000 kronor</i>	133 447	67 722	239	3 090	6 252	0	210 750
<i>Ersättning hälsoundersökning</i>	13 679	5 401	-109	428	254	0	19 653
<i>Övrig sjuk- och tandvårdskostnad</i>	18 888	15 453	3 099	155	382	0	37 977
<i>Ersättning skola</i>	296 566	153 731	120	14 084	4 045	16	468 562
<i>Placeringar</i>	127 874	54 151	11	23 263	1 284	0	206 583
<i>Särskild ersättning till kommuner</i>	0	0	0	0	0	1 583	1 583
<i>Lokalkostnader</i>	297 356	29 631	40 022	9 124	68 820	17 671	462 624
<i>Personalkostnader</i>	236 852	130 972	169 658	90 809	105 363	150 529	884 183
<i>Övriga kostnader</i>	107 217	46 439	36 815	29 907	104 545	86 664	411 587
Total kostnad för organiserad verksamhet	132 488	89 051	1 858	2 339	1 916	0	227 652
Antal boendedygn	6 776 723	7 446 783	86 902	139 943	338 186		14 788 537
Kostnad per inskriven per dygn (kr)	265	155	2 889	1 294	913		271
varav för OV	20	12	21	17	6		15

¹⁾ Kostnader för bl.a. avveckling, beredskap, återvändande och samkostnader i mottagandet.

Verksamhetsområde | besök och bosättning

Mål för verksamhetsområdet

Möjligheten till besöksutbyte och att förenas med nära anhöriga skall värnas genom att väntetiden för beslut görs så kort som möjligt med hänsyn till sökandes och övriga berördas behov. Den totala väntetiden i besöksärenden skall vara högst en månad och i bosättningsärenden högst 12 månader.

Mål för verksamhetsgren – Prövning av ansökan om besök och bosättning

Beslut i de viseringsärenden som överlämnas till Migrationsverket skall fattas inom en månad från det att ansökan inkommit till utlandsmyndighet.

Beslut om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personer bosatta i Sverige skall fattas inom sex månader från det att ansökan kom in till utlandsmyndigheten.

Översikt för verksamhetsområdet

Verksamhetsområdet besök och bosättning består av ett antal olika ärendekategorier. Vissa gäller besök och tillfälliga vistelser i Sverige medan andra rör önskemål om permanent bosättning. Skälen för en ansökan kan vara exempelvis studier, arbete, familjeanknytning, släkt- eller turistbesök eller affärer.

Ansökningarna om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning, arbete och studier enligt nationell lagstiftning lämnas till en svensk utlandsmyndighet, det vill säga en ambassad eller ett konsulat. De som ansöker om tillstånd enligt EES-avtalet kan lämna sina ansökningar antingen till Migrationsverket eller till en utlandsmyndighet.

Vi och utlandsmyndigheterna tog sammanlagt emot omkring 280 000 ansökningar i besöks- och bosättningsärenden under 2004. Ansökningar om förlängningar av uppehållstillstånd ingår i den summan.

Diagrammen visar fördelningen på olika kategorier av ansökningar. Det första diagrammet visar samtliga ärenden, det vill säga alla ärenden som utlandsmyndigheterna och/eller vi handlägger. Det andra diagrammet visar de ärenden som enbart vi handlägger och fattar beslut i.

Familjeband – vanligaste skälet till bosättning

Familjeband är det vanligaste skälet till att människor ansöker om att få bosätta sig i Sverige. Ungefär hälften av de besöks- och bosättningsärenden som vi handlägger är anknytningsärenden. I 80 procent av dessa (inklusive förlängningsärenden) får den sökande uppehållstillstånd.

Diagram 2

Samtliga besöks- och bosättningsärenden 2004

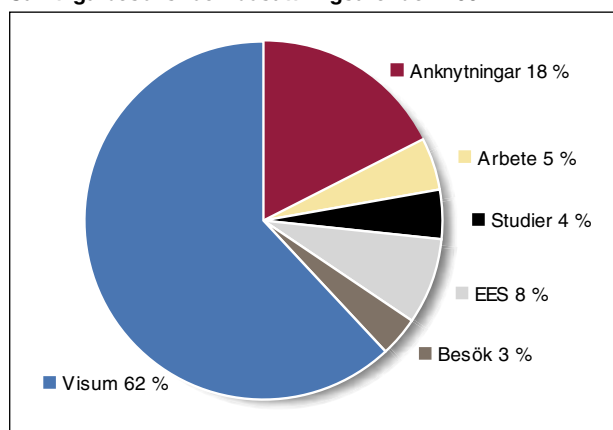
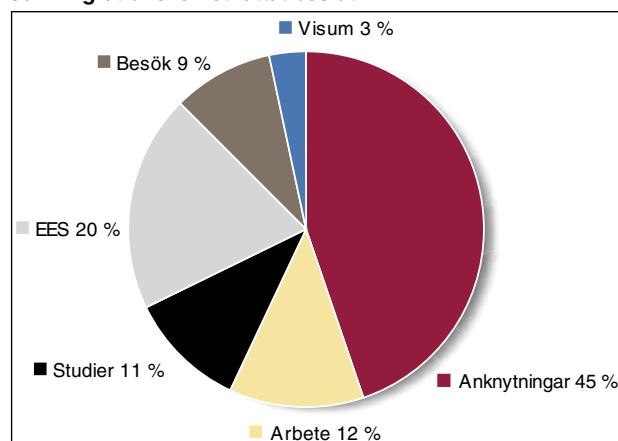

Diagram 3

Besöks- och bosättningsärenden 2004 som Migrationsverket fattat beslut i

Observera att i båda diagrammen ingår det anknytningsärenden även i kategorierna arbete, studier och EES.

Cirka 70 procent av dem som ansöker om att få bosätta sig här av anknytnings-skäl har ett nytt förhållande, men kategorin består också av etablerade förhållanden, adoptivbarn, nära familjemedlemmar till dem som fått uppehållstillstånd i samband med en asylansökan, med flera.

Över hälften av dem som ansöker om att få bosätta sig i Sverige på grund av anknytning är kvinnor. Med några undantag är de vanligaste nationaliteterna de samma som inom asylprocessen.

Det totala antalet ansökningar som kommer per år är relativt stabilt. Vi har dock sett en liten gradvis ökning under senare år. En förklaring till detta kan vara att antalet personer med utländsk bakgrund har blivit fler i Sverige samtidigt som de internationella kontakterna och resandet ökat.

Många ansökningar från EU:s nya medlemmar

Att EU fick tio nya medlemsländer den 1 maj märks tydligt i årets statistik över ansökningar om bosättning i Sverige. EES-ärendena^{*)} är – efter visum och anknytnings- ar – nu vår tredje största ärendekategori bland besöks- och bosättningsärendena. I gengäld minskade antalet ansökningar om uppehållstillstånd för arbete enligt nationell lagstiftning. Den största gruppen sökande från EU/EES-länderna kommer numera från Polen.

Antalet personer utanför EES-området som vill studera i Sverige har varit relativt konstant, men under de senaste tre åren har vi sett en ökning med 35 procent av de studenter som har ansökt om tillstånd enligt nationell lagstiftning. Ökningen mellan 2003 och 2004 var dock lägre än mellan 2002 till 2003. Även här spelar det en viss roll att medborgarna i de nya medlemsländerna från och med 1 maj 2004 kunde ansöka enligt EES-regelverket istället för det nationella regelverket.

^{*) EES = Europeiska ekonomiska samarbetsområdet omfattar alla EU-länder samt Island, Liechtenstein och Norge. EES-reglerna gäller även Schweiz.}

Nu ökar antalet visum igen

Antalet ansökningar om visum har minskat något varje år sedan Schengeninträdet 2001, men ökade med 15 procent under det gångna året jämfört med 2003. Endast några procent avslås. Utlandsmyndigheterna tar emot och fattar

beslut i de flesta visumärenden. Bara de ärenden som är svåra att bedöma eller där det saknas tydlig vägledning eller praxis lämnas över till Migrationsverket för beslut. Dessa ärenden har minskat i antal år för år.

Vi kan notera att Moskva och S:t Petersburg tillsammans stod för ungefär 33 procent av samtliga visum-ansökningar. Utlandsmyndigheterna i Bangkok, Teheran och Kiev tog också emot många ansökningar.

Resultat för verksamhetsområdet

Återrapportering för verksamhetsområdet och för verksamhetsgren – Prövning av ansökan

Migrationsverket skall redovisa vad som uppnåtts inom verksamhetsområdet samt vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla processen i syfte att förkorta väntetiderna.

Migrationsverket ska som processansvarig myndighet redovisa:

- det totala antalet inkomna,
- avgjorda ärenden och öppna ärenden,
- väntetiden för avgjorda ärenden (genomsnittlig och median), samt antalet avhopp (medborgarskap).

Migrationsverket skall redovisa:

- antalet inkomna, avgjorda och öppna ärenden samt väntetiden för avgjorda ärenden (median), samt
- antalet utlämningar som beviljas uppehållstillstånd enligt utlänningslagen (1989:529) samt på vilka grunder tillstånden meddelats. I redovisningen skall anges en fördelning efter medborgarskap, ålder och kön.

Migrationsverket skall redovisa hur många barn utan medföljande legal vårdnadshavare som ansökt om uppehållstillstånd av andra skäl än asyl.

Tabell 18 och 19 redovisar översiktligt de senaste tre årens resultat när det gäller samtliga ansökningar om besök och bosättning i Sverige inklusive förlängningar och ansökningar enligt EES-avtalet. Tabell 21 redovisar antalet ärenden som överklagats till Utlänningsnämnden och hur stor andel av ärendena som avgjorts inom tolv månader. Övriga väntetider för beslut redovisas under rapporteringen av respektive ärendekategori.

Tabell 18

Samtliga ärenden inom besöks- och bosättningsprocessen

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	252 154	251 211	279 962
Avgjorda ärenden	251 630	249 354	271 102
Öppna ¹⁾ ärenden	23 156	22 558	27 732

¹⁾ Öppna visumärenden på utlandsmyndigheterna ingår inte dels eftersom vi inte har den statistiken för 2003 och bakåt, dels eftersom handläggningstiden för visumärenden är så kort.

Tabell 19

Ärenden som kommit in till Migrationsverket för beslut

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	103 825	107 020	110 320
Avgjorda ärenden	104 682	110 767	107 078
Öppna ¹⁾ ärenden	23 156	22 558	27 732

Utvecklingsarbete inom verksamhetsområdet

Här följer exempel på övergripande åtgärder som vi har beslutat om och/eller genomfört under året när det gäller regelverk, teknik, rutiner och arbetssätt.

Kartläggning och översyn av handläggningen

Inom ramen för arbetet med vår nya organisation tog vi under 2004 fram en översiktlig utvecklingsplan som ska genomföras 2005–2007. Den består bland annat av en systematisk kartläggning av enheternas arbete.

Intentionen är att göra handläggningen mer enhetlig och underlätta fortsatt uppföljning, men också att identifiera framgångsfaktorerna vid olika enheter för att sedan föra ut dem till resten av verksamheten.

Ärendefördelning vid flera enheter

För att varje ärende ska kunna utredas utifrån sin beskaffenhets och för att mindre komplicerade ärenden inte ska få onödigt lång handläggningstid är det viktigt att så tidigt som möjligt dela upp nya ärenden i normal- och snabbprocess. Samma sak gäller kompletta respektive ofullständiga ansökningar. Flera av verkets enheter omorganiserades under 2004 så att de nu har en sorteringsfunktion.

Teknisk utveckling

Verket har genomfört ett antal åtgärder som ökar möjligheterna att handlägga ärenden elektroniskt. På sikt leder det till kortare handläggningstider.

Allt fler använder Wilma-systemet

Under året har det webbaserade ärendehanteringssystemet Wilma införts på Migrationsverkets samtliga enheter som handlägger besöks- och bosättningsärenden. Dessutom har ytterligare tolv utlandsmyndigheter fått Wilma, vilket innebär att totalt 42 av 103 utlandsmyndigheter nu har Wilma. Nästan 90 procent av alla besöks- och bosättningsärenden handläggs nu i Wilma.

I början av året beslutade samverkansgruppen mellan Migrationsverket, Utrikesdepartementet, Utlänningsnämnden och Rikspolisstyrelsen (Helga-gruppen), att i princip samtliga utlandsmyndigheter borde få Wilma och att det skulle ske inom de närmaste åren. Förutom att Wilma medför en mängd fördelar för ärendehantering, är tillgången till Wilma en förutsättning för att EU:s gemensamma system för visumansökningar, *Visa Information System (VIS)*, ska fungera på utlandsmyndigheterna.

Under året har vi vidareutvecklat vissa delar av Wilma och arbetet kommer att vara klart under våren 2005. Utvecklingen möjliggör ett effektivare arbetssätt både på utlandsmyndigheterna och på Migrationsverket.

Skannrar på utlandsmyndigheterna

Vi strävar efter att i ett så tidigt skede som möjligt få in

kompletta ansökningar för att på så sätt korta väntan på beslut. Våren 2005 kommer alla tillståndsmärken att försees med foton. För att klara detta beslutade vi under 2004 att alla utlandsmyndigheter ska få skannrar. De kan också användas för att skanna in handlingar i Wilma-systemet. På så vis blir det möjligt att omgående skapa kompletta elektroniska ansökningar på utlandsmyndigheterna. Idag måste de kompletterande handlingarna skickas med kurirpost, vilket kan ta upp till flera veckor i vissa fall.

Ansökningar via Internet

Migrationsverket har utökat möjligheterna att lämna in ansökningar elektroniskt. Vid utgången av 2003 kunde gäststuderande och arbetstagare vid fem större företag ansöka elektroniskt. Vid det senaste årsskiftet kunde samtliga gäststuderande och arbetstagare samt deras anhöriga ansöka om uppehållstillstånd elektroniskt via vår hemsida. Ett elektroniskt förfarande innebär mindre administration och fler kompletta ärenden vilket minskar väntetiderna. Samtidigt blir vi mer tillgängliga för de sökande.

Under våren 2005 kommer också de som ansöker om tillstånd enligt EES-avtalet kunna ansöka elektroniskt.

Insatser för utlandsmyndigheterna

Inom ramen för Helga-samverkan har vi även under 2004 arbetat intensivt för att öka kvaliteten i handläggningen och korta handläggningstiderna vid utlandsmyndigheterna.

Vi har nu under ett antal år deltagit aktivt i arbetet kring utlandsmyndigheternas verksamhetsplanering när det gäller migrationsområdet, som är ett prioriterat område inom utrikesförvaltningen. Servicen gentemot de sökande har successivt förbättrats liksom handläggarnas kompetens.

Vi har tillsammans med Utrikesdepartementet och andra myndigheter arbetat med kompetensutveckling för personalen som handlägger migrationsärenden på utlandsmyndigheterna. Vi har bland annat

- tagit fram en treårig kompetensutvecklingsplan,
- börjat utveckla ett interaktivt utbildningssystem,
- arrangerat ett tiotal utbildningstillfällen i Sverige och utomlands,
- strävat efter att förbättra processen med att rekrytera personal till utlandsmyndigheterna inom migrationsområdet.

Som ett led i att förbättra verksamheten har vi också genomfört olika utvärderingar och deltagit i en handfull av Utrikesdepartementets inspektioner av olika utlandsmyndigheter. Under året har vi dessutom uppdaterat "Handboken för handläggning av migrationsärenden vid utlandsmyndigheterna", som är ett viktigt stöd för alla som arbetar med dessa ärenden.

Kostnader för verksamhetsområdet

I tabell 20 redovisas samtliga kostnader för verksamhetsgrenen besök och bosättning.

För 2004 var kostnaden 250,5 miljoner kronor, vilket var en minskning med 6 procent jämfört med 2003. Minskningen består främst av minskade personalkostnader som är en följd av nedskärningar som gjordes under 2003 och 2004. Antalet årsarbetare inom området besök och bosättning minskade under 2004 med 15 procent. Däremot ökade antalet avgjorda ärenden per årsarbetare under året med 13 procent.

Tabell 20

Kostnad för prövningen samt produktivitet – Migrationsverket

	2002	2003	2004
Kostnad för prövning av ansökan ¹⁾	247 881	266 256	250 545
Kostnad per avgjort ärende	2 368	2 404	2 340
Årsarbetare inom prövningen av ansökan	327	347	296
Avgjorda ärenden per årsarbetare	320	319	362

¹⁾ Här redovisas verkets totala kostnader för verksamhetsgrenen besök och bosättning.

Analys av verksamhetsområdet

Det totala antalet besöks- och bosättningsärenden som kom in till Migrationsverket och utlandsmyndigheterna under 2004 ökade med 28 751 ärenden eller 11 procent jämfört med 2003. Visum var den kategori som ökade mest i antal, med 23 213 ärenden. Procentuellt var det emellertid EES-ansökningarna som ökade mest, med 70 procent.

Däremot minskade antalet ansökningar om uppehållstillstånd för arbete med ungefär en tredjedel. Ökningen av antalet studerandeärenden mattades av.

Orsaken till att visumansökningarna ökade berodde främst på ett ökat resande från Kina och Ryssland. Att EU fick tio nya medlemmar under året är anledningen till att EES-ansökningarna har ökat så mycket. De nya medlemsländerna står dessutom för nästan hela minskningen av antalet ansökningar om arbetstillstånd. Därutöver kan vi notera att andelen visumärenden som utlandsmyndigheterna överlämnade till oss för beslut minskade under året. Antalet anknytningsansökningar ökade marginellt.

Handläggningstiderna och antalet avgjorda ärenden i prövningen påverkas av flera faktorer, framförallt förhållandet mellan antalet ärenden och tilldelade resurser, teknik, regelverk, rutiner och arbetssätt. Vår förhoppning är att de utvecklingsinsatser vi har beslutat om och genomfört under 2004 ska få genomslag i 2005 års resultat.

Antalet avgjorda ärenden ökade med 9 procent totalt sett, men de som avgjordes av oss minskade med 3 procent jämfört med föregående år. När det gäller resurser

minskade styckkostnaden per avgjort ärende med 6 procent. Även om ärendesammansättningen inte var identisk under 2004 och 2003 kan vi konstatera att produktiviteten mätt med antalet avgjorda ärenden per årsarbetare inom besöks- och bosättningsprocessen samtidigt i genomsnitt ökade med ungefär 13 procent.

När det gäller handläggningstider avgjordes 98 procent av visumärendena och 80 procent av besöksärendena inom tidsmålet en månad. Inom kategorierna EES-ärenden, studier och arbete klarade vi sexmånadersmålet i de flesta fall. Däremot avgjorde vi knappt hälften av första-gångsansökningarna som gällde anknytningar inom sex månader. Målet att den totala väntetiden i de ärenden som överklagas inte ska överstiga tolv månader uppfylldes bara i drygt 20 procent av ärendena.

Tabell 21

Ärenden som har överklagats till Utlänningsnämnden

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	3 265	3 210	2 615
Avgjorda ärenden	4 505	4 689	3 805
Andel ärenden avgjorda inom 12 månader från att ärendet kommit in till utlandsmyndighet eller Migrationsverket ¹⁾	21 %	22 %	23 %

¹⁾ För 2002 och 2003 räknas tiden från att ärenden kommit till Migrationsverket istället för utlandsmyndigheten eftersom vi inte har uppgifter angående den totala tiden för 2003 och bakåt i tiden.

Redovisning av de olika kategorierna av ärenden

Visum

Tabellerna 22 och 23 redovisar de senaste tre årens resultat inom visumområdet. Tabell 22 redovisar handläggningen av samtliga visumansökningar som kommit in till utlandsmyndigheterna, inklusive de ärenden som senare överlämnades till oss för beslut. Tabell 23 redovisar resultaten för de cirka 2 procent av ärendena som överlämnades till Migrationsverket för beslut. De ansökningar som svenska utlandsmyndigheter avgjorde för andra länders räkning ingår inte i statistiken, men de uppgår till mellan 1 000 och 2 000 ansökningar om året.

Resultat

Under 2004 tog utlandsmyndigheterna emot 173 387 ansökningar om visum. Sedan Schengeninträdet 2001 har antalet ansökningar om visum minskat, men under 2004 ökade de istället med 15 procent eller 23 213 ärenden.

Trots att antalet visumansökningar ökade, överlämnade utlandsmyndigheterna färre ärenden till Migrationsverket under 2004 än under 2003. De flesta som söker visum uppger att de behöver tillståndet för turistbesök, familjesök eller affärer i Sverige.

Korta handläggningstider på utlandsmyndigheterna

I princip kunde samtliga ansökningar som togs emot under 2004 avgöras innan årets slut. Utlandsmyndigheterna avgör normalt ett ärende inom en månad, men oftast redan inom en vecka. Det är endast ett fåtal utlandsmyndigheter som inte har klarat målet. Genomsnittet var sex dagar och medianen fyra dagar. Det överensstämmer väl med resultatet för 2003.

En relativt liten andel, i genomsnitt 15 procent av dem som söker, beviljas inte visum. De som vill besöka Sverige som turister, deltagare i konferenser, sport- eller kultur-evenemang eller i affärer, beviljas visum i 95 procent av fallen^{*)}. En kategori skiljer sig från de övriga – de som gäller familjebesök. Ungefär 30 procent av de ansökningarna avslås^{*)}. Anledningen till det är att man bedömer att den verkliga anledningen till ansökningarna snarare är bosättning än besök.

De ärenden som överlämnades till Migrationsverket hade en genomsnittlig handläggningstid på 15 dagar från att de kom till oss och 38 dagar från att ärendet togs emot av utlandsmyndigheten.

Vi beviljar en mindre andel av visumansökningarna än utlandsmyndigheterna. Under 2004 beviljade vi 1 802 ansökningar (46 procent).

Andelen som fått visum, både hos utlandsmyndigheterna och hos oss, har varit relativt konstant under de senaste tre åren.

^{*)} Gäller ärenden som avgjorts av myndigheter som har Wilma-systemet.

Få öppna ärenden

Vid årets slut fanns det 46 öppna visumärenden hos Migrationsverket, vilket var en minskning med 189 ärenden jämfört med 2003.

Eftersom utlandsmyndigheterna fattar beslut i visumärenden relativt omgående var antalet öppna ärenden lågt vid årets slut.

Visumavhopp

Under året har vi registrerat cirka 700 personer som har fått Schengenvisum, men ansökt om uppehållstillstånd för bosättning i Sverige efter att de anlät hit. De flesta avhopp gällde medborgare från Ryssland (139),

Tabell 22

Visumärenden – ärenden som utlandsmyndigheterna har avgjort

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden (inkl. de ärenden som överlämnats till Migrationsverket ¹⁾)	155 108	150 174	173 387
Avgjorda ärenden	153 654	144 686	167 957
Handläggningstid i dagar – genomsnitt (för Wilma-myndigheter) ¹⁾	4	6	6
Handläggningstid i dagar – median (för Wilma-myndigheter) ¹⁾	3	4	4
Andel som avgjorts inom en månad (endast Wilma-myndigheter) ¹⁾	99 %	99 %	98 %
Beviljade ansökningar	130 715	125 728	148 009

¹⁾ Vi har bara statistik för de utlandsmyndigheter som har Wilma-systemet. 2002 hade 60 procent av utlandsmyndigheterna Wilma, 2003 var det 77 procent och 2004 var det 87 procent.

Tabell 23

Visumärenden – ärenden som Migrationsverket har avgjort

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	6 779	5 983	3 745
Avgjorda ärenden	6 706	6 099	3 933
Handläggningstid i dagar – genomsnitt	29	40	38
Handläggningstid i dagar – median	21	31	30
Andel ärenden som avgjorts inom 1 månad från att ansökan lämnades till utlandsmyndigheten	73 % ¹⁾	49 % ¹⁾	49 %
Andel ärenden som avgjorts inom 1 månad från att Migrationsverket fick ansökan	80 %	81 %	92 %
Beviljade ansökningar	2 861	2 668	1 802
Öppna ärenden	257	235	46
varav yngre än 1 månad	51 %	51 %	43 %

¹⁾ För 2002 och 2003 räknas tiden från att ett ärende kommit till Migrationsverket istället för till utlandsmyndigheten eftersom vi inte har uppgifter om den totala tiden för 2003 och tidigare.

Vitryssland (52), Iran (48) och Serbien och Montenegro (45). Av de personer som hoppade av sökte 633 asyl, medan de flesta av de övriga återopade anknytning till anhöriga.

Av dem som hoppade av hade 318 personer visum som utfärdats av andra Schengenstater. Det var Tyskland, Frankrike, Finland och Italien som hade utfärdat de flesta av dessa visum.

Statistikunderlaget har vissa brister. Ett av problemen är att de som reser in i Sverige på ett beviljat visum och senare ansöker om uppehållstillstånd inte alltid ansöker i samma namn som visumet är utfärdat i. Detta medför att alla avhopp inte kan rapporteras.

Utvecklingsarbete

Migrationsverket har under 2004 gått ut med ett cirkulär som uppmanar utlandsmyndigheterna att fylla i ett nytt missiv när de överlämnar ett visumärende till oss. I det ska utlandsmyndigheterna uppge varför de överlämnar ärendet. På så sätt blir behovet av stöd och vägledning tydligt. Med ledning av svaren kan vi sedan utforma en mer tydlig praxis. Det kan i sin tur leda till att utlandsmyndigheterna kan fatta fler beslut och att de sökande därmed inte behöver vänta lika länge på beslut.

Analys

Ökningen av antalet inkomna visumansökningar var störst vid utlandsmyndigheterna i Sankt Petersburg, Peking och Shanghai. Den nya utlandsmyndigheten i Kanton fick också in över 2 000 ansökningar. Anledningen till att vi hade fler sökande i Kina är att det så kallade ADS-avtalet*) trädde i kraft under hösten 2004 vilket underlättar för kineser att besöka andra länder. Ökningen av sökande från Ryssland och Balkan är sannolikt ett resultat av att det finns många människor i Sverige med anknytning till de länderna och att Norden är ett populärt turistmål för många ryssar.

Under året fick 12 utlandsmyndigheter Wilma-systemet och de flesta av dessa redovisar att de handlagt fler ärenden under 2004 än 2003.

Att utlandsmyndigheterna överlämnade färre ärenden till Migrationsverket för beslut är sannolikt främst ett resultat av satsningen på kompetensutveckling och strävan att göra viseringspraxisen tydlig för utlandsmyndigheterna så att de själva får bättre förutsättningar att avgöra ärendena.

Utlandsmyndigheterna avgjorde 98 procent av visumansökningarna och en mycket liten andel tog längre tid än en månad att avgöra. Migrationsverket avgjorde däremot 49 procent inom en månad från att ansökan kom in till utlandsmyndigheten. När ett visumärende överlämnas till oss för beslut måste handläggaren ibland invänta kompletterande handlingar som skickas med kurirpost,

vilket kan ta två till fyra veckor. Handläggningstiden kan också förlängas av konsultationer med andra Schengenstater eller att ärendet måste kompletteras. Dessutom är de ärenden som överlämnas i huvudsak svårbedömda eller också är praxisläget oklart, vilket gör att de tar längre tid att handlägga.

*) "Authorised Destination Status"-avtalet (ADS) slöts mellan EU och Kinas turismförvaltning den 12 februari 2004.

Besök

Den som önskar besöka Sverige under längre tid än tre månader kan ansöka på en utlandsmyndigheten om ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Tre månader är tidsgränsen både för ett visums giltighet och den tid en visumfri person från ett utomnordiskt land får vara här utan uppehållstillstånd.

Ett visum kan inte förlängas men det går att ansöka om ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för besök i Sverige när visumet går ut. I tabell 24 redovisas resultaten för besöksärendena.

Under 2004 tog Migrationsverket och utlandsmyndigheterna emot 10 044 ansökningar om uppehållstillstånd för besök. Det var 4 procent färre än under 2003. 45 procent var ärenden där den sökande antingen hade förbrukat sin visumfria tid i Sverige eller där den sökande befann sig i hemlandet och ansökte om tillstånd utan att först rest hit med ett visum. 8 procent var förlängningsärenden och 47 procent ansökte om tillstånd för besök i Sverige i samband med att deras visum gick ut (så kallade "visumförlängningar"). Både antalet ansökningar och fördelningen mellan förstagångsansökningar och förlängningsansökningar har inte förändrats nämnvärt under de senaste åren.

De största grupperna som ansöker om tillstånd för besök kommer från Thailand, Iran och Serbien och Montenegro. Vi avgjorde 4 procent färre ärenden än under 2003, vilket motsvarade nedgången i antalet ansökningar under 2004. Under året minskade antalet öppna ärenden med 19 procent.

Målet är att ett besöksärende ska avgöras inom en månad från att ansökan har lämnats in. 80 procent av ärendena avgjordes inom den tiden. Den genomsnittliga handläggningstiden var 24 dagar och medianen noll dagar (många beslut fattades i samband med att den sökande lämnade in ansökan till Migrationsverket). Av ansökningarna beviljades 91 procent.

Anknytningar

Översikt

Med anknytningar menar vi relationer inom kärnfamiljen såsom gifta makar, sambor och barn till någon som är

varaktigt bosatt i Sverige eller är svensk medborgare. Även adoptivbarn och föräldrar som tidigare har levt i hushållsgemenskap tillsammans med någon som nu bor i Sverige räknas in. Det rör sig både om nya förhållanden och förhållanden där den sökande och hans/hennes partner i Sverige har levt tillsammans under flera år utanför Sverige, så kallade etablerade förhållanden.

I tabell 25 redovisar vi de senaste tre årens resultat när det gäller ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Resultat

Ansökningarna gällde nya förhållanden

Under 2004 tog vi emot 49 198 anknytningsärenden. 55 procent av dem, var förstagångsansökningar och 45 procent var förlängningsansökningar. Jämfört med 2003 tog vi emot 2 procent fler ansökningar i år.

Av förstagångsansökningarna gällde 70 procent nya förhållanden, 18 procent etablerade förhållanden och 12 procent övriga anknytningar (hushållsgemenskap, adoptioner med mera). Jämfört med 2003 ökade antalet ansökningar som gällde nya förhållanden med 8 procent, medan ansökningar rörande etablerade förhållanden minskade med ungefär 35 procent.

Ökningen inom kategorin nya förhållanden består inte av förändringar inom en viss grupp sökanden, utan är snarare av generell karaktär. Den grupp som ökade mest var dock sökanden från Serbien och Montenegro (ökade med 35 procent) och därefter kom sökande från Irak (ökade med 31 procent). Det är något fler kvinnor än män som ansöker om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning. Kvinnornas andel har de senaste åren varit ganska konstant och legat kring 60 procent. Andelen varierar dock en del mellan olika nationaliteter. Bland sökande från till exempel Filippinerna, Thailand och Japan inom gruppen nya förhållanden utgjorde andelen kvinnor över 80 procent.

Ensamkommande barn

Under 2004 registrerades 242 ensamkommande barn som ansökte om uppehållstillstånd för anknytning till någon annan än en förälder, ofta en släkting. Det är inte någon större förändring jämfört med 2003.

Färre ärenden avgjorda

I anknytningsärenden intervjuar utlandsmyndigheten den sökande på plats. Referenspersonen, den anhöriga i Sverige, intervjuas i Sverige om det rör sig om en ny relation. I vissa fall, ungefär 15 procent av ärendena, gjorde vi bedömningen att det gick att göra ett undantag från kravet på en muntlig intervju med referenspersonen. När det gäller etablerade anknytningar är förfarandet i normalfallet skriftligt.

Under 2004 avgjorde vi 46 911 anknytningsärenden. Som jämförelse avgjorde vi 49 961 ärenden under 2003, vilket är 6 procent fler än under 2004.

Målet är att ett ärende ska avgöras inom sex månader från att ansökan kommit in till utlandsmyndigheten. Migrationsverket och Utrikesdepartementet har arbetat fram ett riktmärke som innebär att utlandsmyndigheterna ska överlämna ärendet till oss inom två månader från att ansökan kommit in och att vi ska ha avgjort ärendet inom fyra månader från att vi har fått in det.

Under 2004 avgjorde vi 44 procent av förstagångsansökningarna inom sex månader från att utlandsmyndigheten tog emot ansökan. Andelen som vi avgjorde inom fyra månader från det att ärendet kom in till oss var 47 procent. Inga större förändringar har skett jämfört med tidigare år angående andelen ärenden som handlagts inom sex månader. Däremot har utlandsmyndigheternas handläggningstider kortats successivt och endast ett tiotal utlandsmyndigheter uppger i den manuella statistiken att de sökande får vänta längre än två månader på intervju.

I genomsnitt var handläggningstiden för förstagångsansökningar 245 dagar, lite över åtta månader, från att

Tabell 24

Besöksärenden

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	10 198	10 460	10 044
varav besöksförlängningar	877	822	781
varav "visumförlängningar"	4 351	5 118	4 748
Avgjorda ärenden	10 299	10 542	10 171
varav besöksförlängningar	844	832	759
varav "visumförlängningar"	4 152	5 134	4 804
Handläggningstid för förstagångsansökningar – genomsnitt (dagar)	33	31	24
Handläggningstid för förstagångsansökningar – median (dagar)	3	1	Samma dag
Andel som avgjorts inom 1 månad	75 %	77 %	80 %
Beviljade ansökningar	8 779	9 374	9 293
Öppna ärenden	586	532	430
varav yngre än 1 månad ¹⁾	32 %	42 %	33 %

¹⁾ För 2002 och 2003 räknas tiden från att ett ärende kommit till Migrationsverket istället för till utlandsmyndigheten eftersom vi inte har uppgifter om den totala handläggningstiden för 2003 och tidigare.

utlandsmyndighet tog emot ansökan tills vi avgjorde den. Vår del av handläggningen tog i genomsnitt 165 dagar, ungefär fem och en halv månader, och medianen var 132 dagar, ungefär fyra och en halv månader. Det bör noteras att postgången mellan utlandsmyndigheten till vår handläggande enhet kan ta två till fyra veckor, vilket är en bidragande orsak till de långa väntetiderna.

Totalt beviljade vi 70 procent av förstagsansökningarna. Inom kategorin nya förhållanden fick 75 procent av de sökande ett positivt beslut, medan 58 procent fick positiva beslut inom kategorin etablerade förhållanden. Bland "övrige" fick 67 procent uppehållstillstånd. Endast 2 procent eller 316 av förlängningsansökningarna avlogs. Bifallsprocenten ligger i linje med föregående års resultat.

Fler öppna ärenden

Vid årets slut hade vi 21 715 öppna anknyningsärenden, varav 36 procent var förlängningsansökningar. Det kan jämföras med 17 741 öppna ärenden vid utgången av 2003, vilket var 22 procent färre. Av de öppna ärendena var 59 procent yngre än sex månader. Åldern på de öppna ärendena har ökat under året. 2003 var 69 procent yngre än sex månader.

Utvecklingsarbete

Under året som gått har Migrationsverket vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra processen och förkorta handläggningstiderna.

Förändringar av systemet med uppskjuten invandringsprövning i anknyningsärenden

Vi har under 2004 utrett hur ärenden med så kallad uppskjuten invandringsprövning handlägs inom verket och hur effektivt systemet är. Om ett äktenskap eller sammanboende varat endast en kort tid har vi oftast beviljat tidsbegränsade tillstånd, i regel två ettårstillstånd. Först efter två års provotid beviljas permanent uppehållstillstånd.

Utredningen visade att kravet på muntlig utredning i hög utsträckning bidrar till de långa väntetiderna. Samtidigt är intervjuer ofta är ett trubbigt verktyg för att upptäcka risk eller hot om allvarlig kränkning inom förhållandet, vilket var en av anledningarna till att kravet på muntlighet infördes. Utredningen utmynnade i ett antal förslag. Vissa av dem kan genomföras av oss, medan andra kräver lagändringar.

I linje med utredningen beslutade vi under hösten att i fortsättningen ge de sökande i nya förhållanden ett tvåårigt tillstånd vid det första ansökningstillfället. I ärenden där skenförhållanden misstänks eller andra skäl talar för kortare tillstånd, kommer det fortfarande vara möjligt att bevilja sexmånaders- eller ettårstillstånd.

Vi har också lämnat förslag till regeringen som kräver lagändringar. Vi vill till exempel få möjlighet att

självständigt välja skriftlig eller muntlig utredning (eller en lämplig kombination) utifrån varje ärendes beskaffenhet. Dessutom vill vi få möjlighet att kontrollera samtliga referenspersoner i misstanke- och belastningsregistren vid behov. Lagändringar inom området utreds för närvarande av regeringen.

Översyn av handläggningen

Alla våra enheter har under året fortsatt att se över sina rutiner för att förbättra handläggningen av anknyningsärenden. Arbetsmomenten har analyserats och det har resulterat i olika förändringar av processen. Som nämndes under rubriken "Utvecklingsarbete inom verksamhetsområdet" har vi beslutat att under 2005 göra en mer systematisk kartläggning av handläggningen vid samtliga enheter för att ytterligare effektivisera handläggningen.

Försök med samtidiga utredningar

Under 2003 och 2004 genomfördes ett försök med samtidiga utredningar med den sökande vid ambassaden i Damaskus och referenspersonen vid vår enhet i Malmö. Den sökande och referenspersonen fick då inte möjlighet att diskutera den sökandes utredning och handläggaren i Malmö kunde ställa relevanta följdfrågor med hjälp av intervjun som gjorts på ambassaden. Arbets sättet ledde till kortare väntetid för den sökande och ett bättre beslutsunderlag för oss. För att modellen ska fungera praktiskt måste dock handläggningstiderna hos oss vara relativt korta och de öppna ärendena inte allt för många.

Analys

Det finns ett visst samband mellan antalet asylsökande som får uppehållstillstånd och hur många anhöriga som ansöker om uppehållstillstånd. Det gäller främst etablerade förhållanden, men även nya. Att till exempel antalet ansökningar som gäller etablerade förhållanden minskade med 35 procent beror sannolikt på att färre irakier fick uppehållstillstånd i asylprocessen de senaste åren med färre familjeåterföreningsärenden under 2004 som resultat. 90 procent av dem som fick uppehållstillstånd av asylskäl eller humanitära skäl de senaste tio åren kommer från tio länder. Ungefär hälften av dem som ansökte om uppehållstillstånd på grund av anknytning under samma period tillhörde någon av dessa nationaliteter. Ett exempel är den irakiska gruppen som 2004, liksom de senaste åren, var den största gruppen bland dem som fick uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Anknyningsärenden är den största och samtidigt den mest tidskrävande ärendekategorin bland besöks- och bösättningsärendena. Detta beror bland annat på kravet på muntliga intervjuer för nya förhållanden. Vi har i själva verket inte klarat av att avgöra lika många ansökningar som kommit in sedan kravet på muntlighet infördes år 2000. I stället har antalet öppna ärenden ökat från år till år.

Något mindre än hälften av anknytningsärendena avgjordes inom sex månader under 2004. Generellt sett har handläggningstiden på utlandsmyndigheterna kortats, medan den har ökat hos oss.

Det finns flera anledningar till varför handläggningstiderna på utlandsmyndigheterna har minskat successivt de senaste två åren. Framför allt beror det på att vissa utlandsmyndigheter har fått ökade resurser för migrationsärenden det senaste året och att Utrikesdepartementet i högre utsträckning än tidigare har prioriterat migrationsfrågorna. Enligt vår bedömning har också de insatser som gjorts de senaste åren för att förbättra rutiner och kompetens nu fått genomslagskraft.

Under senare år har problemet med oklar identitet bland asylsökande ökat. Majoriteten klargör inte sin identitet under prövningen av asylansökan. Problematiken kvarstår ofta när anhöriga till dem som fått uppehållstillstånd ansöker om att få återförenas i Sverige. Många asylsökande kommer också från länder vars handlingars äkthet är svår att fastställa, till exempel Irak, Somalia och Afghanistan. Det är därför komplicerat att ta reda på om de som ansöker om familjeåterförening är nära anhöriga och om barnen är under 18 år. De bidrar också till att handläggningstiderna är långa.

EES

Översikt

EES-avtalet omfattar alla EU-länder samt Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. De som kan få uppehållstillstånd enligt EES-avtalet är: arbetstagare, egna företagare, tillhandahållare/mottagare av tjänster, studenter, pensionärer, anhöriga och övriga som har tillräckligt med pengar för sin försörjning. I tabell 26 nedan redovisar vi resultatet av vår handläggning av EES-ansökningar de senaste tre åren.

Resultat

EES-tillstånden är den ärendekategori bland besöks- och bosättningsärendena som har ökat mest under 2004. Totalt tog vi emot 21 806 ärenden, vilket var en ökning med 70 procent jämfört med föregående år. Denna ökning består nästan uteslutande – till 95 procent – av sökande från EU:s nya medlemsländer^{*)}.

Under perioden maj till december 2004 kom 8 520 ansökningar in från de nya medlemsländerna, vilket motsvarade 39 procent av samtliga EES-ansökningar.

57 procent av de sökande från de nya medlemsländerna kom från Polen. Även sammantaget var de sökande från Polen den största gruppen och därefter kom sökande från Tyskland, Storbritannien och Frankrike.

Under 2004 var andelen förlängningsärenden 13 procent, vilket är en minskning jämfört med 2003 då andelen var 17 procent. Även detta är en följd av EU-utvidgningen och de många nya förstagsansökningarna från de nya medlemsländerna.

^{*)} Cypern, Malta, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tjeckien, Slovakien, Slovenien och Ungern.

Fler ville arbeta i Sverige

Före EU:s utvidgning i maj 2004 var anknytning det vanligaste skälet bland dem som ansökte om EES-tillstånd, men efter utvidgningen var det istället arbete. Antalet personer som sökte tillstånd för arbete ökade under året från 3 286 ansökningar till 7 207 ansökningar, eller med 119 procent. Antalet anknytningar ökade med 55 procent och studerande med 38 procent.

Fler avgjorda ärenden

Under 2004 avgjorde vi 19 693 EES-ansökningar, vilket var nästan 41 procent fler ärenden än vi avgjorde under 2003.

Tabell 25

Anknytningsärenden

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	47 216	48 459	49 198
varav förlängningar	18 977	20 550	22 378
varav ensamkommande barn	730	298	242
Avgjorda ärenden	45 978	49 961	46 911
varav förlängningar	18 921	19 510	20 337
varav ensamkommande barn	709	404	267
Handläggningstid för förstagsansökningar – genomsnitt (dagar)	165	210	245
Handläggningstid för förstagsansökningar – median (dagar)	165	203	207
Andel som avgjorts inom 6 månader	57 %	44 %	44 %
Beviljade ansökningar	36 666	39 677	38 420
Öppna ärenden	17 275	17 741	21 715
varav yngre än 6 månader *	74 %	69 %	59 %

^{*)} För 2002 räknas tiden från att ett ärenden kommit till Migrationsverket istället för utlandsmyndigheten eftersom vi inte har uppgifter angående den totala tiden för 2002 och tidigare.

När det gäller handläggningstiden avgjorde vi 94 procent av alla förstagångsärendena inom sex månader från att ansökan lämnats in. Den genomsnittliga handläggningstiden var 55 dagar och medianen 28 dagar.

Den genomsnittliga handläggningstiden för förlängningsärenden var 65 dagar och en median var 36 dagar.

Endast 2 procent av ärendena avslogs. Det var samma avslagsprocent som under 2003. Under 2004 beviljades 18 360 tillstånd varav 14 procent var förlängningar.

Vid årets slut hade vi 3 870 öppna ärenden, jämfört med 1 743 vid slutet av 2003. Orsaken till denna ökning var den kraftiga uppgången i antalet EES-ärenden under året. Majoriteten av ärendena, 90 procent, var yngre än sex månader.

Arbete

Översikt

I tabellen redovisar vi resultaten när det gäller ansökningar om uppehållstillstånd för arbete (ansökningar som har bedömts enligt EES-avtalet ingår inte, se ovan). De flesta ärenden som vi redovisar här grundar sig på arbetserbjudanden som ska täcka en tillfällig brist på den svenska arbetsmarknaden. En mindre andel avser så kallat internationellt utbyte vilket framför allt omfattar forskare, idrottsutövare och personer med ledande befattningar inom näringslivet. I statistiken ingår även medsökande familjemedlemmar.

Resultat

Under 2004 kom det in totalt 13 561 ansökningar. Det är en minskning med ungefär 27 procent jämfört med 2003. Andelen förstagångsansökningar utgjorde 71 procent. Ungefär 55 procent av förstagångsansökningarna kom från arbetstagare, gästforskare och egna företagare. En annan stor grupp (29 procent) bestod av ”övriga”, det vill

säga artister, au-pair, arbetspraktikanter och vissa kategorier av säsongarbetare. De medföljande familjemedlemmarna utgjorde cirka 15 procent av de sökande.

Den främsta enskilda orsaken till att antalet ansökningar har minskat är att medborgarna i EU:s nya medlemsländer har kunnat söka tillstånd enligt EES-avtalet sedan den 1 maj 2004. Antalet förstagångsansökningar var 3 351 färre under 2004 än 2003. Trots att Polen blev EU-medlem under 2004, sökte så många polacker uppehållstillstånd på grund av arbete innan den 1 maj att de blev den största ansökargruppen. Medborgare i Indien, USA och Rumänien var andra stora grupper.

Migrationsverket avgjorde 14 132 ärenden under 2004, vilket var en minskning med 27 procent i förhållande till 2003. Denna minskning motsvarar nedgången i antalet ärenden som lämnades in.

98 procent av förstagångsansökningarna avgjordes inom sex månader, vilket är samma resultat som under 2003. Handläggningstiden var i genomsnitt 46 dagar och medianen var 30 dagar. Detta är inga större skillnader jämfört med 2003.

Vissa utlandsmyndigheter har delegering att fatta beslut i vissa ärenden. Under 2004 avgjorde de 2 092 ansökningar om arbete och studier. Dessa ärenden finns inte med i den redovisade statistiken för besöks- och bopättningsärenden.

Under 2004 beviljade vi 85 procent av ansökningarna. 2003 var motsvarande siffror för förstagångsansökningar 79 procent, medan andelen för förlängningarna var densamma.

Få sökande beviljas permanent uppehållstillstånd för arbete – under 2004 sammanlagt 209 personer. 51 av dem skulle arbeta inom undervisning, universitet och forskning, 21 var ingenjörer och tekniker och 19 var läkare eller annan sjukvårdspersonal. När det gäller tidsbegränsade uppehållstillstånd var det sökande inom underhållning, jordbruk och datatekniker som fick flest tillstånd. De största grupperna när det gällde

Tabell 26

EES-ärenden

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	11 979	12 834	21 806
varav förlängningar	1 988	2 143	2 895
Avgjorda ärenden	12 516	13 926	19 693
varav förlängningar	1 920	2 190	2 604
Handläggningstid för förstagångsansökningar – genomsnitt (dagar)	83	80	55
Handläggningstid för förstagångsansökningar – median (dagar)	35	28	24
Andel som avgjorts inom 6 månader	83 %	86 %	94 %
Beviljade ansökningar ¹⁾	11 426	12 633	18 360
Öppna ärenden	2 737	1 743	3 870
varav yngre än 6 månader ²⁾	75 %	87 %	90 %

¹⁾ Här ingår även ansökningar från personer som sökt tillstånd enligt EES-reglerna, men fått tillstånd enligt vårt nationella regelverk.

²⁾ För 2002 och 2003 räknas tiden från att ett ärenden kommit till Migrationsverket istället för utlandsmyndigheten eftersom vi inte har uppgifter angående den totala tiden för 2003 och tidigare.

tidsbegränsade tillstånd kom från EU:s nya medlemsländer, Asien och länder i Europa utanför EU.

Vid årets slut hade Migrationsverket 1 041 öppna ärenden. Det är 417 (29 procent) färre än vid samma tid 2003. Andelen öppna ärenden som var yngre än sex månader var 78 procent.

Utvecklingsarbete

Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS, införde i december nya rutiner för ärenden som gäller en tillfällig brist på den svenska arbetsmarknaden eller en tillsvidareanställning. I dessa ärenden börjar numera prövningen hos AMS i stället för hos oss. AMS gör först en arbetsmarknadsprövning efter att arbetsgivaren fyllt i en elektronisk blankett på AMS' hemsida. Därefter skickar de som fått sitt ärende tillstyrkt av AMS in ansökan om uppehållstillstånd till oss via utlandsmyndigheten. De nya rutinerna innebär att vi tar emot färre ansökningar och att handläggningstiden hos oss blir kortare.

De arbeten som faller inom ramen för internationellt utbyte och som inte ska arbetsmarknadsprövas av länsarbetsnämnden, prövas direkt av Migrationsverket med stöd av ett generellt yttrande från AMS. Det rör exempelvis lednings- och specialistuppgifter inom internationella koncerner.

Studier

Översikt

Med gäststuderande menar vi utländska medborgare som ansöker om uppehållstillstånd för att studera i Sverige (de som ansöker enligt EES-avtalet redovisar vi under EES-avsnittet). I statistiken ingår även de studerandes familjemedlemmar.

Resultat

Under 2004 tog vi emot 11 966 studerandeärenden, vilket är en ökning med 11 procent. 42 procent av de sökande lämnade in förstagångsansökningar. Av dem var ungefär 67 procent högskolestudenter, 24 procent "övriga studenter" och 9 procent anhöriga. Högskolestudenterna ökade med 7 procent och "övriga studerande" ökade med 39 procent i förhållande till 2003. Ökningen av "övriga studenter" var dock mindre i år än under 2003.

De största grupperna kom från Indien, Kina och Pakistan. Mest ökade antalet sökande från Kamerun (med 203 personer) och Iran (med 167).

Brådskande ansökningar

Studenterna får ofta besked om att de blivit antagna strax innan studierna ska börja, vilket gör att ärendena är brådskande. Ansökningarna är därför koncentrerade till tiden

Tabell 27

Arbetstillståndsärenden

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	18 761	18 477	13 561
varav förlängningar	5 815	5 506	3 941
Avgjorda ärenden	20 068	19 490	14 132
varav förlängningar	5 368	6 079	4 134
Handläggningstid för förstagångsansökningar genomsnitt (dagar)	54	53	47
Handläggningstid för förstagångsansökningar median (dagar)	26	35	30
Andel som avgjorts inom 6 månader	93 %	96 %	97 %
Beviljade ärenden	16 732	16 034	11 992
Öppna ärenden	1 745	1 458	1 041
varav yngre än 6 månader ¹⁾	83 %	87 %	79 %

¹⁾ För 2002 och 2003 räknas tiden från att ett ärenden kommit till Migrationsverket istället för utlandsmyndigheten eftersom vi inte har uppgifter angående den totala tiden för 2003 och tidigare.

före terminsstarterna. Tillgängligheten för de sökande har förbättrats sedan i höstas eftersom de numera kan ansöka elektroniskt. Under året avgjordes 12 238 ärenden, vilket är en ökning med 14 procent. Ökningen av antalet avgjorda ärenden är någon procent högre än antalet inkomna ansökningar.

Den genomsnittliga handläggningstiden var under året 35 dagar och 28 dagar i median. Från att ärendena kom in till utlandsmyndigheten avgjordes 99 procent inom sex månader.

Vi beviljade 10 948 ansökningar (87 procent av förstagångsansökningarna och 93 procent av förlängningsansökningarna). Andelarna var desamma som 2003.

Vid årets slut fanns det 630 öppna ärenden hos Migrationsverket. Majoriteten, 90 procent, var yngre än sex månader räknat från den dag som utlandsmyndigheten tog emot ansökan.

Tabell 28

Studerandeärenden

	2002	2003	2004
Inkomna ärenden	8 892	10 807	11 966
varav förlängningar	3 936	4 685	5 052
Avgjorda ärenden	9 115	10 749	12 238
varav förlängningar	3 908	4 744	5 217
Handläggningstid för förstagångsansökningar genomsnitt (dagar)	27	38	35
Handläggningstid för förstagångsansökningar median (dagar)	18	33	28
Andel som avgjorts inom 6 månader	99 %	99 %	99 %
Beviljade ärenden	8 489	9 919	10 948
Öppna ärenden	556	849	630
varav yngre än 6 månader ¹⁾	88 %	91 %	90 %

¹⁾ För 2002 och 2003 räknas tiden från att ett ärenden kommit till Migrationsverket istället för utlandsmyndigheten eftersom vi inte har uppgifter angående den totala tiden för 2003 och tidigare.

Verksamhetsområde | medborgarskap

Mål för verksamhetsområdet

Den sökande ska informeras om kraven för att beviljas svensk medborgarskap för att han eller hon ska kunna förutse resultatet av en ansökan samt för att kunna lämna fullständiga och relevanta uppgifter som underlag för ansökan. Den totala väntetiden ska vara högst 14 månader.

Åtterrapporering

Migrationsverket ska redovisa vad som uppnåtts inom verksamhetsområdet. Effekterna av de nya reglerna i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska särskilt redovisas.

Översikt

Migrationsverket handlägger och fattar beslut i ärenden om svenskt medborgarskap. Det gäller i första hand ansökningar om svenskt medborgarskap (naturalisation) och olika typer av anmälan om svenskt medborgarskap, i huvudsak för barn och ungdomar. Ansökningar om bibehållande av svenskt medborgarskap och befrielse från svenskt medborgarskap tillhör också ansvarsområdet liksom alla frågor som rör förvärv och förlust av svenskt medborgarskap.

Resultat

Under 2004 avgjorde Utlänningsnämnden 1 113 överklagade ansökningsärenden. Av dessa avgjordes 27 procent inom 14 månader från det att ansökan lämnades till Migrationsverket. Under 2003 var den andelen 29 procent.

En indikator på om den sökande kunnat förutse resultatet av sin ansökan om medborgarskap är en jämförelse av andelen avslag i grundärendet olika år. Andelen avslagsbeslut under 2004 var 11,3 procent jämfört med 11,8 procent år 2003. År 2002 var andelen avslag ännu lägre – 9,8 procent.

Att andelen avslag varit högre de senaste åren kan bero på att en större andel av besluten har gällt personer med oklar identitet. I sådana fall kan det också vara svårt för den sökande att bedöma om de egna dokumenten duger för att styrka identiteten.

Bättre information

De sökande har möjlighet att få detaljerad information om kraven för att beviljas svenskt medborgarskap på Migrationsverkets webbplats. De kan dessutom få information och material genom att ringa verket eller besöka någon av våra lokala enheter. Den skriftliga informationen förbättras kontinuerligt och vid varje lokal enhet finns det en kontaktperson för medborgarskapsfrågor.

Inom Migrationsverket finns det en upplysningstjänst som allmänheten kan ringa till. Medborgarskapsenheten har kontinuerligt kontakt med upplysningen och har också deltagit i utbildningsinsatser för Utrikesdepartementet:s personal vid flera tillfällen under 2004.

Svår identitetsproblematik

Identitetsfrågorna har under verksamhetsåret haft stor inverkan på prövningen av medborgarskapsärendena. Vi har utrett många ansökningar från personer vars identitet inte blev ordentligt klarlagd under asyl- och tillståndsprövningen och vars identitet fortfarande var oklar när de sökte svenskt medborgarskap. Detta problem gäller flera olika nationaliteter.

Tidigare uppvisade och nyansskaffade dokument måste värderas för att fastställa rätt nationalitet och identitet. Det är en grannliga uppgift där vi tar hjälp av Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL). En överenskommelse finns med SKL om en mer kostnadseffektiv analys av dokument. I korthet innebär den att anställda vid medborgarskapsenheten besöker SKL med ett antal dokument som analyseras, istället för att enheten skickar enstaka handlingar för analys. I anslutning till besöket sker en muntligt genomgång som också dokumenteras. Detta förfaringssätt har givit ökade kunskaper om vilka detaljer som är nödvändiga för att bedöma ett dokumentets äkthet. Det nya arbetssättet har bidragit till att kostnaderna för SKL:s analyser har minskat en hel del.

Inom asylverksamheten förbättrade vi vårt arbete med att på ett tidigt stadium försöka fastställa de sökandes identitet. Det kommer på sikt att underlätta handläggningen av medborgarskapsärendena.

Medborgarskapsenheten har under år 2004 intensifierat arbetet med att effektivisera verksamheten. En kraftig personalminskning i början av året medförde en organisationsförändring mot en mer enhetlig och tydlig organisation.

Effekterna av den nya medborgarskapslagen

De största nyheterna i 2001 års medborgarskapslag var möjligheten att ha dubbelt medborgarskap och möjligheten för barn att få svenskt medborgarskap genom anmälan utan att någon vårdnadshavare är svensk medborgare. Ytterligare en nyhet var möjligheten för en svensk man som får ett barn utom äktenskap i utlandet att kunna göra en anmälan om svenskt medborgarskap för barnet.

Vi bedömer att verket sedan den 1 juli 2001 fått in cirka 12 000 fler ärenden på grund av att de sökande nu kan behålla sitt tidigare medborgarskap om lagen i det tidigare hemlandet tillåter det. När det gäller anmälningar för barn (endast 6 och 7 § medborgarskapslagen) uppgick de till 2 323 ärenden under tiden från den 1 juli 2001 till slutet av 2004. Detta är fortfarande ett lägre antal än vi haft anledning att förvänta oss.

Tillämpningen av lagen har fungerat väl.

Prövning av ansökan om svenskt medborgarskap

Mål

Beslut om svenskt medborgarskap ska fattas inom åtta månader från det att ärendet inkommit till verket. Migrationsverket ska skyndsamt handlägga ärenden där särskilt behov av svenskt medborgarskap föreligger.

Tabell 30

Avgjorda medborgarskapsärenden 2002–2004

	2002	2003	2004
Avgjorda naturalisationsärenden totalt	24 880	21 139	17 394
varav bifall	88 %	85 %	87 %
Avgjorda inom sex månader	49 %	49 %	29 %
Genomsnittlig handläggningstid	243	280	323
Median handläggningstid	197	269	232
Avgjorda anmälningsärenden totalt	3 922	4 650	2 003
varav bifall	87 %	82 %	72 %
Avgjorda inom sex månader	98 %	93 %	73 %
Genomsnittlig handläggningstid	68	105	117
Median handläggningstid	61	100	67
Avgjorda BBH/BEF-ärenden totalt	489	458	477
varav bifall	82 %	85 %	85 %
Avgjorda inom sex månader	97 %	95 %	91 %
Genomsnittlig handläggningstid	43	61	60
Median handläggningstid	23	34	16
Avgjorda totalt	29 291	26 247	19 874
varav bifall	88 %	85 %	85 %
Avgjorda inom sex månader	56 %	50 %	35 %
Genomsnittlig handläggningstid	216	245	296
Median handläggningstid	126	179	215

Åtterrapporering

Migrationsverket ska redovisa antalet inkomna, avgjorda och öppna ärenden, väntetiden (genomsnittligt och median) samt antalet bifall och avslag på ansökan. Av redovisningen ska framgå fördelning på kön och medborgarskap.

Resultat

Under året tog Migrationsverket emot 21 541 ansökningar som gällde medborgarskapsärenden, vilket ska jämföras med 27 128 ansökningar år 2003 och 30 131 år 2002, se tabell 29. De flesta som sökte kom från Irak, Serbien och Montenegro samt Iran. Föregående år kom 34 procent av samtliga ansökningar från medborgare i dessa tre länder. Av de sökande var 54 procent kvinnor.

Tabell 29

Inkomna medborgarskapsärenden

	2002	2003	2004
Naturalisationsärenden	25 705	21 934	19 587
Anmälningsärenden	3 945	4 721	1 506
Bibehållande-/ befrielseärenden (BBH/BEF)	481	473	448
TOTALT	30 131	27 128	21 541

Under 2004 avgjorde vi 21 660 ärenden, varav 19 874 grundärenden, se tabell 30. De övriga var överklaganden, återbetalningar av ansökningsavgift med mera.

För grundärendena var andelen positiva beslut 85 procent. Andelen avslag var 11,3 procent. För de nationaliteter som har svårigheter att uppfylla kravet på styrkt identitet har andelen avslag varit 17 procent. Andelen kvinnor som fick bifall var 88 procent och andelen män 82 procent, se bilaga 11.

Väntetiden (handläggningstiden) 2004 för grundärenden, räknat som median, var 215 dagar – en ökning med 36 dagar jämfört med år 2003.

Den genomsnittliga väntetiden var 296 dagar (cirka 10 månader). Jämfört med väntetiden 2003 är detta en ökning med 51 dagar. Andelen beslut i grundärenden inom åtta månader var 54 procent.

Vid årets slut hade vi 20 275 öppna grundärenden, varav 9 797 var äldre än åtta månader. Detta motsvarade 48 procent av det totala antalet öppna grundärenden. Motsvarande siffra år 2003 var 38 procent.

Skyndsamt handläggning

Medborgarskapsenheten fördelar grundärenden i en snabb- eller normalprocess utifrån behovet av utredning. Fördelningen mellan de två kategorierna var under året cirka 45 respektive 55 procent. Det har inneburit att

handläggningstiderna var drygt hälften så långa i snabbprocessen som i normalprocessen. Enheten har under året haft ca 20 000 öppna grundärenden, vilket medfört att många ärenden blivit gamla innan vi börjat handlägga dem. Vi är därför generösa med förtursbehandling när den sökande för fram ett behov av svenskt medborgarskap.

Kostnader

Den totala kostnaden har minskat 2004 i förhållande till tidigare år med 26 procent. Framför allt är det personalkostnaderna som var lägre till följd av personalminskningar under året. Antalet årsarbetare har minskat med 30 procent. Antalet avgjorda ärenden har minskat med 24 procent. I och med att kostnaden minskat mer än antalet avgjorda ärenden så har kostnaden per ärenden minskat.

Tabell 31

Överklagandeärenden–Migrationsverket 2002–2004

	2002	2003	2004
Inkomna överklagandeärenden	1 371	1 546	1 010
Avgjorda överklagandeärenden	1 321	1 523	1 045
Öppna överklagandeärenden 31/12	81	92	33

Tabell 32

Kostnad – Prövning av ansökan

	2002	2003	2004
Kostnad för prövning av ansökan (tkr) ¹⁾	43 818	44 578	32 925
Kostnad per avgjort ärende (kr)	1 396	1 605	1 574
Kostnad per avgjort grundärende, exkl. överklagande (kr)	1 496	1 698	1 657

¹⁾ Här redovisas den totala kostnaden för verksamhetsgrenen prövning av ansökan om svenskt medborgarskap.

Tabell 33

Öppna medborgarskapsärenden 2002–2004

	2002	2003	2004
Naturalisationsärenden 31/12	17 080	17 859	20 006
varav yngre än 6 månader	56 %	50 %	43 %
Anmälningssärenden 31/12	662	734	227
varav yngre än 6 månader	89 %	71 %	80 %
BBH/BEF-ärenden 31/12	56	72	42
varav yngre än 6 månader	75 %	69 %	64 %
TOTALT 31/12	17 798	18 665	20 275
varav yngre än 6 månader	57 %	51 %	43 %

2004 | övrig rapportering

Internationellt samarbete

Migrationsverket skall redovisa sitt samarbete med andra länder för att stödja deras förmåga att hantera migrationsströmmar samt hur verket har organiserat sitt arbete därvidlag. Verket skall också redovisa i vilken utsträckning och på vilket sätt man samverkat med EU-kommissionen eller med andra nationella och internationella aktörer. Redovisningen skall även innehålla verkets bedömning av vilka resultat som uppnåtts.

Internationellt migrationsstöd

Översikt

Migrationsverkets internationella migrationsstöd*) omfattar stöd till andra länder för att bygga upp ländernas kunskap och kapacitet på migrationsområdet, det gäller både organisationen och processerna.

Syftet med det svenska internationella utvecklings-samarbetet på migrationsområdet är att EU:s nya medlemsstater, de återstående kandidatländerna och länder utanför EU ska bygga upp en migrationspolitisk rättsordning så att de får förutsättningar att hantera migrationsströmmar i enlighet med internationella normer och konventioner. Vi vill också uppnå en internationell harmonisering samt stärka flyktingars och skyddsbehövandes rättsliga skydd.

Migrationsverkets internationella utvecklingssamarbete var under 2004 inriktat på regionala projekt i den region som gränsar till EU:s nya yttre östra gräns och regionalt insatsstöd till västra Balkan. Projekten har genomförts i aktivt samarbete med internationella organ och organisationer.

Projektverksamheten har till största delen finansierats genom multilateralt stöd inom ramen för Europeiska kommissionens olika finansieringsprogram och genom bilaterala insatser som finansierats av Sida. Utrikesdepartementet och olika samarbetspartner i projekten har också

i viss utsträckning bidragit till finansieringen.

Under 2004 skrev regeringen in i Migrationsverkets instruktion (2004:294) att internationellt utvecklingssamarbete är en av verkets uppgifter. Migrationsverket ska inom ramen för utvecklingssamarbetet bistå regeringen på migrationsområdet och när det gäller politiken för global utveckling. Verket får också bedriva tjänsteexport på de villkor som föreskrivs i tjänsteexportförordningen (1992:192) och medverka i organiserat förvaltningsbistånd på migrationsområdet.

*) Internationellt utvecklingssamarbete, internationellt migrationsstöd och förvaltningsbistånd är synonyma begrepp som alla innefattar Sveriges stöd och utvecklingsinsatser till andra länder. Det rör sig då om olika åtgärder för att generellt stärka kapacitetsuppbyggnaden inom asyl- och migrationsområdet, men även insatser för att stärka systemmyndigheternas organisationer och den utländska personalens kunskaper inom detta område.

Resultat

Stöd till Baltikum

Migrationsverket håller på att avveckla stödet till de baltiska länderna, vars syfte har varit att bygga upp en migrationspolitisk rättsordning. Stödet har ingått som en del i de baltiska ländernas anpassning till EU:s gemensamma regelverk och syftat bland annat till att bygga upp egna institutioner på migrationsområdet. Våra insatser har finansierats av Sida och genomförts i samarbete med FN:s flyktingorgan (UNHCR) och andra samarbetspartner. De olika aktiviteterna har bidragit till att utveckla lagstiftningen i de tre länderna, men också till att ge praktisk erfarenhet som de kan ha nytta av när de ska hantera asyl- och migrationsfrågor.

Under året har vi genomfört en seminarierie om tolkfrågor och utredningsmetodik. Syftet har varit att effektivisera användandet av tolkresurserna inom hela regionen. Det fjärde och avslutande seminariet var ett fördjupningsseminarium på temat utsatta grupper som barn, kvinnor och tortyroffer. Seminariet gick också djupare in på olika arbetssätt när det gäller utredningsmetodik. I detta avslutande seminarium deltog representanter från Estland, Lettland och Litauen.

Stöd till EU:s grannländer

Migrationsverket har under året fortsatt det bilaterala migrationspolitiska samarbetet med Ryssland och Ukraina. Vi har också avslutat ett bilateralt migrationsstödsprojekt i Vitryssland. Våra insatser har finansierats av Sida och genomförts i nära samarbete med UNHCR. Syftet med samarbetet i dessa tre länder är att deras migrationsmyndigheter och organisationer på migrationsområdet ska erhålla kunskaper om asyl- och mottagningsfrågor så att de får förutsättningar att bedriva verksamheten i överensstämmelse med internationella konventioner och praxis. De olika aktiviteterna har syftat till att bidra till att utveckla lagstiftningen i respektive land, men också till att ge praktisk erfarenhet som länderna kan ha nytta av när de ska hantera asyl- och migrationsfrågor.

Stöd till EU:s nya medlemsstater och kandidatländer

EU:s olika twinningprogram syftar till att stödja unionens nya medlemsstater och kandidatländer. Programmen finansieras av Phare-programmet, som är EU:s gemensamma stöd till dessa länder.

Varje twinningprogram består av samarbete mellan fackmyndigheter i etablerade EU-länder och fackmyndigheter i nya medlems- eller kandidatländer.

Under året har Migrationsverket deltagit i fyra olika twinningprojekt. Inför varje projekt utformar de myndigheter som är intresserade av att delta med ett förslag som de skickar till Europeiska kommissionen via den nationella kontaktpunkten. Sedan väljer kandidatlandet eller den nya medlemsstaten ett förslag eller en kombination av förslagen för att genomföra projektet.

Twinning Rumänien

Migrationsverket har tillsammans med Utländingestyrelsen i Danmark drivit ett twinningprojekt i Rumänien. Projektet påbörjades i augusti 2002 och avslutades i april 2004. Det har omfattat fem olika huvudområden:

- Uppdatera och införa lagstiftning i överensstämmelse med EU-standarder.
- Utveckla struktur och organisation för myndigheterna i migrationsprocessen.
- Utveckla en nationell migrationsstrategi för myndigheter i den rumänska migrationsprocessen.
- Föreslå en integrationslagstiftning för erkända flyktingar och andra personer som vistas legalt i Rumänien.
- Utveckla Rumäniens internationella kontaktnät inom områdena migrationshantering samt bekämpande av illegal migration. Nätet omfattar såväl myndigheter som internationella organisationer.

Twinning Lettland

Migrationsverket och Rikspolisstyrelsen avslutade under hösten 2004 ett tvåårigt twinningprojekt i Lettland.

Projektet har letts av Sverige med hjälp av Grekland. Projektet har bland annat syftat till att bygga upp ett IS/IT-system för migrationsprocessen i Lettland. Samarbetet har under året varit intensivt och löpt enligt projektplanen.

Twinning light

Ett så kallat twinning lightprojekt skiljer sig från övriga twinningprojekt genom att insatsen ska vara begränsad och väl identifierad. Under året har Migrationsverket lämnat anbud på två sådana sexmånadersprojekt, ett i Ungern och ett i Slovakien. Vi erhöll båda projektuppgifterna.

Projektet i Ungern går ut på att införa Dublinförordningen. Projektet i Slovakien syftar till att dels förbättra den administrativa kapaciteten inom asylprocessen, dels att ta fram en långsiktig plan för mottagningskapaciteten i det slovakiska asylsystemet.

Informations- och datautbyte

Migrationsverket ansvarar för ett ettårigt projekt som rör informations- och datautbyte om illegala migrationsströmmar och asylfrågor. Syftet är att ta fram ett informations- och datautbyte mellan olika länder samt att skapa en hemsida för dessa uppgifter.

Projektet omfattar två seminarier som genomförs i Tjeckien med deltagare från ett trettiotal länder. Våra samarbetspartner är International Committee for Migration Policy Development (ICMPD), Tjeckien och Nederländerna. Projektet finansieras delvis av EU:s handlingsprogram Argo, som är inriktat på administrativt samarbete när det gäller yttre gränser, visum, asyl och invandring. Medfinansierande parter är Sverige och ICMPD. Nederländerna och Tjeckien bidrar genom att inte begära ersättning för de kostnader de har i projektet.

Söderköpingsprocessen

Under 2001 inbjöd Migrationsverket tillsammans med UNHCR representanter från Ukraina, Vitryssland, Litauen och Polen till Söderköping för att diskutera asyl- och migrationsfrågor. Mötet resulterade i Söderköpingsprocessen som tio länder⁹⁾ idag deltar i. Syftet var att etablera ett nära samarbete och skapa möjligheter att träffas på olika nivåer för att diskutera asyl- och migrationsfrågor.

Migrationsverket har nu ansvaret för ett flerårigt projekt ”The East-Central European Cross-Border Cooperation Enhancement Process”, det vill säga Söderköpingsprocessen i dess nuvarande form. UNHCR och International Organization for Migration (IOM) medverkar som samarbetspartner.

Processens övergripande mål är att genom samarbete mellan Ukraina, Vitryssland och Moldavien samt angränsande länder kring EU:s nya östra gräns öka deras kapacitet som säkra asylländer. Detta sker genom ett

riktat gränsöverskridande samarbete kring frågor som rör asyl- och flyktingmottagande samt skydd för asylsökande, illegal migration, människohandel och viseringspolicy. Utvecklingsmålet är att länderna i gränsregionen mellan ett utvidgat EU och gränsstaterna i öst ska få till stånd ett migrationspolitiskt samarbete för att bättre hantera illegala och legala migrationsströmmar enligt internationell lagstiftning och praxis.

Söderköpingsprocessen finansieras till 80 procent av EU:s program "Co-operation with Third Countries in the Area of Migration". Programmet ger stöd till länder utanför EU och till transitländer för att de bland annat ska kunna hantera migrationsströmmar samt utveckla migrations- och asylsystem och frivilligt återvändande. Sida och Home Office i Storbritannien deltar som medfinansierare.

*) Ukraina, Vitryssland, Moldavien, Litauen, Polen, Estland, Lettland, Rumänien, Slovakien och Ungern.

Stöd till Turkiet

Under året har Migrationsverket medverkat i ett projekt som syftar till att stödja de turkiska migrationsmyndigheternas arbete med att bygga upp ett effektivt asylsystem. Projektet har genomförts inom ramen för EU:s High Level Working Group, (HLWG), som ger stöd till "Co-operation with Third Countries in the Area of Migration". Tyskland har varit ansvarigt för projektet som drivits i nära samarbete med UNHCR, Migrationsverket samt migrationsmyndigheterna i Nederländerna och Danmark. Migrationsverket har medverkat vid sammanlagt fem seminarietillfällen i Turkiet. Projektet genomfördes i två faser där den första fasen skulle kartlägga den nuvarande situationen inom det turkiska asylområdet och ge de turkiska myndigheterna sakkunskap på asylområdet. Den andra fasen gick ut på att fördjupa kunskaperna på vissa områden. Projektet avslutades i juli 2004.

Migrationsverket har också medverkat i en utbildning för turkisk gränspolis som arrangerades av UNHCR i Istanbul i december 2004.

Stöd till västra Balkan

Sverige beslutade under 2003 att fortsätta att bidra till utvecklingen av asyl- och migrationssystemen på västra Balkan genom att ansvara för ett regionalt projekt på uppdrag av Europeiska kommissionen. Syftet är att utveckla medvetenheten om och hanteringen av asyl-, viserings- och migrationsfrågorna i projektländerna så att de närmar sig EU-nivå på området. Men EU vill också få till stånd ett samarbete kring migrations- och asylfrågorna mellan länderna i regionen.

Projektet genomförs under Migrationsverkets ledning i ett konsortium som består av UNHCR, IOM och ICMPD inom områdena asyl, migration och visum. EU

bidrar med sammanlagt tre miljoner euro inom ramen för CARDS^{*)} och projektet beräknas avslutas vid årsskiftet 2005–2006. Förutom svenska experter medverkar experter från EU:s medlemsländer samt Bulgarien och Rumänien.

*) CARDS (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stability) är ett övergripande finansieringsprogram för hela västra Balkan. Det omfattar länderna Albanien, Bosnien-Herzegovina, Kroatien, Makedonien, Serbien och Montenegro inklusive Kosovo. Det främsta syftet med detta bistånd är att stödja mottagarländernas deltagande i den så kallade Stabiliserings- och associeringsprocessen, vars övergripande mål är att närma länderna till Europa, politiskt såväl som ekonomiskt.

Utvecklingsarbete

Under 2004 har vi fortsatt vårt arbete med att förbättra migrationsstödsprocessen och utveckla våra arbetsformer för internationellt utvecklingssamarbete på migrationsområdet.

Verkets internationella utvecklingssamarbete innehåller flera frågor av strategisk betydelse, till exempel har vi för att säkerställa den långsiktiga strategiska planeringen på området diskuterat en grund för ett mera utvecklat strategiskt samarbete med Utrikesdepartementet och Sida.

Internt har vi utvecklat vår styrning av externfinansierade projekt. Verkets generaldirektör är beställare av samtliga externfinansierade projekt. I vissa EU-finansierade projekt tillsätter Europeiska kommissionen eller de samverkande projektparterna en styrgrupp och dess ledamöter. I dessa fall kan verket också tillsätta en egen styrgrupp med representanter från verket. Under året har vi tillsatt egna styrgrupper för våra större internationella projekt.

Vi har fortsatt förbättra vår bevakning av de finansieringsmöjligheter som finns inom EU. En god framförhållning är av stor vikt eftersom både själva ansökningarna och projekten kräver betydande administrativa insatser. Ansökningarna behöver förberedas i god tid för att det ska vara möjligt att samordna en ansökan som inkluderar många parter och samtidigt kunna tillgodose de krav på formalia som EU ställer. De nationella bidragen, som alltid krävs, måste också vara säkrade i ett tidigt skede.

Sedan 2003 deltar Migrationsverket i ett nätverk för de statliga verkens tjänsteexportavdelningar i Norrköping. Nätverket syftar till att bredda kunskapsbasen för internationellt arbete. Under året har två gemensamma utbildningsinsatser arrangerats och det finns planer för fortsatta gemensamma insatser för kompetensutveckling inom ramen för nätverket.

Analys

Under 2004 slutförde vi våra insatser i Baltikum. Syftet har varit att stödja uppbyggnaden av en migrationspolitisk rättsordning. Det syftet är nu uppnått och länderna är fullvärdiga medlemmar i EU. Vi har därför koncentrerat

vårt internationella utvecklingssamarbete på länder längre österut, se ovan. Målet är även här att främja uppbyggnaden av kunskap och kapacitet på migrationsområdet. Vi bedömer att våra insatser i twinningprojekten har bidragit till en utveckling i länderna som gör att de kan bygga upp fungerande asylprocesser.

Även övriga projekt har följt projektplanerna. Vårt utvecklingssamarbete har också bidragit till att bygga internationella nätverk som vi och våra projektländer har nytta av.

Vårt senaste stora engagemang gäller vårt tvååriga projekt som ingår i Stabiliserings- och associeringsprocessen på västra Balkan. Vi bedömer att projektet löper enligt projektplanen och att det bidrar till en positiv utveckling i regionen.

Vår erfarenhet är att Migrationsverkets experter varit efterfrågade och uppskattade i de projekt som de deltagit i. Genom det internationella utvecklingssamarbetet får verket dessutom erfarenheter som vi kan ha stor nytta av i vår egen verksamhet. Vårt deltagande i olika projekt ger också vår personal möjlighet till kompetensutveckling.

Övrigt internationellt samarbete

Översikt

Migrationsverkets uppdrag och ansvarsområden förutsätter ett internationellt engagemang och verket har därför ett omfattande samarbete med bland annat Europeiska unionens råd, EU-kommissionen och flera internationella organisationer på migrationsområdet samt andra länders migrationsmyndigheter.

Resultat

EU:s rådsarbetsgrupper

Migrationsverket medverkar i EU:s arbete för att ta fram en harmoniserad lagstiftning på migrationsområdet. Förslag till direktiv eller andra rättsakter läggs fram av Europeiska kommissionen och bearbetas därefter i arbetsgrupper innan de slutligen läggs fram för beslut i Europeiska unionens råd. Migrationsverket har representanter i flera av dessa arbetsgrupper, bland annat i arbetsgrupperna för asyl, migration och utvisning samt Eurodac. Migrationsverkets uppgift i arbetsgrupperna är att

- tillföra expertkunskap om nuvarande regelverk och tillämpningen av dessa
- bedöma konsekvenserna av förslag som läggs fram
- i samråd med Utrikesdepartementet komma med synpunkter samt föra fram alternativa lösningar och förändringar.

Arbetsgruppen Eurasil, arbetsgruppen för asyl, har under året bland annat arbetat med frågor om barn i asylärenden. På begäran av Sverige behandlades hanteringen av asylärenden från medborgare från Armenien och Azerbajdzjan vid ett möte under hösten 2004.

Arbetsgruppen för migration och utvisning behandlar frågor om personer som inte är medborgare i ett EU- eller EES-land. Under året har gruppen till exempel behandlat frågor om studenter och utbyteselevers villkor för inresa och vistelse i ett EU-land (studentdirektivet) samt direktivet om inresa och vistelse för forskare behandlats. Studentdirektivet, som till stor del överensstämmer med de nationella regler som redan tillämpas i Sverige, antogs i december av Europeiska unionens råd.

Tabell 34

Resultaträkning, avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)

	Twinning			Budapest-processen 2004 ¹⁾	Söderköpings-processen 2004 ¹⁾	Regionala CARDS 2004 ¹⁾	Totalt		
	2004	2003	2002				2004	2003	2002
Intäkter av avgifter	3 033	4 877	1 552			2 675	5 708	4 877	1 552
Intäkter av bidrag					410		410		
Finansiella intäkter	6				16		22		
Summa intäkter	3 039	4 877	1 552		426	2 675	6 140	4 877	1 552
Kostnad för personal	1 101	-1 731	686	-52	-330	-2 170	-3 653	-1 731	-686
Övriga driftskostnader	-1 607	-3 301	-672	-16	-80	-627	-2 330	-3 301	-672
Finansiella kostnader	-1	-13	-3				-1	-13	-3
Avskrivningar	-1					-3	-4		
Summa kostnader	-2 710	-5 045	-1 361	-68	-410	-2 800	-5 988	-5 045	-1 361
Resultat	329	-1 685	191	-68	16	-125	152	-168	191

¹⁾ Siffror saknas för 2003 och 2004.

Forskardirektivet är ett led i EU:s strävan att få fler forskare från länder utanför EU och EES att komma till Europa för att forska. För ändamålet vill man skapa ett enkelt och snabbt system som närmast kan liknas vid en gräddfil för forskare. Det vill man göra genom att garantera korta handläggningstider, slopat krav på arbetstillstånd, skapa möjligheter att ge uppehållstillstånd efter inresa och underlätta för forskare att kunna ta med familjen. Vid årsskiftet var medlemsländerna överens om innehållet i direktivet och Europeiska unionens råd väntades anta direktivet i början av 2005.

EU och Schengen

Sedan Sverige blev en del av Schengensamarbetet inom EU 2001 har detta fått en allt större betydelse för Migrationsverket, främst när det gäller den gemensamma viseringspolitiken. Schengenstaternas samverkan på central nivå sker i EU:s visumgrupp, som möts en till två gånger per månad och där verket är representerat. Numera tar kommissionen initiativ till flertalet ärenden, men arbetet kräver en mycket aktiv medverkan från de enskilda medlemsstaterna.

Eftersom ett Schengenvisum i allmänhet gäller i alla Schengenländerna, har EU under lång tid strävat efter att samordna förutsättningarna för att bevilja ett sådant tillstånd. Medlemsstaterna har till exempel enats om ett gemensamt formulär för visumansökningar under 2004. Dessutom införde EU kravet på medicinsk reseförsäkring som ett villkor för visum och riktlinjer för tillämpningen.

I juli 2004 bildade generaldirektörerna för 27 migrationsmyndigheter i Europa ett nätverk – GDISC (General Directors Immigration Service Conference). Syftet är att öka samarbetet mellan myndigheterna och att underlätta harmoniseringen på asyl- och migrationsområdet bland EU:s medlemsstater. Verkets generaldirektör Janna Valik ingår i styrgruppen för GDISC.

VIS

Mot bakgrund av terroristangreppen den 11 september 2001 har EU/Schengenstaterna fördjupat sitt säkerhets-samarbete på olika områden.

Ett viktigt steg på migrationsområdet är beslutet att införa ett gemensamt visuminformationssystem (VIS). Det ska bland annat motverka bedrägerier genom att förbättra utbytet av information mellan medlemsstaterna och utlandsmyndigheterna i samband med visumansökningar. Det ska också bidra till att höja säkerhet och bekämpa terrorism.

Migrationsverket har under 2004 intensifierat sitt arbete för att på nationell nivå kunna införa VIS år 2007. Vi har också vidtagit alla nödvändiga förberedelser för att från sommaren 2005 införa fotografier på tillståndsmärken för visum och uppehållstillstånd enligt ett tidigare EU-beslut. Verket beslutade därför under hösten 2004 att inleda ett förprojekt, som ska skapa förutsättningar för det fortsatta nationella VIS-projektet.

Eurodac

Eurodac är ett datasystem för utbyte av fingeravtryck dit alla EU:s medlemsstater utom Danmark är anslutna. Norge och Island omfattas av samarbetet genom ett särskilt avtal. Eurodacs syfte är att bistå med att fastställa vilken medlemsstat som enligt Dublinförordningen är ansvarig för att pröva en ansökan om asyl som har lämnats in i en medlemsstat och att också i övrigt underlätta tillämpningen av Dublinförordningen.

Migrationsverket deltar i en arbetsgrupp, Eurodac-User-Group, som regelbundet stämmer av hur systemet fungerar och diskuterar eventuella fel och brister samt i övrigt bidrar till att utveckla systemet. Ett flertal uppgraderingar har gjorts sedan starten vilka baserat sig på medlemsstaternas rapporter och som förbättrat systemet. Se även avsnittet om Eurodac, sidan 14.

Arbetsgrupp inom EU på hög nivå för asyl och migration

HLWG (the EU High Level Working Group on Asylum and Migration) är en grupp som inrättats av EU:s ministerråd för att skapa och utveckla en enhetlig och integrerad politik inom unionen för hantering av olika asyl- och migrationsfrågor visavi de viktigaste ursprungs- och transitländerna. Gruppens arbete syftar till att samordna medlemsstaternas arbetssätt och att länka samman åtgärderna på utrikes-, bistånds-, säkerhets-, samt migrationsområdena så att man kan förebygga migrationsströmmar. Migrationsverket är representerat på expertnivå och har därmed möjlighet att ta del av samt ge information som påverkar inriktningen på de åtgärder som beslutas.

Arbetet fokuseras på olika länder för vilka man gör handlingsplaner i form av exempelvis projektplaner för utvecklingssamarbetet i länder som ger upphov till migrationsströmmar, se avsnittet Internationellt migrationsstöd.

Målet är att utveckla samarbetet med ursprungsländer för att försöka ta bort grundorsakerna till ofrivillig migration samt med tredjeländer så att dessa blir mindre attraktiva som transitländer. Samarbetet sker genom kunskaps- och kapacitetsuppbyggnad.

Samarbetet med internationella organisationer

Migrationsverket samverkar också med flera internationella organisationer på migrationsområdet, bland andra UNHCR, IGC (Inter-Governmental Consultations), IOM (International Organization for Migration), ICMPD (International Centre for Migration Policy Development) samt sammanslutningar mellan olika länder, till exempel A8 (Asylum Group of Eight, som består av deltagare från Tyskland, Storbritannien, Holland, Belgien, Schweiz och Sverige) och ENARO (European Network of Asylum Reception Organisations). I olika fora diskuteras gemensamma frågor kring asyl, tillstånd, mottagning, hantering av flyktingkvoten, landinformation och återvändande. Samarbetet bidrar till att tillgången till information om

händelser och tendenser på migrationsområdet ökar vilket inte minst har betydelse när vi gör prognoser för Migrationsverkets verksamhet. Det möjliggör dessutom samordnade insatser och projekt av olika slag på migrationsområdet.

Bilateralt samarbete

Migrationsverkets internationella verksamhet omfattar även samarbete med andra länders migrationsmyndigheter på ett mer praktiskt plan. Till exempel har verket sedan en längre tid en sambandsman på plats vid den tyska migrationsmyndigheten i Nürnberg för att underlätta arbetet med förfrågningar i så kallade Dublinförfrågningar som Migrationsverket ställt till den tyska myndigheten. Arbetet består ofta i att komplettera befintliga handlingar i asylärenden med uppgifter som finns i tyska register vilket leder till att handläggningen av sådana ärenden kan utföras snabbare.

På liknande sätt har verket också periodvis haft ett samarbete med den italienska migrationsmyndigheten, vilket väsentligt underlättat hanteringen av ett stort antal ärenden där inresan i EU skett via Italien.

Analys

Den internationella verksamheten har avsevärd strategisk betydelse för inriktningen på Migrationsverkets arbete. Genom vårt engagemang i samarbetet med EU-kommissionen och andra internationella organ, samt inte minst genom det bilaterala samarbetet, kan Migrationsverket påverka utvecklingen på migrationsområdet såväl när det gäller inriktningen som förhållningssättet. Vi får också tillgång till betydande information som underlättar bedömningar som ligger till grund för vår ärendehantering och planering av verksamheten.

Nordiskt samarbete

Åtterrapporering

Migrationsverket skall redovisa sitt deltagande i det nordiska samarbetet inom det migrationspolitiska området.

De nordiska länderna har ett väletablerat samarbete på migrationsområdet. Migrationsverket har under året deltagit i flera sammanhang.

Nordiska utlänningsutskottet

Nordiska utlänningsutskottet är ursprungligen ett forum för att behandla gemensamma frågor som rör tillämpningen av den nordiska passkontrollöverenskommelsen. Denna överenskommelse är inte längre lika viktig i det nordiska samarbetet eftersom samtliga nordiska länder numera omfattas av Schengensamarbetet. Utskottet har nu främst kommit att bli ett forum för att behandla

övergripande migrationsfrågor samt styrnings- och ledningsfrågor. En ökad satsning på att jämföra och förklara utvecklingen i länderna med hjälp av statistik har också skett under senare år. Det kan gälla antal sökande fördelade på nationaliteter, tillståndsgrunder, effekterna av ändrad praxis etc. Det kan också nämnas att Migrationsverket har fortsatt den samordning av frågorna om biometri och *Visa Information System* (VIS) som Danmark påbörjade. Liksom tidigare håller utskottet möten två gånger per år och värdskapet alternerar mellan länderna. Respektive lands myndighetschefer och sakkunniga deltar i mötena.

Under utskottet sorterar ett antal arbetsgrupper som mer ingående behandlar frågor som rör asyl, EES-reglerna, statistik etc. Grupperna består av deltagare i ledande ställning inom respektive område.

En av dessa grupper är den nordiska arbetsgruppen för EU/EES/Schengen vars deltagare är representanter från de nordiska ländernas migrationsmyndigheter. Genom att utbyta erfarenheter och diskutera frågor som rör tillämpningen av EES-avtalet/EG-rätter och Schengenkonventionen är avsikten att främja en enhetlig praxis och följa utvecklingen inom respektive sakområde. Vid årets två möten har huvudtemat varit frågor om EU:s utvidgning den 1 maj 2004. Inte minst har frågan om övergångsregler för de nya medlemsstaterna varit av stort intresse.

Nordiska dokumentationsutbytesgruppen

De nordiska länderna har också ett samarbete när det gäller dokumentation om de länder varifrån de asylsökande kommer. Det sker inom den Nordiska dokumentationsutbytesgruppen. Denna information används sedan för att uppdatera Migrationsverkets landinformations-system Lifos.

De nordiska regeringarnas samrådsgrupp för flyktingfrågor

De nordiska regeringarna har en samrådsgrupp för flyktingar, förkortad NSHF. Under NSHF finns arbetsgruppen för återvandring och självmant återvändande där vi deltar tillsammans med Utrikesdepartementet.

Arbetsgruppen är ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte. Den arbetar också för att få till stånd gemensamma projekt i ursprungsländer. Länder som kan bli aktuella för projekt är för närvarande Irak och Somalia.

Det civila försvaret

Mål

Målet är att samhällets grundläggande behov inom Migrationsverkets ansvarsområde inom samverkansområdet Skydd, undsättning och vård skall kunna upprätthållas även vid allvarliga kriser i fred eller vid ett väpnat angrepp.

Återrapportering

Migrationsverket skall redovisa om och i så fall hur beroendet av el, telekommunikationer och samhällsviktiga IT-system utgör en begränsning för myndigheten att kunna bibehålla en godtagbar fredstida förmåga även vid svåra påfrestningar på samhället i fred eller en godtagbar förmåga vid höjd beredskap. Här avsedd innebär av begreppen el, telekommunikationer och samhällsviktiga IT-system framgår av propositionen Samhällets säkerhet och beredskap (2001/02:158). Vidare ska Migrationsverket redogöra för övriga faktorer som verkar gränssättande för att kunna bibehålla en godtagbar förmåga. Myndigheten skall också redovisa om ett angrepp med NBC-stridsmedel utgör en begränsning för ovan nämnda förmågor. En redovisning skall även lämnas av de åtgärder som vidtagits i syfte att stärka Migrationsverkets beredskap.

Vårt beredskapsarbete bedrivs både internt och externt inom samverkansområdet "Skydd, undsättning och vård" tillsammans med ett flertal andra myndigheter. Arbetet inom samverkansområdet har utvecklats från att inledningsvis huvudsakligen ha varit inriktat på att bygga upp kunskapen om våra respektive myndigheter till mer konkreta diskussioner kring bland annat gemensamma övningar.

Migrationsverket är beroende av el-, telefon- och IT-kommunikation. Tillgången på el och telekommunikationer är helt nödvändig för vår IT-verksamhet. Ett kortare

avbrott på högst en vecka i IT-kommunikationen är möjligt att hantera utan avgörande konsekvenser för verksamheten. Vid längre avbrott uppstår betydande problem. Vi kan då inte komma åt vår utlänningsdatabas, vilket innebär att vi måste införa manuella rutiner. Kvaliteten blir lidande när vi inte kan komma åt lagrad information. Även samordningen inom verket kommer att påverkas. De delar som blivit bortkopplade på grund av avbrottet måste agera på egen hand. Om avbrottet är geografiskt begränsat kan dock ledningen av verket upprätthållas genom flytt till en region som inte är drabbad.

För de asylsökande i vårt mottagningssystem skulle ett kommunikationsavbrott få samma konsekvenser som för samhället i övrigt, det vill säga brist på mat, vatten, värme, kontanter med mera. Dessutom skulle det vara omöjligt att samordna information till de asylsökande. Även när det gäller NBC (nukleära, biologiska och kemiska vapen) skulle konsekvenserna för verket bli desamma som för samhället i stort.

Tillgången till boendeplatser är ytterligare en gränssättande faktor för oss, framförallt när det kommer extremt många skyddsökande. Vid en sådan händelse skulle vi dessutom med största sannolikhet vara beroende av en betydande samverkan med främst landets kommuner.

I syfte att minska sårbarheten för IT-verksamheten om elförsörjningen till verkets centrala datadrift försvinner har verket inlett diskussioner med fastighetsägaren om att installera en anläggning för reservkraft till datahallarna.

2004 | Organisationsstyrning

Det förvaltningspolitiska handlingsprogrammet

Migrationsverket skall i enlighet med 18 § verksförordningen (1995:1322) ha en arbetsordning vari myndighetens organisation och formerna för myndighetens verksamhet bestäms.

Migrationsverket skall redovisa sitt arbete med att förverkliga det förvaltningspolitiska handlingsprogrammet.

Enligt det förvaltningspolitiska programmet ska alla myndigheter arbeta för ökad demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. När det gäller demokratiaspekten har Migrationsverket satsat mycket arbete på tillgänglighet, service, bemötande och samverkan med andra myndigheter. För att utveckla rättssäkerheten har verket nu anställt en rättschef, verkets nya organisation ska bland annat garantera enhetlighet i hantering av ärenden och beslutsfattande. Dessutom har de olika verksamhetsområdena tydliga uppdrag att arbeta med utveckling och uppföljning av sina ärenden med syftet att stärka rättsäkerhet och effektivitet.

I verkets strävan att bli effektivare pågår också ett arbete med att utöka antalet elektroniska tjänster till sökande. Mer om detta under punkten Serviceåtaganden och brukardialoger.

Personal- och kompetensfrågor

Mål

Migrationsverket skall verka för en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens.

Åtterrapporering

Migrationsverket skall redovisa i vilken omfattning myndighetens mål för kompetensförsörjningen under år 2004 har uppnåtts, vilka åtgärder som har vidtagits och vilka mål som gäller för myndighetens kompetensförsörjning under år 2005 respektive åren 2006–2007. Redovisningen av mål

skall i första hand fokusera på personalens åldersstruktur, könsfördelning, rörlighet samt myndighetens arbete för att främja etnisk och kulturell mångfald.

Redovisningen skall göras för grupper av anställda inom de tre kompetenskategorierna lednings-, kärn- och stöd-kompetens om så är lämpligt. Målen för kompetensförsörjningen skall ha en klar och tydlig koppling till myndighetens mål för verksamheten, nuvarande kompetensförsörjning och bedömning av arbetsmarknadsläget. Målen skall vara konkreta och uppföljningsbara.

Migrationsverket skall vidare redovisa varje utbildning som genomförs rörande asylfrågor samt frågor som rör mänskliga rättigheter. Det gäller både interna utbildningar och deltagande i externa utbildningar. Av redovisningen skall framgå vilka personalkategorier som varit berörda samt hur många som deltagit i respektive utbildning. Redovisningen skall kort sammanfatta respektive utbildningsprogram. Migrationsverket skall vidare redogöra för sin utbildningspolicy och utbildningsplan för dessa frågor.

Personalstruktur och arbetsförhållanden

Efter en stegvis expansion de senaste åren har 2004 inneburit både en ökning och en minskning av Migrationsverkets verksamheter. Vid året slut var antalet anställda 3 303 personer, vilket är 60 fler än vid samma tidpunkt år 2003. Under året externrekryterades 477 personer och 417 anställda slutade på verket. Totalt ökade personalstyrkan med 2 procent jämfört med 16 procent år 2003. Personalomsättningen⁹⁾ har varit konstant låg och var 2004 5,4 procent, vilket är något högre än året innan då den låg på 3,9 procent.

Personalomsättningstalet speglar dock på intet sätt det verkliga arbetet med nedskärningar/avvecklingar och nyretableringar. Vi har under året anpassat organisationen efter inströmning, ärendebalanser och särskilda uppdrag. Totalt sett har asylprövningen och förvarsverksamheten expanderat medan samtliga övriga verksamheter har dragits ner. I denna omstrukturering har 12 enheter och 3 annex avvecklats, 5 enheter har nyetablerats. Cirka 250 anställda har berörts av avveckling, varav 100 fått sluta

på grund av arbetsbrist och 150 blivit omplacerade. Ytterligare 3 nedläggningar genomförs i början av år 2005.

Under sommaren och framåt har vi genomfört en bred översyn för att effektivisera verkets styrning och ledning. Dessutom har tre externa granskningar av vår verksamhet genomförts under året. De gjordes av Statskontoret (Tydligare styrning av Migrationsverket), Riksrevisionen (Ineffektiv asylprövning) och Marie Bengtsson på uppdrag av Socialförsäkringsutskottet (Migrationsverkets resurser).

Förändringsarbetet har under året medfört vissa påfrestningar för personalen.

Tillgänglig arbetskraft

Den tillgängliga årsarbetskraften***) under år 2004 var 2 896 årsarbetare, vilket utgjorde 84,9 procent av den totalt möjliga arbetskraften. År 2003 var tillgängligheten högre, 87,3 procent. Minskningen berodde delvis på den ökade sjukfrånvaron.

87,0 procent av personalresurserna var sysselsatta i direkt kärnverksamhet. Asylprocessen krävde mest arbetskraft, 75,3 procent, besök och bosättning stod för 10,2 procent och medborgarskapsprocessen för 1,5 procent. Ledning och stöd, som gäller hela verket, stod för sammanlagt 12,0 procent.

Köns- och åldersfördelning

Personalens medelålder är 42,4 år, vilket är en höjning från föregående års 41,7 år. I det avvecklingsarbete som skett under året har vi arbetat aktivt med tidigt omställningsarbete och frivilliga avgångar för att inte försämra åldersstrukturen. Men det är i det närmaste omöjligt att undvika just den negativa effekten av

avveckling. Inom enskilda enheter har ålderssammansättningen försämrats avsevärt. Inga strukturella förändringar har skett inom de olika åldersgrupperna. Åldersstrukturen redovisas här per kompetenskategori och där framgår att den yngre personalen främst finns i kärnverksamheten.

Genom aktiva insatser vid vår rekrytering har andelen män i personalstyrkan inte minskat, utan ligger kvar på 36 procent. Könsfördelningen är olika inom befattningskategorierna. Av verkets chefer är 50 procent kvinnor, medan 66 procent av assistenterna är kvinnor.

Etnisk bakgrund

Vid den senaste uppföljningen av personalens etniska bakgrund, år 2001, hade 26,2 procent utländsk bakgrund, 15,8 procent var födda utomlands och 10,4 procent var födda i Sverige med minst en förälder född utomlands. (Uppföljningen gjordes av Integrationsverket). Vi bedömer inte att andelen minskat under tiden 2002–2004. Vid uppföljningen 1998 var motsvarande andel 20 procent.

Kompetensförsörjning

Mål, uppdrag och aktiviteter 2004

De mål och uppdrag som gällt 2004 finns formulerade i verksamhetsplaner och handlingsplaner på både central och regional nivå. De har tagits fram i samverkan under en tidsperiod på flera månader. Målen står här med kursiv stil och hur vi uppnått dem med vanlig stil.

Regionerna och huvudkontoret ska ha handlingsplaner med fokus på arbetsmiljö, kompetensförsörjning, jämställdhet och för att främja etnisk mångfald. Handlingsplanerna ska revideras årligen. Det ska finnas hänvisning till program i särskilda frågor.

*) Personalomsättning = (Det minsta talet av antal nyanställda och antal tillvidareanställda som har slutat) / medelantalet anställda

**) Tillgänglig arbetskraft = årsarbetare = samtliga anställda under året med hänsyn taget till omfattning och längd plus övertid, mertid och timvikarier minus kompledighet samt alla sjuk- och tjänstledigheter. Semester är inte frånräknad.

Tabell 35

Tillgänglig arbetskraft

Kompetens-kategori	Verksamhet	Års-arbetare 2003	Års-arbetare 2004
Ledning	Ledning	153	153
Stöd	Administrativt stöd	234	194
Kärn-verksamhet	Asyl – Prövning	289	286
	– Mottagning	1 382	1 515
	– Initial	379	381
	Medborgarskap	61	42
	Besök o bosättning	347	296
	Övrigt	10	29
Totalt		2 855	2 896

Tabell 36

Köns- och åldersfördelning inom olika arbets-/kompetensområden i december 2004

Ålder	Ledning	Stöd	Kärnverk-samhet	Totalt
Under 25 år	0 %	1 %	1 %	1 %
25–34 år	2 %	13 %	34 %	29 %
35–44 år	26 %	28 %	29 %	28 %
45–54 år	37 %	31 %	22 %	24 %
Över 54 år	35 %	26 %	14 %	18 %
Totalt antal	125	605	2 508	3 033
Andel män	50	26	37	36

– Det finns handlingsplaner med angivna fokus i samtliga regioner. Som resultat av en översyn av verkets fyraåriga erfarenhet av regionala planer har vi beslutat att från och med 2005 ha centrala planer.

Alla medarbetare ska ha minst ett planeringssamtal per år med sin chef.

– Samtliga anställda har haft planeringssamtal med undantag av personal som nyanställts senare delen av året, korttidsvikarier samt personal vid enheter som startat sin verksamhet under året.

Samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan vid årets slut.

– Så gott som alla medarbetare som arbetat under hela 2004 hade vid årets slut en individuell utvecklingsplan som tog upp kompetensutveckling och arbetsuppgifter.

Vid avveckling av personal ska vi eftersträva en bibehållen åldersstruktur.

– Medelåldern i verket har under året ökat från 41,7 till 42,4 år, en förhållandevis liten höjning.

Vid allt förändringsarbete ska konsekvenser för arbetsmiljön beskrivas och analyseras.

– Vi har gjort konsekvensanalyser vid i princip samtliga förändringar som genomförts under året. Bland annat har samtliga enheter under hösten gjort konsekvensanalyser inför de styrnings- och ledningsförändringar som införs från och med januari 2005.

Samtliga nyanställda ska genomgå en introduktionsutbildning.

– Introduktionsutbildningar har genomförts regionalt vid flera tillfällen under året. Samtliga nyanställda, med undantag av de allra senast anställda, har genomgått en introduktionsutbildning.

År 2006 ska alla medarbetare ha en grundläggande kompetens som motsvarar Migrationsprogrammet

– Programmet är en intern utbildning som genomförs i tre steg. Till viss del är det en förberedelse för den nya instans- och processordningen som träder i kraft 2006. Grundsteget består av 5 dagar som är inriktade på mänskliga rättigheter, kulturmöten och förvaltningskunskap. Det vänder sig till samtliga verkets anställda. Sedan finns det en påbyggnadsdel på mellan 16 och 22 dagar, som har olika innehåll beroende på vilka arbetsuppgifter de anställda har. Slutligen finns det en specialistdel på cirka 8 dagar. Programmet har genomförts enligt en fastställd tidsplan och vid året slut hade 1 035 kursdeltagare genomgått delar av grundsteget under 1 620 utbildningsdagar. Dessutom hade 2 319 kursdeltagare genomgått delar av påbyggnadsdelen under 4 187 utbildningsdagar och 160 kursdeltagare hade deltagit i specialistdelen under 480 utbildningsdagar.

Enligt ett uppdrag från regeringen redovisar vi varje utbildning som vi genomfört om asylfrågor och frågor som rör mänskliga rättigheter i en särskild bilaga, se bilaga 12. Utbildningspolicyn och utbildningsplanen för dessa utbildningar finns i bakgrundsbeskrivningen till Migrationsprogrammet (se ovan).

Samtlig personal ska ha genomgått det avslutande steget i förvaltningsutbildningen.

– Det avslutande komplementet i form av gruppsamtal om statstjänstemannarollen har genomförts vid verkets samtliga enheter.

Utbildning för utlandsmyndigheterna

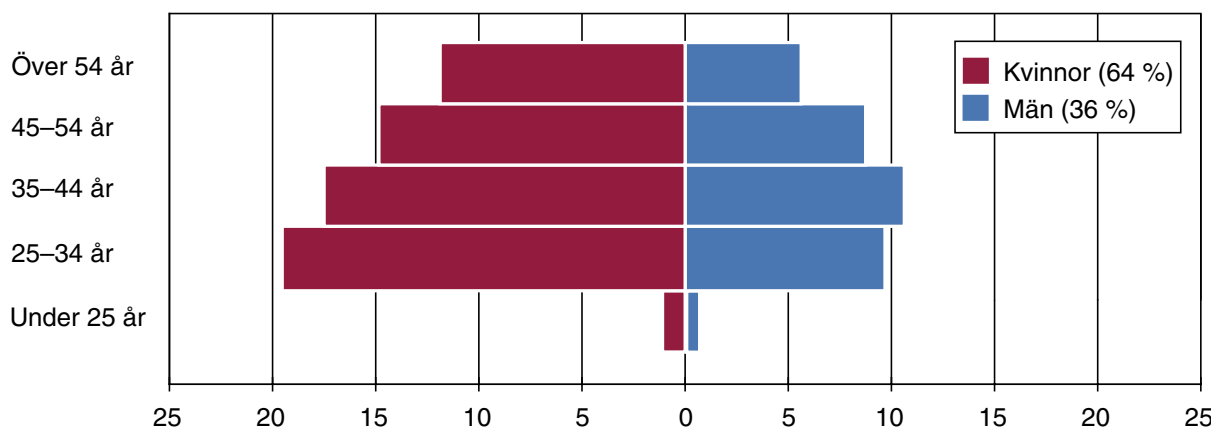
– Inom ramen för verkets processansvar har vi genomfört ett antal utbildningar för personal vid utlandsmyndigheterna.

Mål i de regionala handlingsplanerna

I de regionala handlingsplanerna för 2004 preciserade vi de mål som rör etnisk mångfald och jämställdhet mellan män och kvinnor.

Diagram 4

Åldersstruktur på Migrationsverket i december 2004, i procent

Några exempel på mål är:

Vi ska beakta mångfaldsaspekten vid tillsättning av tjänster och när tillfälliga arbetsgrupper sätts samman.

– I Integrationsverkets mätning för 2001 var 15,8 procent av Migrationsverkets anställda födda utomlands.

Vi ska skapa förutsättningar för lika utvecklingsmöjligheter för alla.

– En åtgärd är att arbeta aktivt med intern rörlighet. Det är många som bytt arbetsuppgifter inom eller mellan verkets huvudprocesser. Vi saknar dock uppgifter om storleken på den interna rörligheten.

Vi ska öka andelen av underrepresenterat kön i samtliga befattningar och eftersträva en jämn könsfördelning i tillfälliga arbetsgrupper.

– Vi har en jämn könsfördelning på chefs- och expertbefattningar. Däremot har vi svårt att utjämna skillnaderna i könsfördelningen bland handläggare och assistenter.

Projekt kring utvecklingsvägar och chefsrörlighet 2004–2006

Under året startade vi ett projekt kring utvecklingsvägar och chefsrörlighet 2004–2006. De övergripande målen är att:

- chefers och experters rörlighet ska ha ökat
- vi har en god rekryteringsbas för internrekryterade chefer och att antalet yngre chefer ska ha ökat
- utbytet av personal med andra myndigheter ska ha ökat
- organisationen ska ha en jämnare fördelning när det gäller ålder, kön och etnicitet
- verkets totala kompetens tas tillvara bättre och utvecklas genom en god erfarenhets-, kunskaps- och idéöverföring mellan generationerna
- medarbetarna ska ha en mera positiv syn på de egna utvecklingsmöjligheterna och på verket som arbetsplats.

Projektets utvecklingsinsatser har tillsammans med redan befintliga program och insatser skapat tydliga utvecklingsvägar för såväl yngre medarbetare som för chefer och experter.

Under 2004 har vi inom projektets ram bland annat

- prövat en metod för chefsrörlighet inom region Stockholm
- påbörjat en process att införa tidsbegränsade chefsuppdrag
- i samverkan med andra myndigheter utbildat interna vägledare för livs- och karriärplanering
- gjort en nulägesanalys och påbörjat ett arbete för att skapa fler utvecklingsmöjligheter för verkets experter
- startat ett nätverk med sju andra myndigheter för att utbyta erfarenheter av metoder att främja rörlighet och pröva ett konkret utbyte av specialister mellan myndigheterna

- i samverkan med åtta andra myndigheter i Stockholmsområdet genomfört ett så kallat benchmarkingprogram för administrativ personal.

Mål och uppdrag 2005 och 2006–2007

Målen för 2005 och framåt är inte slutligt fastställda, bland annat som en följd av den pågående översynen av verkets styrning och ledning. De mål och uppdrag som anges i verksamhetsplanen för 2004 gäller i flera fall även för kommande år. Vi redovisar här preliminära mål och prioriterade områden som vi ska sätta mål för.

I syfte att garantera en enhetlig arbetsgivarpolitik ska ett utvecklingsprogram för chefer i arbetsgivarfrågor tas fram och genomföras. Styrande och vägledande dokument inom personalområdet ska samlas i ett överskådligt dokument. En tydlig och kvalitetssäker rekryteringsprocess som även främjar jämställdhet och mångfald ska utarbetas och förankras.

Aktiviteter inom projektet utvecklingsvägar och chefsrörlighet genomförs enligt planen.

Migrationsprogrammet ska genomföras enligt den fastställda planen och senast år 2006 ska alla medarbetare ha en grundläggande kompetens som motsvarar programmet i de delar som börjat genomföras 2004.

– Under 2005 tillkommer nya kurser i bland annat bevisvärdering, rättsregler, tortyr- och diskrimineringsfrågor, internationell familjerätt, att utreda barn, återvändandefrågor, att arbeta internationellt.

Alla medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan.

Sjukfrånvaron ska minska till att år 2008 vara högst 4 procent.

Användningen av det personaladministrativa datasystemet ska effektiviseras och förenklas.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ökade under år 2004 och utgjorde 5,17 procent av den tillgängliga arbetstiden, jämfört med 4,66 procent år 2003. Sjukfrånvaron låg på samma nivå som år 2002. Målet för sjukfrånvaron 2004 var att ligga kvar på 2003 års nivå. Kvinnorna hade högre sjukfrånvaro än männen, 6,0 respektive 3,72 procent. Jämfört med år 2003 har sjukfrånvaron ökat för både kvinnorna och männen. Ökningen har varit störst bland män i åldersintervallen ”yngre än 30 år” och ”50 år och äldre”, samt kvinnor i åldern ”30–49 år”.

Långtidssjukskrivningar

278 personer har haft en sjukskrivning som varat minst 60 dagar, detta motsvarar 7,68 procent av personalstyrkan och är en ökning jämfört med år 2003 då de långa sjukskrivningarna motsvarade 5,51 procent. De flesta av de

långtidssjukskrivna är kvinnor, 209 personer, vilket är 9,07 procent av kvinnorna på Migrationsverket. Motsvarande siffra för männen är 69 personer, vilket är 5,25 procent av männen.

Åtgärder för att förebygga ohälsa

Vi har fortsatt att utveckla ledningsstrukturen i verket och tydliggöra arbetsordningar och ansvarsområden.

Vi arbetar också med att tydliggöra medarbetarnas yrkesroller. Vi har tagit fram utbildningar i bland annat metodstöd för deras utredningsarbete. Det nya tvåparts-förfarandet ger en tydligare och klarare bild av vilket ansvar medarbetarna har i asylprocessen.

Under 2005 kommer vi att minska antalet anställda, vilket kan ge en ökad arbetsbelastning och därmed ökad risk för ohälsa. Vi försöker motverka det genom att intensifiera arbetet kring friskhet i verket och genom att särskilt tydliggöra styrningen inom arbetsmiljöområdet och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi har under 2004 skapat rutiner för konsekvensanalyser för arbetsmiljön vid verksamhets- och organisationsförändringar.

Psykosociala skyddsronder har genomförts vid i princip samtliga arbetsenheter under året. De mest förekommande problemen är hög arbetsbelastning, orealistiska mål, otydligt ledarskap, ökad och delvis förändrad hot- och våldspenetrering samt oro inför framtiden. Åtgärdsplaner har tagits fram både lokalt och mer övergripande.

Tabell 37

Sjukfrånvaro i procent 2003–2004

	2003	2004
Yngre än 30 år		
Män	1,46	1,78
Kvinnor	2,68	1,93
Alla	2,31	1,89
30–49 år		
Män	2,62	2,82
Kvinnor	5,46	6,16
Alla	4,39	4,89
50 år och äldre		
Män	4,38	5,90
Kvinnor	6,90	6,95
Alla	6,04	6,58
Samtliga		
Män	3,03	3,72
Kvinnor	5,56	6,00
Alla	4,66	5,17

Barnperspektivet i myndighetens verksamhet

Migrationsverket skall redovisa på vilket sätt verket har beaktat FN:s konvention om barnets rättigheter såväl vid utformandet som genomförandet av sin verksamhet

Migrationsverket har integrerat två av de viktigaste principerna i Barnkonventionen – den om barnets bästa och den om barns rätt att komma till tals – i sin verksamhet. Båda principerna har stöd i utlänningslagen (1989:529) och har sin förebild i Barnkonventionens artikel 3 respektive artikel 12.

Barnets bästa

Den grundläggande principen om barnets bästa finns stadfäst i den absoluta inledningen av utlänningslagen. Alltid när ett barn berörs i beslutsfattandet eller av någon annan åtgärd enligt utlänningslagen ska hänsynen till barnets bästa beaktas. Ärenden som rör barn ska prioriteras utifrån såväl tidsmässiga som andra kvalitetsaspekter.

När det gäller asylärenden som rör ensamkommande barn har verket under 2004 förkortat handläggningstiderna. Vi har i allt högre utsträckning avgjort ensamkommande barns asylansökningar inom tre månader. Som ett exempel kan nämnas att vid utgången av november 2004 hade 53 ärenden en längre handläggningstid än tre månader, jämfört med 243 ärenden vid utgången av januari 2004.

Under hösten 2004 har en särskild avarbetningsstyrka för ärenden som var äldre än sex månader varit verksam. I sitt arbete har avarbetningsstyrkan prioriterat äldre ärenden som rör barnfamiljer.

I maj 2004 gav generaldirektören region Stockholm i uppdrag att utveckla samarbetet med Stockholms läns landsting och andra myndigheter i syfte att samarbeta bättre kring apatiska barns problematik. Den 1 september gjordes en första avrapportering i form av ett förslag till ett gemensamt projekt mellan Migrationsverket region Stockholm, flyktingenheten hos den psykiatriska barn- och ungdomsvården hos Stockholms läns landsting och med andra myndigheter i Stockholmsregionen. I rapporten fastslås bland annat att verket vid signaler från hälso- och sjukvården ska bli ännu bättre på att uppmärksamma asylärenden där ett barn befinner sig i riskzonen. Dessa ärenden skall prioriteras framför andra förtursärenden.

Migrationsverkets mottagningsenhet i Stockholm har sedan våren 2004 en särskild metod för hur dessa ärenden ska tas om hand. Denna metod innebär bland annat att

- endast ett fåtal personer vid mottagningsenheten handlägger ärenden av denna kategori,
- ett nätverk bildas runt varje aktuellt barn bestående av Migrationsverket, socialtjänsten, barnpsykiatri samt övriga inblandade aktörer,

– verkets personal deltar i varje möte med nätverket och gör hembesök hos familjen, och, om inget beslut ännu fattats, kontaktar verkets asylenhet eller Utlänningsnämnden, ofta vid flera tillfällen.

Denna metod ska efter projekttidens utgång spridas till verkets enheter i övriga delar av landet.

Verket har under året fortsatt sitt arbete med att höja kvaliteten på barn- och ungdomsenheterna. Sedan hösten 2003 finns tydliga kvalitetskrav för dessa enheter som bland annat gäller maximalt antal boende barn per enhet, personaltäthet, personalens kompetens, verksamhetens innehåll, rutiner för samverkan med bland annat socialtjänst och skola och rutiner för agerande när ett barn avviker från enheten. Som en del av denna kvalitetssäkring genomförde vi under senhösten 2004 inspektioner på varje barn- och ungdomsenhet.

Barns rätt att komma till tals

Migrationsverket och Barnombudsmannen har i samarbete med en docent från Linköpings universitet utvecklat en utbildning för samtal med barn i asylprocessen. Under 2003 deltog 15 handledare med särskild inriktning på barnärenden i det utbildningsprojekt som ledde fram till en metodhandbok. Verket fick i början av 2004 ett uppdrag av regeringen att fortsätta och utvidga utbildningen i att samtala med barn. Under året har en ny utbildningsinsats inletts med den framtagna handboken som grund. Cirka 30 asylhandledare och asylbeslutsfattare har påbörjat en sju dagar lång utbildning i hur man ska samtala med barn.

Till skillnad från utbildningen 2003, som tog sikte på handledare som arbetade med ensamkommande barn, vänder sig utbildningen som påbörjats under 2004 framför allt till personal från enheter som kommer i kontakt med barn i familj. Urvalet av deltagare till utbildningen har en sådan spridning att det kommer att finnas personal med särskild kompetens att utreda barn vid verkets samtliga enheter, som handlägger asylärenden som omfattar barn, när kursen avslutats. De handledare/beslutsfattare som valts ut till utbildningen ska ha arbetat minst två år på Migrationsverket och ska tidigare ha genomgått utbildning i intervjumetodik. Samtal med barn ska också ingå i personernas arbetsuppgifter.

Utbildningen har formen av ett projekt, som till hälften finansieras av Europeiska flyktingfonden. Kursen är uppdelad på tre olika utbildningstillfällen. Till hösten 2005 kommer den att ha utvärderats och omvandlats till ett block i verkets utbildningsprogram, Migrationsprogrammet.

Barn utan vårdnadshavare som ansöker om asyl eller andra typer av uppehållstillstånd i Sverige hörs alltid av särskilda barnhandledare, ofta mer än en gång. Detta framgår av verkets interna handbok.

Barn som ansöker om asyl tillsammans med sina föräldrar ska också beredas tillfälle att ge uttryck för sin åsikt. Att bli hörd ska ses som en rättighet för barnet. Hänsyn ska tas till det enskilda barnets ålder och mognad när verket avgör om och hur barnet ska få komma till tals. Detta framgår av såväl proposition 1996/97:25 som den så kallade Barnkommitténs delbetänkande SOU 1996:115. Samråd måste givetvis också ske med barnets föräldrar.

Serviceåtaganden och brukardialoger

Mål

Migrationsverket skall verka för en god service till medborgare och företag genom serviceåtaganden och brukardialoger. Alla tjänster som med bibehållande eller ökad kostnadseffektivitet kan tillhandahållas elektroniskt, skall tillhandahållas elektroniskt och på ett sätt som möjliggör användningen.

Åtterrapporering

Åtterrapporering ska ske i form av:

- vilka tjänster som verket anser bör prioriteras i det fortsatta utvecklingsarbetet och i vilken takt dessa tjänster bör utvecklas,
- bedömning av effektiviseringsvinster, samt
- planer för utveckling av sådana elektroniska tjänster som kräver samverkan med andra myndigheter.

Översikt

Sökande och intresserad allmänhet kan nå Migrationsverket dygnet runt via vår webbplats. Den innehåller fakta och information, framför allt på engelska och svenska, om hur man söker olika typer av tillstånd. Dessutom kan de sökande ladda ner alla våra ansökningsblanketter och vissa grupper kan utträta hela sitt ärende via Internet (se nedan).

Sedan länge pågår ett brett arbete för att förbättra verkets service och tillgänglighet även på andra områden. I det ingår till exempel språkvård, serviceåtaganden och ökad samverkan med andra myndigheter.

Resultat

Under året har vi arbetat med att bygga upp en gemensam upplysningstjänst och en systematiserad hantering av klagomål. I Jönköping har tillståndsenheten genomfört en försöksverksamhet med servicedeklarationer och servicedialog under perioden 1 oktober 2003 till 30 april 2004.

Fler har fått möjlighet att ansöka elektroniskt

Under 2004 har vi gjort det möjligt för personer som vill ansöka om:

- arbetstillstånd (gästforskare, arbetstagare, au-pair och idrottsutövare), och

–tillstånd för studier (studerande och doktorand/forskarstuderande) att söka via Internet.

Familjemedlemmar har möjlighet att söka samtidigt som den huvudsökande.

Den sökande kan vid sin egen dator:

- fylla i och skicka in ansökan till Migrationsverket,
- bifoga passkopior och andra bilagor i elektronisk form, och
- betala eventuella ansökningsavgifter.

Ett viktigt syfte med e-ansökningar är att det ska bli enklare och gå snabbare för den sökande och andra intressenter att lämna in en ansökan till oss på platser och tider som passar dem bäst. Dessutom effektiviserar e-ansökningarna verkets arbete, se sidan 34.

Planer för 2005

Elektroniska ansökningar för EU/EES-medborgare

Ett mål för 2005 är att göra det möjligt för EU/EES-medborgare – arbetstagare, egna företagare, tillhandahållare/mottagare av tjänster, studerande, gästarbetare och pensionärer – samt deras anhöriga att söka uppehållstillstånd via Internet.

Effektiviseringsvinster

Effektivisering ur de sökandes perspektiv

Att medborgare och företag kan nå oss dygnet runt via Internet är ett mål för oss. Det är viktigt att våra målgrupper har möjlighet att uträtta sina ärenden, få information, ställa frågor och lämna synpunkter på tider och platser som passar dem, oberoende var de befinner sig i världen. Detta möjliggör vi till exempel med e-ansökningar ”online”.

Effektivisering ur verkets perspektiv

Genom att den sökande själv skriver in sina och eventuella medsökandes personuppgifter och annan information

undviker vi tidsödande inmatning av uppgifter i våra system. Med de kontroller som finns inbyggda i e-ansökan, räknar vi med att fler ansökningar kommer att vara kompletta när de når oss, vilket också förenklar handläggningen. Att införa e-ansökningar och att kunna hantera dem helt elektroniskt genom hela processen, från ansökan till beslut på skärm, betyder att vi blir platsoberoende. Vi ser det som en möjlighet för framtiden att vid tillfälliga toppar på en enhet ska ärenden lätt kunna styras om till en annan enhet, som för tillfället har tid och resurser. Led- och handläggningstider kortas, vi höjer kvaliteten i arbetet och vi kan effektivisera arbetet för de berörda ärendekategorierna.

Flexibel handläggning

Det är viktigt att vi skiljer mellan i vilken form vi tar emot en ansökan och hur vi handlägger ärendet. Gör vi det möjligt för flera ärendekategorier att skicka in sin ansökan via Internet betyder det inte att vi sätter stopp för muntliga intervjuer eller personliga möten. Vissa ärenden behöva kompletteras och originalhandlingar begäras in. Vidare kommer de sökande att vara tvungna att uppsöka en utlandsmyndighet när de ska få sitt tillstånd insatt i passet och där kommer då personalen att göra en identitetskontroll.

Planer för utveckling av sådana elektroniska tjänster som kräver samverkan med andra myndigheter

Under 2005 kommer vi tillsammans med Försäkringskassan att starta ett pilotförsök för att utbyta information som gäller pensionsärenden. Kommunikationen mellan oss kommer att ske via ett spridnings- och hämtningssystem, SHS-system.

Idag skickas dessa pensionsärenden till verket och besvaras manuellt. Vi registrerar varje brev som kommer in i Wilma-systemet och där registrerar vi också när brevet har besvarats. Det rör sig om cirka 18 000 brev per år.

Ekonomisk översikt

I den övre delen av den ekonomiska översikten redovisas kostnader och intäkter för Migrationsverkets verksamhetsgrenar och den avgiftsfinansierade verksamheten enligt regleringsbrevets indelning. Den nedre delen av översikten visar finansieringen av varje verksamhetsgren, det vill säga vilka anslag som ingår i respektive verksamhetsgren. Förutom de direkta kostnaderna för respektive verksamhetsgren finns även fördelade samkostnader. Med samkostnader avses bland annat kostnader för centrala och regionala lednings-, stabs- och administrativa stödfunktioner, avvecklingskostnader, kostnader för administrativa system och verksamhetssystem på förvaltningsanslaget samt anslaget 12:3:9, Internationellt utvecklingsarbete. Resultaträkningen för den avgiftsfinansierade verksamheten finns på sidan 50. Styckkostnaderna redovisas i tabellerna 7, 9, 16, 20, 32.

Den totala nettokostnaden uppgick under verksamhetsåret till 4 990 928 tkr, vilket är en ökning med drygt 270 miljoner eller 6 procent sedan förra året. Kostnaden för verksamhetsgrenen mottagandeverksamheten är den största och utgör 80,2 procent, därefter kommer prövning av ansökan (asyl) 13,5 procent, besök och bosättning 5,0 procent, prövning av bidrag 0,7 procent samt medborgarskap 0,6 procent.

Den sammanlagda anslagsbelastningen, finansieringen av verksamheten, uppgår till 4 891 139 tkr vilket är en ökning med cirka 236 miljoner kronor jämfört med år 2003. Skillnaden mellan verksamhetens nettokostnad och summa finansiering är -99 789 tkr och består av: årets kapitalförändring (-125 203 tkr), saldo uppbördsverksamhet (-2 711 tkr) samt anläggningar som finansierats mot statsbudgeten (+28 129 tkr) samt en avrundningsdifferens (-4 tkr) .

EKONOMISK ÖVERSIKT 2004 (belopp i tkr)

Intäkter/ kostnader	ASYL			BESÖK OCH BOSÄTTNING	SVENSKT MEDBORGAR- SKAP	Avgifts- finansierad verksamhet	Summa
	Prövning av ansökan	Mottagande- verksamhet	Prövning av bidrag	Prövning av ansökan	Prövning av ansökan		
Intäkter	1 319	7 231	21	1 210	280	6 140	16 201
Kostnader för personal	-221 219	-884 183	-3 356	-163 648	-25 539	-3 654	-1 301 599
Kostnader för lokal	-19 595	-462 624	-83	-20 292	-2 703	-122	-505 419
Övriga driftskostnader	-55 517	-333 465	-1 994	-46 493	-4 449	-2 208	-444 126
Finansiella kostnader	-256	-871	-7	-646	-42	-1	-1 823
Avskrivningar	-5 067	-60 981	-29	-16 322	-472	-4	-82 875
Övriga erhållna medel för finansiering	7	25		7	1		40
Lämnade bidrag	-372 099	-2 267 063	-27 803	-4 361	-1		-2 671 327
Summa	-672 427	-4 001 931	-33 251	-250 545	-32 925	151	-4 990 928
<i>varav samkostnader</i>	-56 755	-82 444	-794	-54 930	-12 427		-207 350
TOTAL KOSTNAD	-672 427	-4 001 931	-33 251	-250 545	-32 925	151	-4 990 928
Finansiering							
12:1:1 Migrationsverket	295 426	77 437	2 091	224 856	32 089		631 899
12:1:3 IT-verksamhet vid utlandsmyndigheterna				17 621			17 621
12:2 Mottagande av asylsökande		3 771 737					3 771 737
12:3:4 Återvändnings- förberedelser			4 661				4 661
12:3:5 Återvändningsbidrag			1 189				1 189
12:3:6 Vidarebosättning	234 864						234 864
12:3:7 Resor vid vidarebosättning	7 726						7 726
12:3:8 Anhörigresor			696				696
12:3:9 Internationellt utvecklingsarbete	280	406	4	271	61		1 022
12:5 Offentliga biträden	130 133			4 204			134 337
12:6 Utresor för avvisade och utvisade		60 811					60 811
12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar			24 576				24 576
SUMMA FINANSIERING	668 429	3 910 391	33 217	246 952	32 150	0	4 891 139

Väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2000	2001	2002	2003	2004
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	56 000	56 000	70 000	70 000	90 000
Utnyttjad (vid räkenskapsårets slut)	38 358	50 220	69 680	70 000	62 000
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	43 468	30 000	30 000	40 000	60 000 ¹⁾
Maximalt utnyttjad	28 023	32 560 ²⁾	30 340 ³⁾	38 441 ⁴⁾	33 944
Räntekonto					
Ränteintäkter	715	213	633	112	327
Räntekostnader	67	355	119	338	1 525
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter, avgiftsfinansierad verksamhet (migrationsstöd, twinning)				4 949	5 708
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten ⁵⁾	7 778	11 718	9 357	3 035	2 133
Avgiftsintäkter som inte disponeras av myndigheten	41 331	85 214 ⁶⁾	84 270	79 156	86 443
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet	142 173	192 140	205 500	366 255	387 653
Utnyttjad kredit	123 208 ⁷⁾	174 216	87 552	541 610 ⁸⁾	364 615
Anslag					
Anslagssparande (samtliga ramanslag)	117 503	123 571	144 858	162 180	85 723
Medeltal under året					
Årsarbetskrafter	1 507	1 669	2 220 ⁹⁾	2 855 ⁹⁾	2 896
Anställda	1 695	1 913	2 486	3 198	3 325
Driftkostnader					
Per årsarbetskraft	902	927	897 ⁹⁾	768 ⁹⁾	777
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-57 536	-63 268	-231 598	-118 173	-125 203
Balanserad kapitalförändring	-83 505	-136 040	-188 804	-397 638	-477 052

¹⁾ Kontokredit höjd till 60 000 tkr enligt beslut från 2004-01-29

²⁾ Kontokredit överskriden tre gånger med som mest 2 560 tkr

³⁾ Kontokredit överskriden två gånger med som mest 340 tkr

⁴⁾ Kontokredit överskriden två gånger med som mest 8 441 tkr när krediten var 30 000 tkr

⁵⁾ Avser huvudsakligen 12:1/A1-anslaget

⁶⁾ Ökning på grund av nya ansökningsavgifter och bidrag från EU

⁷⁾ Tillkommer anslagsöverskridande på anslagen A2 och A5:2 med 2 754 resp. 1 501 tkr

⁸⁾ Enligt regeringsbeslut 2004-01-29 får Migrationsverket överskrida anslaget 12:2 med 198 677 tkr

⁹⁾ Justerad uppgift; fler årsarbetskrafter och därmed lägre driftkostnad per årsarbetskraft

Resultaträkningen redovisar i sammandrag samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Slutsumman utgörs av en ”periodiseringsdifferens”, som benämns Årets kapitalförändring. Den här posten är en summering av utgifter/utbetalningar som anslagsavräknats men inte belastat resultaträkningen (exempelvis amorteringar av lån) och kostnader som belastat resultaträkningen men inte anslagsavräknats (exempelvis avskrivningar och förändring av semesterlöneskuld).

I resultaträkningen redovisas bland annat kostnader för personalen. Under 2004 har Migrationsverket erhållit

extra medel för att avarbeta asylärenden. Extra personal har därför anställts. I personalkostnaderna ingår uppbokning av retroaktiva löner för oktober till december 2004 eftersom löneförhandlingarna för året inte var klara. En omflyttning av personalkostnader när det gäller den initiala prövningen har gjorts mellan asylprövning och mottagande.

I transfereringsavsnittet redovisas lämnade bidrag. En kraftig ökning har skett av ersättningar till kommuner för placering av barn i annat hem än barnets eget.

Mer information finns under noterna.

Resultaträkning

Belopp i tkr	2004	2003
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av anslag (not 1)	2 243 754	2 205 430
Intäkter av avgifter och andra ersättningar (not 2)	8 607	8 743
Intäkter av bidrag	7 126	6 837
Finansiella intäkter (not 3)	468	274
Summa	2 259 955	2 221 284
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal (not 4)	-1 301 598	-1 232 232
Kostnader för lokaler (not 5)	-505 419	-495 491
Övriga driftkostnader (not 6)	-444 125	-465 380
Finansiella kostnader (not 7)	-1 821	-3 164
Avskrivningar och nedskrivningar (not 8)	-82 876	-73 519
Summa	-2 335 839	-2 269 786
Verksamhetsutfall	-75 884	-48 502
Uppbördsverksamhet		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten (not 9)	89 154	85 515
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	-86 443	-79 156
Saldo (not 10)	2 711	6 359
Transfereringar		
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag (not 1)	2 619 257	2 383 802
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	40	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		218
Lämnade bidrag (not 11)	-2 671 327	-2 460 050
Saldo (not 12)	-52 030	-76 030
Årets kapitalförändring (not 13)	-125 203	-118 173

Balansräkningen ska i sammandrag redovisa Migrationsverkets samtliga tillgångar, skulder och kapital. Balansräkningen är en ögonblicksbild vid ett visst tillfälle.

Den statliga balansräkningen innehåller en post som är specifik för statsförvaltningen, nämligen posten Avräkning med statsverket. Den posten är ett saldo som består av avräkning mot anslag och inkomstitlar samt nettobetalningar över statsverkets checkräkning i Riksgäldskontoret. Som myndighetskapital redovisas huvudsakligen årets kapitalförändring enligt resultaträkningen samt balanserad kapitalförändring från tidigare år. Posten statskapital avser anläggningstillgångar som finansierats med anslag.

I balansräkningen redovisas bland annat anläggningstillgångar. Migrationsverkets anläggningstillgångar har

under år 2004 minskat eftersom avskrivningarna varit större än årets investeringar. Tillgodohavandet hos Riksgäldskontoret har ökat. Omflyttningen av personal inom initialprovningen innebar även en överföring av pengar mellan räntebelagt och inte räntebelagt flöde. Detta gjordes i januari 2005. I samband med att verket har minskat personalen inom vissa verksamhetsområden har förtida pensioner beviljats. Avsättningarna för pensioner har därför ökat kraftigt. Under periodavgränsningsposter har upplupna kostnader ökat bland annat som en följd av de ökade kostnaderna för placering av barn i annat hem än barnets eget.

Mer information finns under noterna.

Balansräkning

Belopp i tkr	04-12-31	03-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar (not 14)		
Balanserade utgifter för utveckling	27 369	44 131
Summa immateriella anläggningstillgångar	27 369	44 131
Materiella anläggningstillgångar (not 15)		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	32 027	40 135
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	79 587	98 768
Summa materiella anläggningstillgångar	111 614	138 903
Fordringar		
Kundfordringar	134	149
Fordringar hos andra myndigheter (not 16)	38 384	45 630
Övriga fordringar	1 532	1 234
Summa fordringar	40 050	47 013
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader (not 17)	79 255	80 447
Upplupna bidragsintäkter (not 18)	965	157
Övriga upplupna intäkter (not 19)	9 414	6 359
Summa periodavgränsningsposter	89 634	86 963
Avräkning med statsverket (not 20)	49 444	108 466
Kassa och bank		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret (not 21)	34 995	
Kassa, postgiro och bank (not 22)	4 541	3 983
Summa kassa och bank	39 536	3 983
SUMMA TILLGÅNGAR	357 647	429 459
KAPITAL OCH SKULDER		
Myndighetskapital		
Statskapital (not 23)	135 383	146 146
Balanserad kapitalförändring (not 24)	-477 052	-397 638
Kapitalförändring enligt resultaträkningen (not 25)	-125 203	-118 173
Summa myndighetskapital	-466 872	-369 665
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (not 26)	33 476	8 513
Summa avsättningar	33 476	8 513
Skulder m.m.		
Lån i Riksgäldskontoret (not 27)	62 000	70 000
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		5 119
Skulder till andra myndigheter	37 327	37 323
Leverantörsskulder	106 486	155 255
Övriga skulder	34 036	33 841
Depositioner	6	7
Summa skulder m.m.	239 855	301 545
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader (not 28)	547 364	486 113
Oförbrukade bidrag (not 29)	3 223	2 953
Övriga förutbetalda intäkter (not 30)	601	
Summa periodavgränsningsposter	551 188	489 066
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER	357 647	429 459
Ansvarsförbindelser (not 31)	1 059	3 350

Anslagsredovisning

Anslagsredovisningen visar vilka anslag Migrationsverket disponerar på statsbudgeten samt vilka nettoutgifter som redovisats under anslagen. Eftersom Migrationsverket levererat inkomster till staten omfattar anslagsredovisningen även redovisning mot inkomstitel. Av anslagsredovisningen, i ett särskilt avsnitt, framgår

hur Migrationsverket uppfyllt andra finansiella villkor som regeringen har angett.

Migrationsverket disponerar anslaget, 12:1 Migrationsverket, som placeras på räntekonto i Riksgäldskontoret. Därutöver disponerar verket ett antal anslag som finansieras via statsverkets checkräkning.

Redovisning mot inkomstitel

Inkomstitel (belopp i tkr)		Beräknat belopp	Inkomster
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter ¹⁾	70 000	64 518
6911	Övriga bidrag från EU, undertitel 02 Bidrag från den Europeiska flyktingfonden		21 865
3312	Övriga inkomster av försäld egendom		188
239409	Övriga inkomster, ränteintäkter valutakonto		30
271409	Särskild avgift, transportörsansvar		30
SUMMA		70 000	86 631

¹⁾ Avser ansökningsavgifter för medborgarskap, uppehålls- och arbetstillstånd, främlingspass och resedokument.

Finansiella villkor (belopp i tkr)		Villkor	Utfall 2004
12:1	Migrationsverket (ram)		
12:1:1	Migrationsverket (ram) Utlandsmyndigheterna migrationsområdet	1 500	1 375
12:2	12:2 Mottagande av asylsökande Förvarskostnader	242 000	241 064
12:6:1	12:6:1 Utresor för avvisade och utvisade	5 000	0
12:7	12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser	1 600	989

Redovisning mot bemyndiganden (belopp i tkr)

Anslag	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden ¹⁾	Utestående åtaganden 2004-12-31 ²⁾	Utestående åtagandens fördelning per år			
				2005	2006	2007	2008
12:7	14 000	0	0				

¹⁾ Ingående åtaganden är noll därför att utestående åtaganden 2003-12-31 på 23 168 tkr täcktes av tilldelat anslag för 2004 och anslagssparande för 2003

²⁾ Utestående åtaganden 2004-12-31 uppgår till 17 413 tkr, som täcks av tilldelat anslag för 2005 (30 400 tkr) och anslagssparande för 2004 (40 568 tkr)

Anslagsredovisning
Redovisning mot anslag (belopp i tkr)

	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrevet	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet över-skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2004-01-01–2004-12-31	Utgående överföringsbelopp
UTGIFTSOMRÅDE 8 Invandrare och flyktingar								
12 MIGRATION								
12:1 Migrationsverket (ram)								
12:1:1 Migrationsverket (ram)	1 143	620 273 (not 32)	1 147 (not 33)			622 563	631 899	-9 336 (not 34)
12:1:3 IT-verksamhet (ram)		18 000				18 000	17 621	379
Summa 12:1	1 143	638 273	1 147			640 563	649 520	-8 957
12:2 Mottagande av asylsökande (ram)	-327 600	3 514 694 (not 35)		233 174 (not 36 o 37)		3 420 268	3 771 737	-351 469 (not 37)
12:3 Migrationspolitiska åtgärder (ram)								
12:3:4 Återvändningsförberedelser (ram)	1 174	7 080			-962 (not 38)	7 292	4 661	2 631 (not 39)
12:3:5 Återvändningsbidrag (ram)	427	1 500			-372 (not 40)	1 555	1 189	366 (not 41)
12:3:6 Vidarebosättning m.m. (ram)	123 439	257 232			-115 813 (not 42)	264 858	234 864	29 994 (not 43)
12:3:7 Resor vid vidarebosättning m.m. (ram)	1 962	10 200			-1 665 (not 44)	10 497	7 726	2 771 (not 45)
12:3:8 Anhörigresor (ram)	859	1 200			-814 (not 46)	1 245	696	549 (not 47)
12:3:9 Internationellt utvecklingsarbete (ram)	32	1 000				1 032	1 022	10
Summa 12:3	127 893	278 212			-119 626	286 479	250 158	36 321
12:5 Offentligt bidräde i utlänningsärenden (ram)								
12:5:2 Migrationsverket (ram)	-10 301	140 827 (not 48)				130 526	134 337	-3 811 (not 49)
12:6 Urresor för avvisade och utvisade (ram)								
12:6:1 Migrationsverket (ram)	-5 033	74 300 (not 50)				69 267	60 811	8 456 (not 51)
12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (ram)	33 144 (not 52)	32 000				65 144	24 576	40 568 (not 53)
SUMMA 12 Migration	-180 754	4 678 306	1 147	233 174	-119 626	4 612 247	4 891 139	-278 892

I finansieringsanalysen finns information om hur Migrationsverket har finansierat hela sin verksamhet, om betalningsströmmar och investeringar.

Migrationsverkets likvida medel har under budgetåret 2004 minskat med 18 350 tkr. Anledningen till detta är bland annat att Migrationsverkets avräkning med statsverket har minskat med 59 022 tkr och att verkets

behållning på räntekontot hos Riksgäldskontoret har ökat med 34 995 tkr samt att skulden till Riksgäldskontoret minskat med 5 119 tkr.

Minskningen av likvida medel hänför sig till investeringar och transfereringar medan driften har medfört en ökning av likvida medel.

Finansieringsanalys

Belopp i tkr	Bå 2004		Bå 2003	
DRIFT				
Kostnader (not 54)	-2 227 148	-2 227 148	-2 196 246	-2 196 246
Finansiering av drift				
Intäkter av anslag	2 243 754		2 205 430	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar (not 55)	8 487		8 633	
Intäkter av bidrag	7 126		6 837	
Övriga intäkter	468		274	
Summa medel som tillförts för finansiering av drift	2 259 835	2 259 835	2 221 174	2 221 174
Minskning (+) av kortfristiga fordringar		7 097		-12 255
Minskning (-) av kortfristiga skulder		-16 541		21 342
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT		23 243		34 015

Belopp i tkr	Bå 2004		Bå 2003	
INVESTERINGAR				
Investeringar i materiella tillgångar	-32 897		-75 179	
Investeringar i immateriella tillgångar	-6 912		-25 843	
Summa investeringsutgifter	-39 809	-39 809	-101 022	-101 022
Finansiering av investeringar:				
Lån från Riksgäldskontoret	29 194		35 899	
– amorteringar	-37 194		-35 578	
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten	28 129		66 302	
Försäljning av anläggningstillgångar	308		243	
– därav medel som tillförts statsbudgeten	-189		-79	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar	20 248	20 248	66 787	66 787
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-9 255		2 375
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-28 816		-31 860
UPPBÖRDSVERKSAMHET				
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	89 154		85 515	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	-2 711		-6 359	
Inbetalningar i uppbördsverksamhet	86 443	86 443	79 156	79 156
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-86 443		-79 156
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET		0		0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET				
Lämnade bidrag	-2 671 327		-2 460 050	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	39 253		88 048	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet	-2 632 074	-2 632 074	-2 372 002	-2 372 002
Finansiering av transfereringsverksamhet				
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	2 619 257		2 383 802	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	40		217	
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet	2 619 297	2 619 297	2 384 019	2 384 019
KASSAFLÖDE TILL TRANSFERERINGSVERKSAMHET		-12 777		12 017
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-18 350		14 172
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL				
Likvida medel vid årets början		107 329		93 157
Ökning (+) av kassa, postgiro	558		-1 062	
Ökning (+) av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	34 995		-9 713	
Minskning (-) av avräkning med statsverket	-59 022		30 066	
Minskning (+) av skuld till Riksgäldskontoret	5 119		-5 119	
Summa förändring av likvida medel		-18 350		14 172
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		88 979		107 329

KOMMENTARER TILL NOTER

Belopp i tkr där annat ej anges.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Förändrade redovisningsprinciper

Under första halvåret 2004 har Migrationsverket övertagit konst från Statens konstråd. Konsten uppfyller krav på anläggningstillgång (föreskrifter till Förordning om årsredovisning och budgetunderlag 5 kap 3§). Dessa har bokförts som anslagsfinansierade materiella anläggningstillgångar utan avskrivning.

Likvida medel/betalningar

Migrationsverket har två betalningsflöden. Anslaget 12:1 Migrationsverket är räntebärande, medan övriga anslag är icke räntebärande.

Värderingar av fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura eller motsvarande inkomst efter fastställd brytdag eller när fordrings- eller skuldbelopp inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. I januari faktiskt utbetald löneskuld har bokförts under övriga skulder. Tvistiga skulder har upptagits till det belopp verket kan få utge. Skulder i utländsk valuta har värderats till kurs som gällde den 30 december 2004.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider

Materiella anläggningstillgångar:

Persondatorer (ej bärbara)	3 år
Skrivare och övrig datorutrustning	3 år
Fileserver	3 år
Basdatorer	5 år
Bilar	5 år
Inventarier i anläggningsboende	3 år
Övriga inventarier och maskiner	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	kvarvarande hyrestid om den bedöms uppgå till 3 år eller längre tid

Immateriella anläggningstillgångar:

Systemprogramvaror	5 år
Processtyrande programvaror	5 år
Licenser	3–5 år beroende på nyttjandetiden
Utgifter för utveckling	3 år

Vid utrustning av nya enheter har de inventarier som inte var för sig uppfyllt definitionen på anläggningstillgångar lagts samman till en "fungerande enhet" och aktiverats.

Aktiverade utgifter för utveckling börjar avskrivas när de tas i bruk.

Periodavgränsningsposter

Förutbetalda kostnader och intäkter, och upplupna kostnader och intäkter bokförts som periodavgränsningsposter om beloppet överstiger 25 tkr.

Lön till personal, som inte har arbetsplikt under ordinarie uppsägningstid, bokförts som upplupen kostnad det budgetår beslutet tas.

Avsättningar

Avsättningar avser beräknad ersättning till personal som sagts upp och beräknad ersättning för delpensioner. Ersättningen till personal som sagts upp, avser tid efter ordinarie uppsägningstid (se även periodavgränsningsposter). Som avsättning redovisas också avgångsvederlag.

Brytdag

Brytdagen, som är gemensam för statsförvaltningen, inföll den 10 januari 2005. Fakturor och dylikt för år 2004 måste ha inkommit senast brytdagen för att ingå i den löpande redovisningen.

Undantag från EA-regler

Enligt regleringsbrevet undantas Migrationsverket från kravet enligt 3 kap 1 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag när det gäller redovisningen av grunder för beviljade tillstånd samt antalet utlänningar som sökt om asyl fördelade efter medborgarskap, kön och ålder.

Enligt regleringsbrevet ska Migrationsverket inte finansiera investeringar i anläggningstillgångar som används vid mottagande av asylsökande med lån i Riksgäldskontoret enligt kapitalför-sörjningsförordningen (1996:1188). Sådana investeringar skall i stället finansieras från anslaget 12:2 Mottagande av asylsökande.

Migrationsverket får med undantag från 3 § tjänsteexportförordningen (1992:192) belasta anslaget 12:1 Migrationsverkets förvaltningskostnader för att täcka merkostnader, som kan uppkomma och som inte täcks enligt EU:s ersättningsregler, inom Twinningprojekt och CARDS.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 1

Intäkter av anslag och Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag

Jämförelse mellan medel som anslagsavräknats i balansräkningen och intäkter som redovisas i resultaträkningen

Anslag/Intäkter av anslag	2004	2003
Anslagsavräkning:		
12:1 Migrationsverket	649 520	608 460
12:2 Mottagande av asylsökande	3 771 737	3 716 552
12:3 Migrationspolitiska åtgärder	250 158	148 000
12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden	134 337	105 119
12:6 Utresor för avvisade och utvisade	60 811	55 035
12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	24 576	22 369
Avräknat anslag	4 891 139	4 655 535
Intäkter av anslag enligt resultaträkning	2 243 754	2 205 430
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag enligt resultaträkningen	2 619 256	2 383 802
Summa intäkter	4 863 010	4 589 232
Differens	28 129	66 303

Skillnaden mellan i resultaträkningen redovisade intäkter av anslag och medel som erhållits för finansiering av bidrag och i anslagsredovisningen redovisat anslagsutfall på 28 129 tkr avser anskaffning av anläggningstillgångar som enligt regleringsbrevet ska finansieras med medel från anslaget 12:2 Mottagande av asylsökande.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter	2004	2003
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt 4 § Avgiftsförordningen	2 133	3 035
Avgiftsfinansierad verksamhet (Twinning)	5 708	4 949
Intäkter av sålda inventarier	132	52
Reavinst ¹⁾	120	110
Övrigt ²⁾	514	597
Summa	8 607	8 743

¹⁾ Under övriga driftkostnader redovisas reaförlust, för bå 2004 uppgår denna till 852 tkr.

²⁾ Under 2004 har omklassificering av realiserade och orealiserade kursvinster skett från "Intäkter och avgifter och andra ersättningar" till "Finansiella intäkter" och beloppet för 2003 har justerats med 110 tkr.

Specifikation av "intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt 4 § Avgiftsförordningen"

Typ av intäkt	2004	2003
Lokaler	475	152
Konsultuppdrag	1 601	2 750
Publikationer	24	68
Övriga intäkter	33	65
Summa	2 133	3 035
Avgifternas andel av totala kostnaden (enbart anslaget 12:1)	0,3 %	0,5 %

Not 3

Finansiella intäkter

Intäkter	2004	2003
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	327	112
Kursvinster ¹⁾	140	110
Övriga ränteintäkter	1	52
Summa	468	274

¹⁾ Under 2004 har omklassificering av realiserade och orealiserade kursvinster skett från "Intäkter och avgifter och andra ersättningar" till "Finansiella intäkter" och beloppet för 2003 har justerats med 110 tkr.

Not 4

Kostnader för personal

Kostnader	2004	2003
Asyl, prövning	-185 452	-133 408
Asyl, mottagande exkl. förvar	-593 281	-629 580
Förvar	-162 105	-106 324
Asyl, prövning av bidrag	-2 856	-3 805
Besök och bosättning, prövning av ansökan	-129 032	-145 095
Medborgarskap, prövning av ansökan	-17 706	-24 812
Ledning, stöd och avveckling	-211 166	-189 208
Summa	-1 301 598	-1 232 232
därav lönekostnader (exkl. sociala avgifter)	-852 473	-807 460

Personalkostnaderna har ökat med 69 372 tkr (+6 %). Antalet årsarbetare har ökat från 2 855 år 2003 till 2 896 år 2004 en ökning med 41 årsarbetare (1,4 %).

Asylprövning

Antalet avgjorda asylärenden har ökat från 31 334 år 2003 till 35 308 år 2004. Det innebär en ökning med 3 974 ärenden (13 %). Migrationsverket har under året erhållit extra medel för att arbeta av asylärenden, extra personal har därför anställts. En omföring av kostnader har genomförts från mottagande till asylprövning, 42 829 tkr har omförts.

Mottagande exklusive förvar

Antalet inskrivna asylsökande (exkl. inskrivna i förvar) har minskat med 4 173 under 2004.

Antalet inskrivna asylsökande den 31 december 2003 var 42 802 och den 31 december 2004 var antalet 38 869, en minskning med 10 %. Vidare har en omföring av kostnader från mottagande till asylprövning genomförts under 2004, 42 829 tkr har omförts.

Förvar

Under året har antalet förvarspatser utökats med 90 platser från 175 till 265 platser. Eftersom förvarsverksamheten är en personalintensiv verksamhet har utbyggnaden påverkat personalkostnaden. År 2003 var antalet årsarbetare 234 för att år 2004 ha ökat till 354 dvs. en ökning med 120 årsarbetare eller med cirka 51 %.

Besök och bosättning

På grund av minskade resurser och en prioritering av asylärenden har en personalminskning skett inom besök- och bosättning. År 2003 var antalet årsarbetare 347 för att år 2004 minska till 296 dvs. en minskning med 51 årsarbetare eller med cirka 15 %.

Medborgarskap

Även medborgarskapsverksamheten har under 2004 erhållit minskade resurser. En minskning av personal har skett även där. År 2003 var antalet årsarbetare 60 för att år 2004 ha minskat till 42 dvs. en minskning med 18 årsarbetare eller med cirka 30 %.

Ledning, stöd och avveckling

Personalkostnaden har ökat med 21 964 tkr, bland annat beroende på avvecklingskostnader på 38 674 tkr. År 2003 var antalet årsarbetare för ledning och stöd 386 årsarbetare för att år 2004 ha minskat till 347 dvs. en minskning med 39 årsarbetare eller med cirka 10 %. Årsarbetare som finns under avveckling var under år 2003 2 årsarbetare för att under 2004 ökat till 19 årsarbetare.

Not 5

Kostnad för lokaler

Kostnader	2004	2003
Asyl, prövning	-13 943	-12 072
Asyl, mottagande exkl. förvar	-410 617	-410 666
Förvar	-38 826	-21 690
Asyl, prövning av bidrag	-4	-4
Besök och bosättning, prövning av ansökan	-14 822	-15 560
Medborgarskap, prövning av ansökan	-1 465	-1 629
Ledning, stöd och avveckling	-25 742	-33 870
Summa	-505 419	-495 491

Kostnaderna för lokaler har totalt ökat med 2 %. Lokalkostnaderna för anläggningsboende (ABO) har minskat. Lokalkostnaderna för initialenheter (transit) och förvar har ökat. Se även not 4.

Not 6

Övriga driftkostnader

Kostnader	2004	2003
Asyl, prövning	-41 254	-51 389
Asyl, mottagande exkl. förvar	-242 419	-257 948
Förvar	-25 554	-17 251
Asyl, prövning av bidrag	-1 794	-873
Besök och bosättning, prövning av ansökan	-32 688	-29 739
Medborgarskap, prövning av ansökan	-1 326	-1 876
Ledning, stöd och avveckling	-99 090	-106 304
Summa	-444 125	-465 380

Reaförlust på 852 tkr redovisas under övriga driftkostnader. Under intäkter av avgifter och andra ersättningar redovisas en reavinst på 120 tkr.

Not 7

Finansiella kostnader

Kostnader	2004	2003
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	-1 525	-2 370
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	-138	-339
Dröjsmålsräntor	-76	-228
Övriga räntor	-47	-189
Realiserade kursförluster	-35	-38
Summa	-1 821	-3 164

Not 8

Av- och nedskrivningar

Kostnader	2004	2003
Asyl, prövning	-2 867	-2 838
Asyl, mottagande exkl. förvar	-43 626	-39 234
Förvar	-8 000	-4 061
Besök och bosättning, prövning av ansökan	-10 390	-3 828
Medborgarskap, prövning av ansökan	-17	
IT vid utlandsmyndigheter	-3 920	
Ledning, stöd och avveckling	-14 056	-23 558
Summa	-82 876	-73 519

Avskrivningarna för förvar har ökat p.g.a. att investeringar har gjorts i nya enheter och gamla har utökats. För besök och bosättning har avskrivningar påbörjats för verksamhetsprojekt som utvecklats. Från 2004 finansierar Migrationsverket de delar av IT-systemet Wilma som används av utlandsmyndigheterna. Nedskrivning har gjorts med 727 tkr avseende projekt flyttkostnader under rubriken "Ledning stöd och avveckling".

Not 9

Uppbördsverksamhet

Intäkter av ansökningsavgifter m.m	2004	2003
Medborgarskap	29 288	32 538
Arbets- och uppehållstillstånd	27 373	24 572
Pass	7 857	8 998
Bidrag från Europeiska flyktingfonden	21 865	13 048
Periodisering Europeiska flyktingfonden	2 711	6 359
Särskild avgift, transportör	30	
Ränteintäkt, valutakonto	30	
Summa	89 154	85 515

Enligt en ändring i utlänningslagen ska en transportör (dvs. den som tar ombord utlännings) i vissa fall betala en särskild avgift. Detta gäller om utlänningsen avisas från Sverige och transportören inte kontrollerat att utlänningsen har pass och andra tillståndshandlingar som krävs för inresa i Sverige.

Valutakonto används i de fall när Migrationsverket (som koordinerar) tar emot eller förmedlar betalningar från EU-kommissionen till utländska projektmedtagare.

Not 10

Saldo uppbörd

Skillnaden mellan intäkter och medel som tillförts statsbudgeten består av periodiseringsposter.

Not 11**Lämnade bidrag**

Bidrag (tkr)	2004	2003
Mottagande:		
Dagersättning, boendeersättning, särskilda bidrag	-855 415	-869 369
Ersättning enligt sjukvårdsförordning:		
Schablonersättning, sjukvård	-386 963	-384 734
Kostnadskrävande vård	-210 751	-218 107
Sjuk-, hälso- och tandvård (förvar)	-2 736	-1 713
Hälsoundersökningar/hälsosamtal	-19 655	-30 300
Läkemedel	-35 241	-30 900
Delsumma: Ersättning enligt sjukvårdsförordningen	-655 346	-665 754
Ersättning enligt Asylersättningsförordningen:		
Ersättning för skolkostnader	-310 065	-298 441
Placering av barn i annat hem än barnets eget	-161 388	-55 791
Utredningskostnader för ensamkommande barn	-7 274	-942
"God man"	-5 164	-5 274
Bistånd åt utläningar (till kommuner)	-3 553	-2 701
Extra ordinära kostnader	-604	-418
Transportkostnader	-5	-2
Delsumma: Ersättning enligt asylersättningsförordningen	-488 053	-363 569
Kostnader för organiserad verksamhet:		
Svenskundervisning	-121 592	-126 385
Övriga kostnader	-36 892	-33 639
Delsumma: Kostnader för organiserad verksamhet	-158 484	-160 024
Övrig omsorg och omvårdnad:		
Barnomsorg	-10 103	-12 805
Placering av familjer och vuxna	-37 921	-59 532
Övriga kostnader	-5 448	-18 828
Delsumma: Övrig omsorg och omvårdnad	-53 472	-91 165
Övriga lämnade bidrag (mottagande)	-261	-182
Delsumma: Mottagande	-2 211 031	-2 150 063
Övrigt:		
Bidrag migrationspolitiska åtgärder	-248 431	-135 821
Ersättning till offentliga biträden	-134 337	-105 118
Bidrag utresor för avvisade och utvisade	-56 007	-50 088
Europeiska flyktingfonden	-21 328	-18 743
Finansierade med "externa medel"	-41	-217
Övrigt	-152	
Delsumma: Övrigt	-460 296	-309 987
SUMMA	-2 671 327	-2 460 050

Ersättningar till kommuner för placering av barn i annat hem än barnets eget har ökat kraftigt, däremot har ersättningar för placeringar av familjer och vuxna minskat. Under 2004 fastställde Kamrarrätten i Stockholm två länsrättsdomar om vård av barn tillsammans med förälder. Kamrarrättens beslut innebar att kommuner i vissa fall har rätt till ersättning för barn och förälder som vårdas tillsammans. Beslutet innebär ökade kostnader för verket.

Utredningskostnader för ensamkommande barn har ökat kraftigt. Förordningen om ersättning gäller från 2003-07-01. Under 2003 kom endast en kommun in med ansökan och få enheter bokade upp upplupna kostnader för utredningarna.

Not 12**Saldo transfereringar**

Skillnaden mellan erhållna medel och lämnade bidrag består av periodiseringsposter.

Not 13**Årets kapitalförändring**

Årets kapitalförändring består av poster som anslagsavräknats men inte belastat "verksamhetens kostnader" (amorteringar) och poster som belastat verksamhetens kostnader och intäkter samt transfereringar, men inte anslagsavräknats (periodiseringar m.m.).

Årets kapitalförändring	2004	2003
Amorteringar	37 194	35 579
Avskrivningar (exkl. avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet)	-82 874	-73 519
Periodiseringsposter (exkl. avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet)	-78 920	-79 363
Delsumma:	-124 600	-117 303
Bidragsfinansierad verksamhet		
Nettoutgifter	-856	-89
Periodiseringsposter	856	89
Delsumma bidragsfinansierad verksamhet:	0	0
Avgiftsfinansierad verksamhet		
Nettoinkomster	742	-168
Periodiseringsposter	-590	0
Delsumma avgiftsfinansierad verksamhet:	152	-168
Övrigt		
Befarade förluster och orealiserade kursvinster	97	117
Avytttrade anläggningar	-852	-819
Delsumma övrigt	-755	-702
Summa	-125 203	-118 173

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 14

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	04-12-31	03-12-31
Anskaffningsvärde, ingående balans	138 685	112 841
Justerad anskaffning	-2 265 ¹⁾	
Årets anskaffningar	6 912	25 843
Anskaffningsvärde, utgående balans	143 332	138 685
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-94 554	-76 610
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-21 409	-17 943
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-115 963	-94 554
Bokfört värde	27 369	44 131

¹⁾ 2 265 tkr omklassificerat till förbättringsutgifter (2 171 tkr) och maskiner, inventarier, installationer m.m (94 tkr).

Not 15

Materiella anläggningstillgångar

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde, ingående balans	75 651	54 070
Justerad anskaffning	2 171 ¹⁾	
Årets anskaffningar och överföringar	11 834	22 727
avgår avyttrade anläggningar	-8 757	-1 146
Anskaffningsvärde, utgående balans	80 899	75 651
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-35 516	-17 642
Årets avskrivningar avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	-21 756	-18 350
	8 400	476
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-48 872	-35 516
Bokfört värde	32 027	40 135
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Anskaffningsvärde, ingående balans	252 637	203 710
Justerad anskaffning	149 ²⁾	
Årets anskaffningar	21 064	52 431
avgår avyttrade anläggningar	-17 633	-3 504
Anskaffningsvärde, utgående balans	256 217	252 637
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-153 869	-119 919
Årets avskrivningar avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	-39 710	-37 225
	16 949	3 276
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-176 630	-153 869
Bokfört värde	79 587	98 768

¹⁾ 2 171 tkr omklassificerat från immateriella anläggningstillgångar.

²⁾ 94 tkr omklassificerat från immateriella anläggningstillgångar och konst har överförts från Statens konstråd med 56 tkr. Den ökade avyttringen beror på nedläggning av enheter och byte av lokaler.

Not 16

Fordringar hos andra myndigheter

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Mervärdesskatteenheten (ingående moms)	37 641	42 816
Sida	290	2 177
Utrikesdepartementet	254	89
Utlänningsnämnden	96	
Integrationsverket	58	158
Övrigt	45	390
Summa	38 384	45 630

Not 17

Förutbetalda kostnader

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Hyror	60 233	59 845
Datatjänster	9 893	12 312
Hyra av datorer	2 803	6 036
Stickers		307
SPV premier avtalsförsäkringar	4 825	
Övrigt	1 501	1 947
Summa	79 255	80 447

Not 18

Upplupna bidragsintäkter

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Migrationsinsatser	211	81
Övrigt	754	76
Summa	965	157

Not 19

Övriga upplupna intäkter

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Europeiska flykingfonden	9 070	6 359
Ungern twinning	301	
Övriga	43	
Summa	9 414	6 359

Not 20**Avräkning med statsverket**

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Ingående balans	108 466	78 400
Avräknat mot statsbudgeten:		
Anslag	4 891 139	4 655 535
Inkomsttitlar	-86 631	-79 235
Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-638 273	-606 811
Uppbördsmedel m.m.	288 053	246 946
Transfereringar m.m.	-4 513 310	-4 186 369
Utgående balans	49 444	108 466

Not 21**Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret**

Räntekontot uppvisar ett överskott på 34 995 tkr.

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Anslagsberäkning ¹⁾	-7 519	-2 268
Anläggningstillgångar som inte lånefinansierats		-5 647
Lån som ska återbetalas	11 800	
Oförbrukade bidrag från statliga myndigheter m.fl.	3 223	2 953
Ej erhållna bidrag från statliga myndigheter m.fl.	-965	-157
Justeringar p.g.a. omföringar (transit)	27 690	
Nettoinkomst avgiftsfinansierad verksamhet	766	
Summa behållning/ utnyttjad kredit	34 995	-5 119
Kortsiktigt likviditetsbehov	57 064	18 280

¹⁾ Enligt ESV:s allmänna råd ska anslagsmedel anges. Detta är inte möjligt att beräkna utan här anges istället ett belopp som har räknats fram som ett saldo, sedan övriga poster tagits fram.

Migrationsverket har så kallade dubbla betalningsflöden, det vill säga utbetalningar och inbetalningar avseende de båda verksamhetsanslagen 12:1 och 12:2 ska ske i olika flöden, 12:1 i räntebärande och 12:2 i icke räntebärande. Denna hantering är mycket resurskrävande och innebär att Migrationsverket måste göra en mängd betalningar mellan egna postgirokonton. Hanteringen försvårar också avstämningar av likviditeten.

Det kortsiktiga likviditetsbehovet har ökat kraftigt bl.a. beroende på de justeringar som gjorts mellan det räntebärande och icke räntebärande flödet p.g.a. omföringar mellan 12:1 och 12:2 anslagen (initialenheten/transit).

Räntekontokrediterna på 60 000 tkr har inte överskridits under 2004, högsta utnyttjande av krediterna var 33 944 tkr.

Not 22**Kassa, postgiro och bank**

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Kontantkassor	3 533	3 983
Valutakonto	1 008	
Summa	4 541	3 983

Not 23**Statskapital**

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Ingående balans	146 146	102 685
Kapitalförändring från föregående år	-38 759	-22 763
Under budgetåret förvärvade anläggningstillgångar	28 129	66 303
”Under budgetåret övertagna anläggningstillgångar (Statens konstråd)”	56	
Under budgetåret avyttrade anläggningstillgångar	-189	-79
Utgående balans	135 383	146 146

Not 24**Balanserad kapitalförändring**

Den balanserade kapitalförändringen avser dels balanserad kapitalförändring, dels invärderat kapital

Specifikation	Ingående balans 04-01-01	Årets kapitalförändring 2003 ¹⁾	Utgående balans 04-12-31
Balanserad kapitalförändring			
Amortering	137 117	35 579	172 696
Avskrivningar	-148 808	-35 511	-184 319
Periodiseringar	-385 589	-79 363	-464 952
Avgiftsfinansierad verksamhet	191	-168	23
Övrigt	-549	49	-500
Delsumma	-397 638	-79 414	-477 052
Invärderat kapital	0	0	0
Summa	-397 638	-79 414	-477 052

¹⁾ Årets kapitalförändring för 2003 uppgick till -118 173 tkr av dessa har -79 414 tkr fördelats enligt ovan och -38 759 tkr överförts till statskapital.

Not 25**Kapitalförändring enligt resultaträkningen**

Se not 13.

Not 26**Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser**

Avser pensionsförpliktelser som Migrationsverket svarar för genom individuella överenskommelser. Avsättningarna avser beräknade kostnader för ersättning efter ordinarie uppsägningstid inkl. avgångsvederlag samt delpensioner.

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Ingående avsättning	8 513	9 257
Årets pensionskostnad	28 660	4 066
Årets pensionsutbetalningar	-3 030	-4 785
Justeringar av tidigare avsättningar ¹⁾	-667	-25
Utgående avsättning	33 476	8 513

¹⁾ Justeringarna avser bl.a minskning och borttagande av vissa avsättningar.

I årets pensionskostnader ingår kostnader på 10 262 tkr som finansierats med medel avsatta för kompetensväxling enligt avtal mellan Arbetsgivarverket och respektive central arbets- tagarorganisation (RALS 2001).

Not 27**Lån i Riksgäldskontoret**

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Ingående skuld	70 000	69 680
Lån upptagna under året	29 194	35 899
Årets amorteringar	-37 194	-35 579
Utgående skuld	62 000	70 000
Beviljad låneram	90 000	70 000

Högsta utnyttjade låneramen under 2004 var 78 970 tkr. Anläggningstillgångar som ska lånefinansieras har ett bokfört värde på 50 132 tkr. Verket har återbetalat 11 800 tkr av lånet i slutet av januari 2005.

Not 28**Upplupna kostnader**

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Sjuk- och hälsovård	199 714	208 454
Utbildning	130 983	136 397
Placering barn	83 970 ¹⁾	17 415
Semesterskuld (inkl. soc.avg.)	78 684	78 550
Övriga tjänster	22 129	32 144
Lönekostnader	10 836	1 774
Tvister	10 385	8 009
Utfästelser	6 079 ²⁾	
Övrigt	4 584	3 370
Summa	547 364	486 113

¹⁾ Kostnaderna för placering av barn har ökat. Under 2004 fastställdes i två domar att kommuner i vissa fall har rätt till ersättning för barn och föräldrar som vårdas tillsammans. Beslutet innebär ökade kostnader för verket.

²⁾ Avser utfästelser till anställda som inte har arbetsplikt under uppsägningstiden.

Not 29**Oförbrukade bidrag**

Specifikation	04-12-31	03-12-31
Migrationsprojekt	905	907
Övrigt	2 318	2 046
Summa	3 223	2 953

Not 30**Övriga förutbetalda intäkter**

Specifikation per projekt	04-12-31	03-12-31
CARDS	574	
Slovakien, twinning	27	
Summa	601	

Not 31**Ansvarsförbindelser**

Posten avser skuld till bostadsföretag. Den var ursprungligen 3 350 tkr och skrevs ned med 2 140 tkr 2004-09-30. Därefter nedskrivs skulden med 50,4 tkr för varje månad som hyreskontrakt förlängs. Resterande belopp är därmed avskrivet i sin helhet om hyreskontrakt förlängs till 2006-09-30.

NOTER TILL ANSLAGSREDOVISNINGEN

12:1 Migrationsverket

12:1:1 Migrationsverket

Migrationsverkets anslag finansierar bl. a. prövningsverksamhet och ledning och stöd.

Not 32

Enligt regleringsbrev tilldelades Migrationsverket 598 273 tkr. I ändring av regleringsbrev 2004-07-01 (nr II:1) beslutade regeringen om att tilldela Migrationsverket ytterligare 20 000 tkr. I ändring av regleringsbrev 2004-12-09 nr II:21 beslutade regeringen om att tilldela verket ytterligare 2 000 tkr.

Not 33

Enligt regleringsbrev för budgetår 2004 finns ett finansiellt villkor för omfördelning av anslagssparande. Villkoret fastställer att anslagssparande från anslaget 12:1 anslagspost 2 ska omfördelas till anslaget 12:1 anslagspost 1 med 100 procent. En omfördelning med 1 147 tkr har genomförts.

Not 34

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-06-17 nr II:1) beslutar regeringen att Migrationsverket utöver tilldelat anslagsbelopp på anslag 12:1 disponerar en anslagskredit på högst 18 488 tkr. Av krediten utnyttjar verket 9 336 tkr. Anledningen till att krediten utnyttjas är främst att justeringar har genomförts utifrån generaldirektörens beslut om finansiering av transitverksamheten.

12:1:3 IT-verksamhet

Från anslaget finansieras kostnader för investeringar, tillkommande infrastruktur och hårdvara som behövs för migrationsarbetet på utlandsmyndigheterna.

12:2 Mottagande av asylsökande

Från anslaget finansieras bl.a. utgifter för boende, ersättningar till utläningar, kommuner eller landsting samt organiserad verksamhet för dem som omfattas av LMA (lagen om mottagande av asylsökande m.fl.) och bor på någon av Migrationsverkets anläggningar eller i eget boende.

Utgiften per dygn, exklusive förvar, uppgår till 240 kr, vilket ska jämföras med regeringens beräknade utgift per flyktingdygn på 214 kronor.

Not 35

Enligt regleringsbrev tilldelades Migrationsverket 3 364 694 tkr. I ändring av regleringsbrev 2004-12-09 (nr II:21) beslutade regeringen att tilldela Migrationsverket ytterligare 150 000 tkr.

Not 36

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-12-22 nr II:4) beslutar regeringen att Migrationsverket får disponera 309 000 tkr i form av ett medgivet överskridande.

Not 37

I ändring av regleringsbrev regeringsbeslut 2004-12-22 (nr II:4) beslutar regeringen att Migrationsverket utöver tilldelat anslagsbelopp på anslag 12:2 disponerar en anslagskredit på högst 351 469 tkr. Verket har utnyttjat hela sin anslagskredit samt 233 174 tkr av det medgivna överskridandet. Anledningen till att hela det medgivande överskridandet inte utnyttjades är omföringen till anslaget 12:1:1 med anledning av generaldirektörens beslut om finansiering av transitverksamheten. En ytterligare orsak är att utgiften för framför allt transfereringar blev lägre i december än beräknat, vilket bland annat beror på färre inskrivna än beräknat.

12:3 Migrationspolitiska åtgärder

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut II:21) 2004-12-09 har regeringen förtydligat den anslagsbehållning som verket får disponera 2004 enligt regeringsbeslut (II:I), 2004-06-17. Vid delåret överensstämde inte uppgifterna i Hermes med regeringsbeslutet (II:21) 2004-12-09. Detta har nu rättats till.

12:3:4 Återvändningsförberedelser

Anslagsposten finansierar förberedelser i Sverige inför en framtida återvandring samt insatser i det land personen återvänder till.

Not 38

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-06-17 nr II:I) beslutade regeringen om en anslagsbehållning av ingående överföringsbelopp med 3 % vilket innebar en indragning av anslagsbelopp med 962 tkr.

Not 39

Verket får ett utgående överföringsbelopp på 2 631 tkr. En anledning till att medel finns kvar är att ett större planerat projekt för Somalia med IOM har blivit försenat samt att projekt gällande Irak inte har kunnat genomföras p.g.a. den osäkra situationen i landet.

12:3:5 Återvändningsbidrag

Anslagsposten finansierar bidrag till flyktingars resor från Sverige för bosättning i annat land enligt förordningen (1984:890) om bidrag till utläningars resor från Sverige för bosättning i annat land.

Not 40

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-06-17 nr II:I) beslutade regeringen om en anslagsbehållning av ingående överföringsbelopp med 3 % vilket innebar en indragning av anslagsbelopp med 372 tkr.

Not 41

Samtliga ansökningar som uppfyller förordningen har beviljats. Under 2004 har verket beviljat 92 ansökningar om återvändningsbidrag.

12:3:6 Vidarebosättning m.m.

Anslagsposten finansierar schablonberäknade ersättningar till kommuner för mottagande av flyktingar m.fl. som organiserat överförts till Sverige.

Not 42

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-06-17 nr II:I) beslutade regeringen om en anslagsbehållning av ingående överföringsbelopp med 3 % vilket innebar en indragning av anslagsbelopp med 115 813 tkr.

Not 43

För anslagsposten 12:3:6 får Migrationsverket disponera den del av anslagsposten som överstiger 237 660 tkr först efter beslut från regeringen. Verket har inte överskridit denna restriktion. Den sista bankdagen i juni 2004 och den sista bankdagen i december 2004 ska anslagsposten belastas genom att ett schabloniserat belopp betalas ut till Integrationsverket. Utbetalningen ska motsvara antalet organiserat överförda flyktingar multiplicerat med 139 800 kr. Av administrativa skäl görs en brytning före årsskiftet. För 2004 har 234 864 tkr betalats ut till Integrationsverket. Detta motsvarar 1 680 överförda kvotflyktingar under perioden 2003-12-17 – 2004-12-16.

12:3:7 Resor vid vidarebosättning m.m.

Anslagsposten finansierar resor för flyktingar m.fl. som organiserat överförs till Sverige för vidarebosättning. Även information och förberedande insatser inför överföringen samt resor, trakamenten och övriga omkostnader för den personal som deltar i åtgärder som syftar till sådan överföring finansieras från anslagsposten.

Not 44

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-06-17 nr II:I) beslutade regeringen om en anslagsbehållning av ingående överföringsbelopp med 3 % vilket innebar en indragning av anslagsbelopp med 1 665 tkr.

Not 45

Verket får ett utgående överföringsbelopp på 2 771 tkr. Överföringsbeloppet beror bland annat på att ett större antal resor har genomförts under årets sista månader. På grund av IOM:s faktureringsrutiner har anslaget ännu inte belastats med alla kostnader för dessa resor. För anslagsposten 12:3:7 gäller att den del av anslagsposten som överstiger 10 200 tkr får förbrukas först efter beslut från regeringen. Migrationsverket har inte överskridit denna restriktion.

12:3:8 Anhörigresor

Från anslagsposten finansieras bidrag enligt förordning (1984:936) om bidrag till flyktingar för kostnader för anhörigas resor till Sverige.

Not 46

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-06-17 nr II:I) beslutade regeringen om en anslagsbehållning av ingående överföringsbelopp med 3 %, vilket innebar en indragning av anslagsbelopp med 814 tkr.

Not 47

Samtliga ansökningar som uppfyller förordningen har beviljats. Under 2004 har verket beviljat 171 ansökningar.

12:3:9 Internationellt utvecklingsarbete

Från anslagsposten finansieras de utgifter verket har för att förbereda, följa upp och analysera resultatet av deltagandet i den internationella projektverksamheten.

12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden

12:5:2 Migrationsverket

Från anslaget finansieras utgifter för offentliga biträden enligt utlänningslagen (1989:529).

Not 48

Enligt regleringsbrev tilldelades Migrationsverket 73 827 tkr. I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-12-09 nr II:21) tilldelade regeringen Migrationsverket ytterligare 67 000 tkr.

Not 49

I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-12-22 nr II:4) beslutar regeringen att Migrationsverket utöver tilldelat anslagsbelopp på anslag 12:5:2 disponerar en anslagskredit på högst 14 082 tkr. I samma beslut beslutar regeringen att Migrationsverket får disponera 6 000 tkr i form av ett medgivet överskridande. Av krediten har verket utnyttjat 3 811 tkr.

12:6 Utresor för avvisade och utvisade

12:6:1 Migrationsverket

Från anslagsposten finansieras utgifter vid utresa ur Sverige för utlänningsärenden, Migrationsverket eller Utlänningsnämnden med stöd av utlänningslagen eller utlänningsärenden som återtagit sin ansökan.

Not 50

Enligt regleringsbrev tilldelades Migrationsverket 62 300 tkr. I ändring av regleringsbrev (regeringsbeslut 2004-12-09 nr II:21) tilldelade regeringen Migrationsverket ytterligare 12 000 tkr.

Not 51

Verket får ett utgående överföringsbelopp på 8 456 tkr. Anslagsposten får använda högst 5 000 tkr för att finansiera åtgärder som enligt avtal med svenska, utländska och internationella organisationer vidtas i samband med utlännings återvändande. En förklaring till det höga överföringsbeloppet är att ett avtal finns med IOM angående åtgärder i Somalia, men att utgifter för dessa åtgärder ännu inte har uppstått. En annan förklaring är att antalet återvändande blivit lägre än beräknat.

12:7 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Anslagsposten disponeras för utbetalningar för projekt som beviljats bidrag från den Europeiska flyktingfonden.

Not 52

I regleringsbeslut 2004-06-17 nr II:I beslutade regeringen att Migrationsverket fick behålla hela anslagsbehållningen som disponerades 2004.

Not 53

Det höga överföringsbeloppet förklaras av att budgetår och projektens programår inte sammanfaller d.v.s. att viss del av beviljade bidrag betalas ut efter år 2004. I regleringsbrevet har verket ett bemyndigande för anslaget 12:7. Bemyndigandet finns redovisat under anslagsredovisningen.

NOTER TILL FINANSIERINGSANALYSEN

Not 54

	04-12-31	03-12-31
Kostnader enligt resultaträkningen	-2 335 839	-2 269 786
Justeringar:		
Avskrivningar	82 876	73 519
Realisationsförlust	852	765
Avsättningar	24 963	-744
Kostnader enligt finansieringsanalysen	-2 227 148	-2 196 246

Not 55

	04-12-31	03-12-31
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	8 607	8 743
Justeringar:		
Realisationsvinst	-120	-110
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	8 487	8 633

Not 56

Ledningens och styrelsens förmåner

Generaldirektör Lars Pålsson erhöll 120 237 kronor i lön och skattepliktiga förmåner för tiden 040101–040229.

Generaldirektör Janna Valik erhöll 820 190 kronor i lön och skattepliktiga förmåner för tiden 040301–041231. Överdirektör Lars-Gunnar Lundh är förordnad som ställföreträdande generaldirektör. Han erhöll lön och förmåner på sammanlagt 594 115 kronor för tiden 040301–041231.

Migrationsverket styrelse from 1 mars 2003.

Styrelsens ledamöter erhöll arvoden med 2 000 kronor per sammanträdesdag.

Resersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå.

Nedan anges arvode och ersättningar till ledamöter under året, samt datum för tillträde i styrelsen

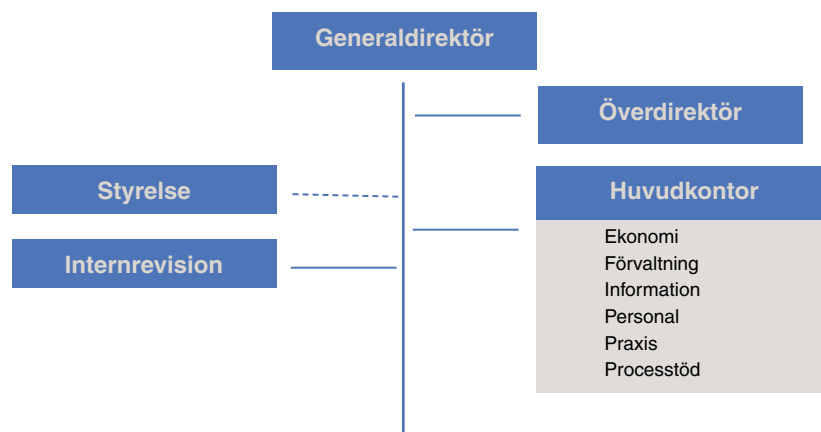
Andreas Carlgren	10 000 kr	fr.o.m. 2000-02-17
Bertil Måbrink	8 000 kr	fr.o.m. 2000-05-31
Carl-Olof Bengtsson	14 000 kr	fr.o.m. 2003-03-01
Gun Drugge	10 000 kr	fr.o.m. 2003-10-31
Göte Wahlström	12 000 kr	fr.o.m. 2003-03-01
Jabar Amin	18 729 kr	fr.o.m. 2003-03-01
Maud Björnemalm	12 000 kr	fr.o.m. 1988-01-01
Monica Werenfels Röttorp	10 000 kr	fr.o.m. 2003-03-01
Nabila Alfakir	14 000 kr	fr.o.m. 2002-07-01
Sven Brus	14 000 kr	fr.o.m. 1999-01-14
Tomas Högström	12 000 kr	fr.o.m. 2003-03-01

Verkets ledning och styrelsens ledamöter har haft följande uppdrag som styrelse- eller rådsledamöter:

Janna Valik	Integrationsverket Arbetsgivarkollegiet
Nabila Alfakir	Kulturrådets styrelse
Jabar Amin	Inga övriga uppdrag
Carl-Olof Bengtsson	Växjö Flygplats AB Länstyrelsen Kronobergs län IEH (Institut Ekologisk och Hållbar utveckling)
Maud Björnemalm	Örebro allmänna försäkringskassa Patientskadenämnden Sigtunahöjdens hotell och konferens AB
Sven Brus	Inga övriga uppdrag
Andreas Carlgren	Integrationsverket Konsumentverket Arbetsgivarkollegiet
Gun Drugge	Hedemora näringslivs (bolag) AB Ekokraft i Hedemora AB
Tomas Högström	Inga övriga uppdrag
Bertil Måbrink	Blekinge läns polisstyrelse
Lars Pålsson	Inga övriga uppdrag
Göte Wahlström	Kronofogdemyndigheten för E och F-län Riksbanksfullmäktige (ersättare)
Monica Werenfels-Röttorp	Vinporten AB

Organisation

Region syd	Region väst	Region mitt	Region Stockholm	Region nord
Malmö Regionkansli Administrativ service Transit Asyl Mottagning Tillstånd Förvar	Källered Regionkansli Administrativ service Transit Asyl Mottagning Tillstånd Barn och ungdom Förvar	Norrköping Regionkansli Förvaltning Transit Asyl Mottagning Tillstånd Medborgarskap	Solna Regionkansli Administrativ service Operativ stödenhet Transit Asyl Mottagning Tillstånd Återvandring	Sundsvall Regionkansli Asyl Mottagning Tillstånd Återvandring
Alvesta Redovisning Mottagning Barn och ungdom	Borås Mottagning Transit	Boxholm Mottagning (även i Kinda, Motala, Ydre och Ödeshög)	Arlanda Transit	Boden Asyl Mottagning Tillstånd (även i Gällivare)
Helsingborg Mottagning	Falkenberg Mottagning	Flen Mottagning (även i Vingåker) Förvar	Märsta Transit Förvar	Gimo Barn och ungdom
Hultsfred Mottagning	Filipstad Mottagning (även i Storfors och Hagfors)	Karlskoga Mottagning (även i Degerfors)	Tyresö Barn och ungdom	Gävle Transit Mottagning Förvar
Hässleholm Mottagning	Karlstad Tillstånd Mottagning (även i Säffle) Asyl	Laxå Mottagning Barn och ungdom (även i Hallsberg, Mullhyttan och Guldsmedshyttan)	Upplands Väsby/Sollentuna Barn och ungdom	Hallstahammar Mottagning (även i Fagersta) Återvandring (i Fagersta)
Jönköping Mottagning Tillstånd	Skövde Mottagning (även i Töreboda)	Lindesberg Mottagning (även i Fellingsbro, Kopparberg och Nora)		Hofors Mottagning (även i Söderhamn)
Karlskrona Mottagning	Trollhättan Mottagning	Örebro Asyl Mottagning Tillstånd		Kiruna Mottagning (även i Gällivare)
Kristianstad Mottagning				Ludvika Mottagning (även i Hedemora)
Uppvidinge Mottagning				Umeå Tillstånd Mottagning (även i Boliden, Jörn och Skellefteå) Barn och ungdom (i Skellefteå)
Växjö Tillstånd				Uppsala Asyl Mottagning Tillstånd
Örkelljunga Förvar				Västerås Asyl Mottagning Tillstånd
				Ånge Mottagning (även i Bräcke)

Janna Valik
ordförande

Generaldirektör,
Migrationsverket,
Norrköping

Maud Björnemalm
vice ordförande

F.d. riksdagsledamot (s),
Storå

Andreas Carlgren

Generaldirektör,
Integrationsverket,
Norrköping

Nabila Alfakir

Lärare,
Kista

Jabar Amin

Statsvetare (mp),
Umeå

**Carl-Olof
Bengtsson**

Kommunalråd (s),
Växjö

Sven Brus

Riksdagsledamot (kd),
Norrköping

Gun Drugge

Kommunalråd (c),
Hedemora

Tomas Högröm

Riksdagsledamot (m),
Västerås

Bertil Måbrink

F.d. riksdagsledamot (v),
Hallabro

Göte Wahlström

Riksdagsledamot (s),
Bankeryd

**Monica
Werenfels- Röttorp**

Konsult (fp),
Stockholm

Förklaringar till bilagorna 5–9

- A3** Flyktingstatus (Genèvekonventionen)
- A7** Skyddsbehövande enligt 3 kap 3§ första stycket 1 punkten, utlänningslagen
- A8** Skyddsbehövande enligt 3 kap 3§ första stycket 2 punkten, utlänningslagen
- A9** Skyddsbehövande enligt 3 kap 3§ första stycket 3 punkten, utlänningslagen
- AK** Organiserad överföring av flyktingar m.m. (kvot)
- G** Humanitära grunder

- B** Anhöriga till personer som bor i Sverige, exklusive personer under K
- B3** Anknytning på grund av tidigare vistelse i Sverige
- B4** Annan anhörig som har ingått i samma hushållsgemenskap som någon som bor i Sverige eller som har uppehållstillstånd för bosättning i Sverige
- K** Anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått uppehållstillstånd av flyktingskäl, som skyddsbehövande i övrigt eller på humanitära grunder

Tillstånd enligt EES-avtalet:

- L1** Arbetstagare
- L2** Egenföretagare
- L3** Tillhandahållare/mottagare av tjänster
- L4** Studerande
- L5** Pensionär
- L6** Make/maka/barn
- L7** Föräldrar
- L8** Andra anhöriga

Tidsbegränsade uppehållstillstånd:

- T1** Behov av tillfälligt skydd
- T2** Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av vandelsanmärkning
- T3** Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av humanitära/medicinska skäl
- T4** Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder
- T5** Tidsbegränsade uppehållstillstånd meddelat som verkställighetsanvisning
- T6** Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av oklar identitet
- T7** Kosovoförordningen, evakuerade (avräknas kvoten)
- T8** Kosovoförordningen, personer som sökt asyl i Sverige efter inresan
- T9** Tidsbegränsat tillstånd, förundersökning/huvudförhandling i brottmål
- TV** Behov av tillfälligt skydd på grund av inre väpnad konflikt
- TB** Anknytning till personer som klassats T8

- C** Permanenta uppehållstillstånd av arbetsmarknadsskäl
- C1** Första arbetsmarknadstillstånd
- C3** Första tillstånd enligt yttrande (fullmakt från länsarbetsnämnden)
- C4** Första tillstånd efter länsarbetsnämndens yttrande
- D** Gäststuderande
- F** Adoptivbarn
- I** Övriga grunder

Bilaga 1

Asylansökningar 2004

Nationalitet	Ålder/ Kön	Totalt
Serbien och Montenegro	Under 18 år	1 656
	Mellan 18–64 år	2 303
	Över 64 år	63
	Män	2 305
	Kvinnor	1 717
	Totalt	4 022
Statslös	Under 18 år	380
	Mellan 18–64 år	1 181
	Över 64 år	17
	Män	1 249
	Kvinnor	329
	Totalt	1 578
Irak	Under 18 år	376
	Mellan 18–64 år	1 059
	Över 64 år	21
	Män	1 005
	Kvinnor	451
	Totalt	1 456
Ryssland	Under 18 år	358
	Mellan 18–64 år	921
	Över 64 år	8
	Män	761
	Kvinnor	526
	Totalt	1 287
Azerbajdzjan	Under 18 år	379
	Mellan 18–64 år	657
	Över 64 år	5
	Män	569
	Kvinnor	472
	Totalt	1 041
Somalia	Under 18 år	293
	Mellan 18–64 år	604
	Över 64 år	8
	Män	504
	Kvinnor	401
	Totalt	905
Afghanistan	Under 18 år	261
	Mellan 18–64 år	613
	Över 64 år	29
	Män	628
	Kvinnor	275
	Totalt	903
Övriga	Under 18 år	2 847
	Mellan 18–64 år	9 053
	Över 64 år	69
	Män	7 795
	Kvinnor	4 174
	Totalt	11 969
TOTALT	Under 18 år	6 550
	Mellan 18–64 år	16 391
	Över 64 år	220
	Män	14 816
	Kvinnor	8 345
	Totalt	23 161

Asylansökningar för ensamkommande barn 2004

Nationalitet	Ålder/ Kön	Totalt
Somalia	0–6 år	3
	7–12 år	10
	13–17 år	49
	Pojkar	30
	Flickor	32
	Totalt	62
Serbien och Montenegro	0–6 år	3
	7–12 år	7
	13–17 år	33
	Pojkar	19
	Flickor	24
	Totalt	43
Afghanistan	0–6 år	1
	7–12 år	0
	13–17 år	34
	Pojkar	30
	Flickor	5
	Totalt	35
Kina	0–6 år	0
	7–12 år	1
	13–17 år	26
	Pojkar	18
	Flickor	9
	Totalt	27
Irak	0–6 år	1
	7–12 år	3
	13–17 år	22
	Pojkar	19
	Flickor	7
	Totalt	26
Burundi	0–6 år	0
	7–12 år	4
	13–17 år	14
	Pojkar	8
	Flickor	10
	Totalt	18
Ryssland	0–6 år	1
	7–12 år	1
	13–17 år	12
	Pojkar	10
	Flickor	4
	Totalt	14
Övriga	0–6 år	6
	7–12 år	15
	13–17 år	142
	Pojkar	91
	Flickor	72
	Totalt	163
TOTALT	0–6 år	15
	7–12 år	41
	13–17 år	332
	Pojkar	225
	Flickor	163
	Totalt	388

Bilaga 2

Återvändande/utresor

Nationalitet	År	Självmant återvändande/utresor – antal personer ¹⁾	varav före lagkraftvunnet beslut	varav efter lagkraftvunnet beslut	Handläggningstid återvändandeärenden – genomsnitt dagar ²⁾	Återvändandeärenden till polisen – antal personer	Andel som beror på att personen avvikit, %
Serbien och Montenegro	2004	1 563	108	1 455	107	2 481	82
	2003	1 144	119	1 025	75	2 350	85
	2002	632	121	511	51	1 448	73
Bosnien-Hercegovina	2004	911	18	893	157	643	69
	2003	2 035	80	1 955	114	1 508	81
	2002	1 594	248	1 346	63	961	73
Ryssland	2004	747	114	633	73	550	72
	2003	442	94	348	44	320	78
	2002	293	86	207	36	209	75
Irak	2004	625	145	480	90	187	80
	2003	489	95	394	63	215	79
	2002	230	38	192	31	157	72
Somalia	2004	553	9	544	53	284	92
	2003	55	3	52	29	76	79
	2002	26	1	25	18	8	75
Vitryssland	2004	366	54	312	57	251	76
	2003	185	53	132	36	154	71
	2002	139	60	79	32	81	73
Turkiet	2004	345	25	320	55	500	85
	2003	136	19	117	39	221	83
	2002	95	21	74	42	84	87
Övriga	2004	4 575	444	4 131	63	5 113	80
	2003	4 161	665	3 496	45	4 048	84
	2002	3 718	724	2 994	30	2 590	76
TOTALT	2004	9 685	917	8 768	79	10 009	80
	2003	8 647	1 128	7 519	65	8 892	83
	2002	6 727	1 299	5 428	40	5 538	75

¹⁾ Gäller utflyttningar från en mottagningsenhet med koderna ÅI (före lagkraftvunnet beslut) och ÅE (efter lagkraftvunnet beslut). Förekommer flera utresor för samma person är endast den senaste räknad.

²⁾ Avser handläggningstiden i återvändandeärendet för personer som återvänt självant, dvs. tiden från uppläggsdatumet (=datumet för det lagkraftvunna beslutet) till beslutsdatumet (=utresedatumet). Ett återvändandeärende läggs inte upp med mindre än att ett lagkraftvunnet beslut eller en nöjdförklaring föreligger, och ett beslut tas inte med mindre än att en utresa ägt rum.

Bilaga 3

Antal träffar i Eurodac

Träffland	Antal 2003	Antal 2004
Belgien	75	220
Finland	111	519
Frankrike	26	176
Grekland	154	98
Irland	2	7
Island	2	1
Italien	582	139
Luxemburg	15	51
Malta	0	3
Nederländerna	127	144
Norge	807	1 320
Polen	0	26
Portugal	0	4
Slovakien	0	18
Slovenien	0	5
Spanien	38	13
Storbritannien	17	63
Sverige	69	1 255
Tjeckien	0	1
Tyskland	386	810
Ungern	0	5
Österrike	267	228
TOTALT	2 678	5 106

Bilaga 4

Framställningar om övertagande eller åtagande enligt Dublinförordningen 2002–2004

Framställningar från Sverige

Land	2002		2003		2004	
	Totalt	varav accepterade	Totalt	varav accepterade	Totalt	varav accepterade
Tyskland	2 437	2 151	2 235	1 877	2 149	1 879
Norge	929	815	1387	1 135	1 017	864
Italien	226	142	597	443	566	467
Nederländerna	216	172	362	284	389	324
Frankrike	182	148	229	171	369	302
Österrike	102	87	319	306	358	316
Danmark	363	281	449	328	330	291
Grekland	292	253	317	278	304	254
Finland	248	239	314	275	273	243
Belgien	111	92	241	166	175	156
Spanien	98	65	98	84	89	38
Storbritannien	18	12	31	18	63	25
Övriga	32	30	36	27	106	83
TOTALT	5 254	4 487	6 615	5 392	6 188	5 242
<i>varav barn utan vårdnadshavare</i>	70	59	68	51	42	37

Framställningar till Sverige

Land	2002		2003		2004	
	Totalt	varav accepterade	Totalt	varav accepterade	Totalt	varav accepterade
Norge	902	683	1 647	1 187	903	733
Finland	110	95	143	103	853	664
Tyskland	202	141	285	188	804	544
Danmark	101	72	178	157	262	242
Frankrike	11	3	54	16	219	119
Belgien	35	30	45	31	185	99
Storbritannien	13	11	51	28	141	106
Nederländerna	16	13	29	22	71	60
Österrike	3	0	35	22	69	26
Luxemburg	0	0	10	6	28	20
Irland	0	0	12	5	16	13
Övriga	12	6	249	224	45	16
TOTALT	1 405	1 054	2 738	1 989	3 596	2 642
<i>varav barn utan vårdnadshavare</i>	8	5	19	13	23	21

Bilaga 5

Grunder för beviljade tillstånd till flyktingar m.fl. 2004

Nationalitet	Ålder/Kön	Klassningskod					Totalt	
		A3	A7	A8	A9	AK		G
Iran	Under 18 år	15	6		0	256	36	313
	varav barn utan vårdnadshavare	1	1		0	0	2	4
	Mellan 18–64 år	64	17		1	363	63	508
	Över 64 år	0	0		0	8	3	11
	Män	54	14		1	347	48	464
	Kvinnor	25	9		0	280	54	368
	Totalt		79	23		1	627	102
Somalia	Under 18 år	33	109		9	31	219	401
	varav barn utan vårdnadshavare	1	4		1	0	32	38
	Mellan 18–64 år	39	53		1	10	165	268
	Över 64 år	0	0		0	1	16	17
	Män	43	47		2	21	160	273
	Kvinnor	29	115		8	21	240	413
	Totalt		72	162		10	42	400
Serbien och Montenegro	Under 18 år	86	2			0	243	331
	varav barn utan vårdnadshavare	4	1			0	5	10
	Mellan 18–64 år	98	6			1	228	333
	Över 64 år	5	0			0	6	11
	Män	111	5			1	236	353
	Kvinnor	78	3			0	241	322
	Totalt		189	8			1	477
Afghanistan	Under 18 år	6	32		3	164	36	241
	varav barn utan vårdnadshavare	0	4		0	0	16	20
	Mellan 18–64 år	12	47		0	153	32	244
	Över 64 år	1	1		0	1	4	7
	Män	11	50		0	139	39	239
	Kvinnor	8	30		3	179	33	253
	Totalt		19	80		3	318	72
Statslös	Under 18 år	1	11			0	118	130
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0			0	0	0
	Mellan 18–64 år	10	21			5	309	345
	Över 64 år	0	0			0	6	6
	Män	9	19			3	317	348
	Kvinnor	2	13			2	116	133
	Totalt		11	32			5	433
Övriga	Under 18 år	55	146	15	3	350	662	1 231
	varav barn utan vårdnadshavare	0	10	1	0	0	56	67
	Mellan 18–64 år	117	215	18	11	473	866	1 700
	Över 64 år	4	2	0	0	6	31	43
	Män	110	146	17	7	432	740	1 452
	Kvinnor	66	217	16	7	397	819	1 522
	Totalt		176	363	33	14	829	1 559
TOTALT	Under 18 år	196	306	15	15	801	1 314	2 647
	varav barn utan vårdnadshavare	6	20	1	1	0	111	139
	Mellan 18–64 år	340	359	18	13	1 005	1 663	3 398
	Över 64 år	10	3	0	0	16	66	95
	Män	338	281	17	10	943	1 540	3 129
	Kvinnor	208	387	16	18	879	1 503	3 011
	Totalt		546	668	33	28	1 822	3 043

Bilaga 6

Grunder för beviljade tillstånd till anhöriga m.fl. 2004

Nationalitet	Ålder/Kön	Klassningskod				Totalt
		B	B3	B4	K	
Irak	Under 18 år	97	0	3	722	822
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0	0	0	0
	Mellan 18–64 år	676	5	16	572	1 269
	Över 64 år	4	1	0	6	11
	Män	376	4	12	521	913
	Kvinnor	401	2	7	779	1 189
	Totalt	777	6	19	1 300	2 102
Thailand	Under 18 år	603	1		0	604
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0		0	0
	Mellan 18–64 år	1 440	6		1	1 447
	Över 64 år	0	0		0	0
	Män	325	1		0	326
	Kvinnor	1 718	6		1	1 725
	Totalt	2 043	7		1	2 051
Serbien och Montenegro	Under 18 år	158	0	1	21	180
	varav barn utan vårdnadshavare	7	0	1	1	9
	Mellan 18–64 år	892	11	6	60	969
	Över 64 år	3	1	1	0	5
	Män	563	10	3	39	615
	Kvinnor	490	2	5	42	539
Totalt	1 053	12	8	81	1 154	
Polen	Under 18 år	157	2	0	0	159
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0	0	0	0
	Mellan 18–64 år	700	11	1	4	716
	Över 64 år	1	0	0	0	1
	Män	228	3	0	1	232
	Kvinnor	630	10	1	3	644
Totalt	858	13	1	4	876	
Tyskland	Under 18 år	74	81		0	155
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0		0	0
	Mellan 18–64 år	327	337		2	666
	Över 64 år	1	40		0	41
	Män	160	243		1	404
	Kvinnor	242	215		1	458
Totalt	402	458		2	862	
Övriga	Under 18 år	2 197	136	8	912	3 253
	varav barn utan vårdnadshavare	2	2	1	0	5
	Mellan 18–64 år	10 428	592	31	623	11 674
	Över 64 år	45	23	12	5	85
	Män	5 626	421	16	711	6 774
	Kvinnor	7 044	330	35	829	8 238
Totalt	12 670	751	51	1 540	15 012	
TOTALT	Under 18 år	3 286	220	12	1 655	5 173
	varav barn utan vårdnadshavare	9	2	2	1	14
	Mellan 18–64 år	14 463	962	54	1 262	16 741
	Över 64 år	54	65	13	11	143
	Män	7 278	682	31	1 273	9 264
	Kvinnor	10 525	565	48	1 655	12 793
Totalt	17 803	1 247	79	2 928	22 057	

Bilaga 7

Grunder för beviljade tillstånd avseende EES-avtalet 2004

Nationalitet	Ålder/Kön	Klassningskod								Totalt
		L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	
Polen	Under 18 år	4	0	0	3	0	489	0		496
	Mellan 18–64 år	1 963	97	141	190	17	331	1		2 740
	Över 64 år	4	0	0	0	27	0	1		32
	Män	1 404	83	119	61	10	288	0		1 965
	Kvinnor	567	14	22	132	34	532	2		1 303
	Totalt	1 971	97	141	193	44	820	2		3 268
Tyskland	Under 18 år	1	0	8	36	0	413	0		458
	Mellan 18–64 år	976	67	86	1 106	203	244	1		2 683
	Över 64 år	1	0	0	0	64	3	1		69
	Män	655	47	66	505	153	252	1		1 679
	Kvinnor	323	20	28	637	114	408	1		1 531
	Totalt	978	67	94	1 142	267	660	2		3 210
Frankrike	Under 18 år	0	0	0	2	0	115			117
	Mellan 18–64 år	250	3	38	572	8	46			917
	Över 64 år	1	0	0	0	2	0			3
	Män	176	3	26	313	8	60			586
	Kvinnor	75	0	12	261	2	101			451
	Totalt	251	3	38	574	10	161			1 037
Storbritannien	Under 18 år	1	0	0	1	0	152			154
	Mellan 18–64 år	455	27	68	132	60	86			828
	Över 64 år	0	0	0	0	20	0			20
	Män	377	19	51	78	44	90			659
	Kvinnor	79	8	17	55	36	148			343
	Totalt	456	27	68	133	80	238			1 002
Litauen	Under 18 år	2	0	0	2	0	106	0		110
	Mellan 18–64 år	560	14	11	104	2	67	0		758
	Över 64 år	0	0	0	0	1	0	1		2
	Män	369	11	10	38	1	63	0		492
	Kvinnor	193	3	1	68	2	110	1		378
	Totalt	562	14	11	106	3	173	1		870
Nederländerna	Under 18 år	0	0	0	2	1	155		0	158
	Mellan 18–64 år	189	31	31	179	47	85		1	563
	Över 64 år	1	0	0	0	4	1		0	6
	Män	142	21	27	80	37	91		0	398
	Kvinnor	48	10	4	101	15	150		1	329
	Totalt	190	31	31	181	52	241		1	727
Estland	Under 18 år	0	0	0	3	0	83	0		86
	Mellan 18–64 år	302	5	26	115	2	39	0		489
	Över 64 år	0	0	0	0	1	0	1		2
	Män	139	3	15	42	1	58	0		258
	Kvinnor	163	2	11	76	2	64	1		319
	Totalt	302	5	26	118	3	122	1		577
Övriga	Under 18 år	1	0	1	32	0	445	0	0	479
	Mellan 18–64 år	1 249	32	120	1 292	45	1 005	3	0	3 746
	Över 64 år	2	0	0	2	31	3	5	0	43
	Män	797	25	71	737	41	608	2	0	2 281
	Kvinnor	455	7	50	589	35	845	6	0	1 987
	Totalt	1 252	32	121	1 326	76	1 453	8	0	4 268
TOTALT	Under 18 år	9	0	9	81	1	1 958	0	0	2 058
	Mellan 18–64 år	5 944	276	521	3 690	384	1 903	5	1	12 724
	Över 64 år	9	0	0	2	150	7	9	0	177
	Män	4 059	212	385	1 854	295	1 510	3	0	8 318
	Kvinnor	1 903	64	145	1 919	240	2 358	11	1	6 641
	Totalt	5 962	276	530	3 773	535	3 868	14	1	14 959

Bilaga 8

Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2004

Nationalitet	Ålder/Kön	Klassningskod							Totalt
		T2	T3	T4	T5	T6	T9	TV	
Ryssland	Under 18 år	0	0	7				97	104
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0	0					0
	Mellan 18–64 år	2	1	12				145	160
	Över 64 år	0	0	0					0
	Män	2	1	7				135	145
	Kvinnor	0	0	12				107	119
	Totalt	2	1	19				242	264
Serbien och Montenegro	Under 18 år	0	3	1					4
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0	0					0
	Mellan 18–64 år	4	7	2					13
	Över 64 år	0	1	0					1
	Män	4	4	2					10
	Kvinnor	0	7	1					8
	Totalt	4	11	3					18
Somalia	Under 18 år	0	1	2					3
	varav barn utan vårdnadshavare	0	1	1					2
	Mellan 18–64 år	1	2	0					3
	Över 64 år	0	0	0					0
	Män	1	1	1					3
	Kvinnor	0	2	1					3
	Totalt	1	3	2					6
Statslös	Under 18 år	0	0			1			1
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0			0			0
	Mellan 18–64 år	2	1			2			5
	Över 64 år	0	0			0			0
	Män	2	1			3			6
	Kvinnor	0	0			0			0
	Totalt	2	1			3			6
Syrien	Under 18 år		3		0				3
	varav barn utan vårdnadshavare		0		0				0
	Mellan 18–64 år		2		1				3
	Över 64 år		0		0				0
	Män		4		1				5
	Kvinnor		1		0				1
	Totalt		5		1				6
Övriga	Under 18 år	0	5	0	0	1	2	0	8
	varav barn utan vårdnadshavare	0	0	0	0	0	1	0	1
	Mellan 18–64 år	9	11	0	0	3	1	1	25
	Över 64 år	0	0	0	0	0	0	0	0
	Män	8	5	0	0	3	0	0	16
	Kvinnor	1	11	0	0	1	3	1	17
	Totalt	9	16	0	0	4	3	1	33
TOTALT	Under 18 år	0	12	10	0	2	2	97	123
	varav barn utan vårdnadshavare	0	1	1	0	0	1	0	3
	Mellan 18–64 år	18	24	14	1	5	1	146	209
	Över 64 år	0	1	0	0	0	0	0	1
	Män	17	16	10	1	6	0	135	185
	Kvinnor	1	21	14	0	1	3	108	148
	Totalt	18	37	24	1	7	3	243	333

Bilaga 9

Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden, gäststuderande, adoptivbarn m.fl. 2004

Nationalitet	Ålder/Kön	Klassningskod					Totalt
		C3	C4	D	F	I	
Kina	Under 18 år	1	0	0	489	0	490
	Mellan 18–64 år	174	142	766	0	17	1 099
	Över 64 år	0	1	0	0	0	1
	Män	120	94	409	24	9	656
	Kvinnor	55	49	357	465	8	934
	Totalt	175	143	766	489	17	1 590
Indien	Under 18 år	0	0	0	45		45
	Mellan 18–64 år	159	741	605	0		1 505
	Över 64 år	1	0	0	0		1
	Män	138	654	556	9		1 357
	Kvinnor	22	87	49	36		194
	Totalt	160	741	605	45		1 551
Polen	Under 18 år	3	0	0		0	3
	Mellan 18–64 år	218	1 178	72		3	1 471
	Över 64 år	0	3	0		0	3
	Män	177	1 021	28		3	1 229
	Kvinnor	44	160	44		0	248
	Totalt	221	1 181	72		3	1 477
Amerikas Förenta Stater	Under 18 år	0	0	0		1	1
	Mellan 18–64 år	233	361	203		6	803
	Över 64 år	4	8	0		0	12
	Män	172	286	120		3	581
	Kvinnor	65	83	83		4	235
	Totalt	237	369	203		7	816
Ukraina	Under 18 år	0	1	0	13	0	14
	Mellan 18–64 år	260	417	61	1	2	741
	Över 64 år	0	1	0	0	0	1
	Män	136	214	23	10	2	385
	Kvinnor	124	205	38	4	0	371
	Totalt	260	419	61	14	2	756
Litauen	Under 18 år	0	0	0	2		2
	Mellan 18–64 år	38	609	45	0		692
	Över 64 år	0	0	0	0		0
	Män	25	405	17	2		449
	Kvinnor	13	204	28	0		245
	Totalt	38	609	45	2		694
Ryssland	Under 18 år	1	0	2	57	0	60
	Mellan 18–64 år	191	143	207	0	8	549
	Över 64 år	1	1	0	0	0	2
	Män	118	86	66	41	6	317
	Kvinnor	75	58	143	16	2	294
	Totalt	193	144	209	57	8	611
Övriga	Under 18 år	8	7	59	212	15	301
	Mellan 18–64 år	1 343	2 267	4 000	6	66	7 682
	Över 64 år	6	8	1	0	5	20
	Män	872	1 828	2 573	118	57	5 448
	Kvinnor	485	454	1 487	100	29	2 555
	Totalt	1 357	2 282	4 060	218	86	8 003
TOTALT	Under 18 år	13	8	61	818	16	916
	Mellan 18–64 år	2 616	5 858	5 959	7	102	14 542
	Över 64 år	12	22	1	0	5	40
	Män	1 758	4 588	3 792	204	80	10 422
	Kvinnor	883	1 300	2 229	621	43	5 076
	Totalt	2 641	5 888	6 021	825	123	15 498

Bilaga 10

Inkomna medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2002–2004

Land	Kön	2002	2003	2004
Irak	Kvinnor, %	45	47	47
	Män, %	55	53	53
	Totalt, antal	3 644	3 913	4 613
Serbien och Montenegro	Kvinnor, %	48	46	49
	Män, %	52	54	51
	Totalt, antal	2 048	1 728	1 339
Iran	Kvinnor, %	57	55	58
	Män, %	43	45	42
	Totalt, antal	1 535	1 321	1 210
Bosnien-Hercegovina	Kvinnor, %	52	52	50
	Män, %	48	48	50
	Totalt, antal	3 067	2 042	1 084
Turkiet	Kvinnor, %	50	51	50
	Män, %	50	49	50
	Totalt, antal	1 485	1 127	949
Polen	Kvinnor, %	72	73	73
	Män, %	28	27	27
	Totalt, antal	1 935	1 107	807
USA	Kvinnor, %	59	61	53
	Män, %	41	39	47
	Totalt, antal	1 388	1 779	342
Övriga	Kvinnor, %	57	56	58
	Män, %	43	44	42
	Totalt, antal	14 548	13 638	10 749
Totalt	Kvinnor, %	55	54	54
	Män, %	45	46	46
	Totalt, antal	29 650	26 655	21 093
Bibehållande/befrielse		481	473	448
SUMMA		30 131	27 128	21 541

Bilaga 11

Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2002–2004

Land	Kön	2002	2003	2004
Irak	Kvinnor	1 321	1 578	1 347
	Män	1 510	1 848	1 662
	Bifall kvinnor, %	80	76	87
	Bifall män, %	77	70	82
	Totalt antal	2 831	3 426	3 009
	Totalt bifall, %	78	73	84
Serbien och Montenegro	Kvinnor	920	1 003	729
	Män	922	1 176	843
	Bifall kvinnor, %	93	87	85
	Bifall män, %	85	83	82
	Totalt antal	1 842	2 180	1 572
	Totalt bifall, %	89	85	83
Iran	Kvinnor	853	697	612
	Män	665	519	496
	Bifall kvinnor, %	89	84	86
	Bifall män, %	78	73	77
	Totalt antal	1 518	1 216	1 108
	Totalt bifall, %	84	79	82
Bosnien-Hercegovina	Kvinnor	1 561	1 235	521
	Män	1 455	1 070	573
	Bifall kvinnor, %	97	97	96
	Bifall män, %	93	92	90
	Totalt antal	3 017	2 306	1 094
	Totalt bifall, %	95	94	93
Turkiet	Kvinnor	758	541	491
	Män	781	519	443
	Bifall kvinnor, %	95	90	91
	Bifall män, %	85	85	85
	Totalt antal	1 538	1 060	934
	Totalt bifall, %	90	88	88
Polen	Kvinnor	1 541	828	629
	Män	572	324	244
	Bifall kvinnor, %	97	95	94
	Bifall män, %	90	85	85
	Totalt antal	2 114	1 152	873
	Totalt bifall, %	95	92	91
USA	Kvinnor	902	1 009	269
	Män	595	684	204
	Bifall kvinnor, %	95	89	77
	Bifall män, %	93	83	76
	Totalt antal	1 497	1 694	473
	Totalt bifall, %	94	87	77
Övriga	Kvinnor	8 227	7 158	5 856
	Män	6 218	5 597	4 478
	Bifall kvinnor, %	90	88	88
	Bifall män, %	83	82	81
	Totalt antal	14 445	12 755	10 334
	Totalt bifall, %	87	86	85
Totalt	Kvinnor	16 803	14 051	10 454
	Män	12 719	11 738	8 943
	Bifall kvinnor, %	91	88	88
	Bifall män, %	84	81	82
	Totalt antal	28 802	25 789	19 397
	Totalt bifall, %	88	85	85
Bibehållande/befrielse		489	458	477
SUMMA		29 291	26 247	19 874

Bilaga 12

Utbildning i asylfrågor inklusive frågor som rör mänskliga rättigheter under år 2004

Verksintern utbildning inom Migrationsprogrammet med inriktning på asylprocessen

Utbildning	Kursdeltagare	Kategori
Steg 1 Grundutbildning		
– Mänskliga rättigheter och migrationspolitik, 2 dgr	412	samtliga
– Kulturmöte – möte mellan människor, 1 dag	450	samtliga
– Förvaltningskunskap I med etik och förhållningssätt, 2 dgr	173	samtliga
Steg 2 Påbyggnadsutbildning		
– Att skriva beslut, 2 dgr	306	hdl, bf
– Intervjumetodik, 3 dgr	14	hdl, bf
– Förvaltningskunskap II offentlighet och sekretess, 1 dag	161	hdl, bf
– Utlänningslagen för mottagningspersonal, 2 dgr	377	hdl, bf
– LMA för mottagningspersonal, 2 dgr	191	hdl, bf
– Samtalsmetodik för mottagningspersonal, 5 dgr	345	hdl, bf
Steg 3 Specialistutbildning		
– Förvaltningsprocess genom fallbaserat lärande, 3 dgr	80	hdl, bf
Verksintern utbildning utanför Migrationsprogrammet		
– Möten och seminarier i praxisfrågor och länderkunskap, ett stort antal	samtliga	hdl, bf
– Seminarium om tvåpartsförfarande i asylprövningen, 2 dgr	120	bf, chefer
– Utbildning Tvåpartsförfarande	50	
– Möten med internationella intresseföreningar	ett flertal	bf
– Möten med intresseföreningar i Sverige	ett flertal	hdl, bf
– Möten med konsulatpersonal	ett flertal	hdl, bf
– Utbildning Att utreda barn, 3 dgr	30	hdl, bf
– Seminarium om ensamkommande barn		
– Möten med barnpsykiater		
– Möten med barnombudsmannen		
– Föredrag Barn i asylprocessen	25	
– Föredrag Barnkonsekvensanalyser	110	hdl
– Föredrag Hur barn upplever och bearbetar trauman	10	hdl
– Föredrag Traumatiserade barn	30	hdl
– Föredrag Barn med depressivt devitaliseringsstillstånd	20	hdl
– Återvändandefrågor	35	hdl
– Dublinhantering	10	hdl
– Utbildn. Arbete med människor som utsatts för tortyr, 1 dag	98	hdl, bf
– Seminarium Oviss väntan, 1 dag		
– Föredrag Människohandel	40	hdl
– Föredrag Kristallnatten/rasism	25	
– Föredrag Arbete med krigsförbrytare	100	hdl, bf
Extern utbildning		
– Utbildning Muslimska familjerätt, ½ dag	4	hdl
– Föredrag Barn/familjeeftersökning	30	hdl
– Föredrag Hedersrelaterade brott	8	hdl
– Seminarium Homo/bi/transsexuellas situation i världen		
– Seminarium Tortyr	2	hdl
– Seminarium Mänskliga rättigheter	25	

(hdl – handläggare, bf – beslutsfattare)